URSULA K. LE GUIN

ATUAN MEZARLARI

Metis Edebiyat

YERDENİZ ÜÇLEMESİ II

ATUAN MEZARLARI

URSULA K. LEGUIN

Çeviri : ÇİĞDEM ERKAL İPEK

GİRİŞ

“EVE, gel Tenar! Haydi eve gel!”

Derin vadide, alacakaranlıkta, elma ağaçları çiçek açmak üzereydiler; gölgeli dalların arasında, orada burada, tek tük çiçekler açmıştı; uçuk pembe ve beyaz, tıpkı soluk birer yıldız gibi. Sıra sıra meyva ağaçlarının arasındaki sık, taze ve ıslak otların üzerinde, küçük kız salt koşmuş olmak için koşuyordu; sesi duyar duymaz gitmedi; yüzünü eve dönmeden önce uzun bir daire çizdi. Kulübenin kapısında, arkasından gelen ateşin ışığında bekleyen anne, ağaçlar altında kararmaya başlayan otların üzerinde uçuşan bir parça devedikeni gibi yukarı aşağı hareket edip koşuşan minicik şekli seyretti.

Kulübenin köşesinde, bir hortumun donmuş çamurlarım kazıyarak temizlemekte olan baba, “Neden gönlünün çocuğa bağlanmasına izin veriyorsun?” dedi. “Önümüzdeki ay onu almaya geliyorlar. Temelli. Onu gömüp, kurtulsak da aynı şey. Zaten yitireceğin birine bağlanmanın yararı ne? O bizim işimize yaramaz. Onu aldıklarında para verselerdi hadi neyse, ama vermeyecekler. Alacaklar ve de her şey bitecek.”

Ağaçların arasında, kendisine bakmak için duran çocuğu izlemekte olan anne hiçbir şey söylemedi. Yüksek tepelerin üstünde, meyve bahçelerinin tepesinde akşam yıldızı keskin bir berraklıkta parlıyordu.

“Bizim değil o; buraya gelip, Mezarlar’ın Rahibesi olması gerektiğini söyledikleri andan beri, hiç bizim olmadı. Neden anlayamıyorsun bunu?” Adamın sesi kederden ve acıdan kabalaşmıştı. “Dört tane daha çocuğun var. Onlar burada

kalacak ama bu kalmayacak. Yani, gönlünü ona bağlama. Bırak gitsin!”

“Zamanı gelince,” dedi kadın, “bırakacağım.” Minik, çıplak, beyaz ayaklarıyla çamurlu toprak üzerinden koşarak gelen çocuğu karşılamak için eğildi ve onu kucakladı. Kulübeye girmek için dönerken, çocuğun siyah saçım öpmek için başını eğdi; ama kendi saçı, ocaktaki ateşin ışığının kıpırtısında, açık renkli görünüyordu.

Adam dışarıda, ayakları soğuk, çıplak toprağa basmış dururken, yukarıda berrak bahar gökyüzü kararmaya başlamıştı. Alacakaranlıkta yüzü ıstırapla doluydu; sözcüklere dökmeyi başaramayacağı, donuk, ağır ve öfkeli bir ıstırapla. Sonunda omuzlarını silkti, karısının ardından çocuk sesleriyle çınlayan, ateşin aydınlattığı odaya girdi.

BİR: YUTULMUŞ

Tiz bir bom sesi acı acı bağırıp sustu. Bunu izleyen sessizlik, sadece ağır bir kalp atışı hızıyla, tatlı tatlı vuran davul sesine eşlik eden ayak sesleriyle bozuldu. Taht Binası'nın çatısındaki çatlaklardan, bir bölüm kiremit ve taşların olduğu gibi çökmüş olduğu sütunlar arasındaki aralıklardan, titrek güneş ışığı, verevlemesine ışıldıyordu. Güneşin doğuşundan bir saat sonraydı. Mermer yer taşlarının arasından çıkan yabani otların buzla kaplı ölü yaprakları, rahibelerin uzun siyah cüppelerine takıldıkça çıtırdıyordu.

Geniş salonun çift taraflı sütunları arasından dörder dörder geldiler. Davul tekdüze çalıyordu. Hiçbir ses konuşmadı, hiçbir göz bakmadı. Siyaha bürünmüş kızların taşıdığı meşaleler, güneşli yerlerde kızılımsı, aralardaki loşluklarda ise daha parlak yanıyordu. Dışarıda, Taht Binası'nın merdivenlerinde adamlar duruyordu; muhafızlar, borucular, davulcular. Büyük kapılardan içeri sadece kadınlar girmişti, boş tahta doğru dörder dörder yavaşça yürüyen kara cüppeli, kukuletalı kadınlar.

İkisi öne çıktı; siyahlar içinde olduklarından heybetli görünen iki kadın; birisi ince ve dimdikti, diğeri ise şişmandı ve attığı her adımda salınıyordu. Bu ikisinin arasında altı yaşlarında bir çocuk yürüyordu. Düz, beyaz çuval bir elbise giyiyordu. Başı, kolları ve bacakları çıplak, yalınayaktı. Son derece minik görünüyordu. Uzun boylu iki kadın diğerlerinin karanlık sıralar halinde beklemekte olduğu, tahta doğru

yükselen merdivenlerin basında durdular. Çocuğu biraz ileri doğru ittiler.

Yüksek platformun üzerinde duran tahtın her iki yanı, çatının kasvetinden sarkan, büyük, karanlıkların ağlarından oluşmuş perdelerle örtülü gibiydi; bunların gerçekten perde mi yoksa daha yoğun gölgeler mi olduğunu göz seçemiyordu. Arkasındaki ve kollarındaki değerli taşların ve altının donuk parlaklığı içindeki taht da siyahtı; muazzamdı. Üstüne bir adam otursa kaybolup giderdi; taht insan boyutlarına göre yapılmamıştı. Bostu. İçinde gölgelerden başka hiçbir şey oturmuyordu.

Çocuk, tek başına kırmızı damarlı yedi mermer merdivenin dördünü çıktı. Basamaklar o kadar geniş ve yüksekli ki, bir sonraki basamağa tırmanmaya yeltenmeden, her iki ayağıyla aynı basamağa basmak zorunda kalıyordu. Ortadaki basamakta, tam tahtın karşısında, tepesi oyuk, büyük, kaba bir tahta blok vardı. Çocuk iki dizi üzerine çöküp hafifçe yana doğru dönerek başım, oyuğa yerleştirdi. Orada hiç kıpırdamadan diz çöktü kaldı.

Beli kemerli, beyaz yünlü bir cüppe giyen bir siluet, birdenbire tahtın sağ tarafından, gölgeler arasından ileri çıktı ve merdivenlerden çocuğa doğru uzun adımlarla ilerledi. Elinde bir buçuk metrelik, parlatılmış çelikten bir kılıç tutuyordu. Tek bir söz söylemeden, hiç tereddüt etmeden, kılıcını savurup iki eliyle küçük kızın boynunun üstünde tuttu. Davullar çalmayı kestiler.

Keskin alet en yüksek noktaya savrulup havada asılı kaldığı anda, siyahlar içinde bir siluet, tahtın sol yanından fırlayıp merdivenlerden aşağıya doğru sıçrayarak kurbanedicinin kollarını daha çelimsiz olan kollarıyla durdurdu.

Kılıcın keskin ucu havada parladı. Bu şekilde bir an için dengede kaldılar; beyaz siluet ve siyah siluet; her ikisi de birer yüzden yoksun, her ikisi de kıpırdamadan duran çocuğun siyah saçları ayrılınca ortaya çıkan beyaz boynu üzerinde. Sessizce, her ikisi de yana doğru sıçrayarak tekrar merdivenlere tırmanıp, muazzam tahtın arkasındaki karanlık içinde gözden kayboldular. Bir rahibe öne doğru ilerleyerek kase içindeki bir sıvıyı diz çökmüş çocuğun yanındaki basamaklara döktü. Leke salonun loşluğunda simsiyah görünüyordu.

Çocuk ayağa kalkarak dört basamağı zahmetle indi. Merdivenlerin dibinde durunca, o iki rahibe çocuğa siyah bir cüppe, kukuletalı ve kolsuz bir manto giydirip onu tekrar merdivenlere, kara lekeye, tahta doğru döndürdüler.

“İsimsizler, kendilerine sunulan, gerçekten de hep isimsiz doğmuş olan bu kızı görsünler. Onun yaşamım, ölümüne kadar olan yıllarım ve zaten onların olan ölümünü kabul etsinler. Onu kabul edilir bulsunlar. Onu yutsunlar!” Borular kadar tiz ve sert olan diğer sesler cevap verdi: “Yutuldu! Yutuldu!”

Küçük kız cüppesinin siyah kukuletasının altından tahta baktı. Tahtın büyük pençe şeklindeki kolları ile arkasına kakılmış mücevherler tozla kaplıydı; oymalı arkalığında örümcek ağları, içinde de baykuş pislikleri vardı. Tahtın tam önündeki, kızın diz çökmüş olduğu yerin üstündeki en üst üç basamağı hiçbir ölümlü çıkmamıştı. Üstleri o kadar tozluydu ki boz topraktan bir yokuş gibi görünüyorlardı; kırmızı damarlı merdivenlerin yüzeyleri kim bilir kaç yıldır, kaç yüzyıldır elenmiş tozun altında tamamen gizlenmişti.

“Yutuldu! Yutuldu!”

Davul birdenbire tekrar çalmaya başladı, daha hızlı bir tempoyla.

Sessizce ve itişe kakışa bir alay oluşturup doğuya, kapının kare şeklindeki ışığına doğru tahttan uzaklaştılar. Her iki yanda çift sıra halindeki sık sütunlar, bir sürü solgun bacağın baldırları gibi tavanın altında loşluğa doğru uzanıyordu. Çocuk rahibelerin arasında ve artık onlar gibi siyahlar içinde yürüyordu. Donmuş minik ayakları, donmuş yabani otları ve buzlu taşları vakarla çiğniyordu. Güneş ışınları harap çatının çatlakları arasından önünde parladığında yukarı bakmadı.

Muhafızlar büyük kapıları sonuna kadar açtılar. Siyah alay, sabahın erken saatlerinin zayıf, soğuk ışığına ve rüzgârına çıktı. Güneş doğudaki enginliğin üzerinde yüzüyor, parlıyordu. Batıda, dağlar güneşin sarı ışığını yakalamışlardı, tıpkı Taht Binası'nın cephesi gibi. Tepenin daha aşağısında kalan diğer yapılar hâlâ morumsu gölgeler içindeydiler; ilerideki küçük tepeciğin üzerindeki Tanrı Kardeşler Tapınağı hariç: Tapınağın yeni yaldızlanmış çatışı, günü tüm haşmetiyle yansıtıyordu. Rahibelerin siyah sırası, dörder dörder, döne döne Mezarlar Tepesi'nden aşağıya ilerliyordu. Yürürlerken bir yandan da yavaşça mırıldanmaya başladılar. Ezgilerinde sadece üç nota vardı; tekrar tekrar tekrarlanan sözcük de o kadar eskiydi ki anlamım yitirmişti, tıpkı yitip gitmiş bir yolun kenarında kalan bir yol işareti gibi. Tekrar ve tekrar bu sözcüğü mırıldandılar. Rahibenin Tekrar Yaratılış günü kadın seslerinin hafif mırıltılarıyla dolmuştu; kuru, aralıksız, monoton bir sesle.

Küçük kız odadan odaya, mabetten mabede götürüldü. Bir yerde diline tuz konuldu; başka bir yerde saçları kısa kesilip yağ ile yıkanıp sirke ile kokulandırılırken, yüzünü batıya dönüp diz çöktü; daha başka bir yerde, tiz sesler ölüler için bir ağıt

okurken, bir sunağın ardındaki kalın, siyah bir mermer parçasının üzerine yüzükoyun yattı. Bütün gün boyunca o da diğer rahibeler de ne bir lokma bir şey yediler ne de bir yudum su içtiler. Akşam yıldızı batarken küçük kızı yatağına yatırdılar; daha önce hiç uyumadığı bir odada, koyun postlarından yapılmış battaniyeler arasına, çırılçıplak. Bu oda yıllardır ilk defa o gün açılan bir evdeydi.Odanın yüksekliği uzunluğundan fazlaydı ve hiç penceresi yoktu. İçeride ölü bir koku vardı; hareketsiz ve bayat. Sessizkadınlar kızı orada, karanlıkta bıraktılar.

Onu bıraktıkları gibi yattı, hareketsiz kaldı. Gözleri faltaşı gibi acıktı. Bu şekilde uzun bir süre yattı.

Yüksek duvarın üzerinde bir ışığın kıpırdadığım gördü. Koridordan, eliyle örttüğü saz mumundan ancak bir ateşböceği kadar ışık yayılan biri yaklaştı. Güçlü bir fısıltı: “Hu, orada mısın Tenar?” dedi.

Çocuk cevap vermedi.

Kapıdan bir baş uzandı; garip bir baş, soyulmuş bir patates gibi saçsız, patates şansı bir baş. Gözler de patates gözleri gibiydi, kahverengi ve küçük. Burun, büyük ve yassı yanak kümelerinin arasında küçücük kalmıştı; ağız ise dudaksız bir yarıktı. Çocuk kıpırdamadan bu yüze baktı. Kızın gözleri iri, kara ve sabitti.

“Hu, Tenar, benim küçük balpeteğim, buradasın demek!” Ses boğuk bir sesti, bir kadınınki kadar tizdi ama kadın sesi değildi. “Burada olmamam gerekirdi; kapının dışına aitim ben; benim yerim kapının önündeki sundurma. Ama küçük Tenar’ımın nasıl olduğunu görmem lazımdı; o kadar uzun bir günden sonra, hı, nasılmış benimküçük balpeteğim?”

İri yarı ve sessiz adam kıza doğru ilerledi, saçlarım arkaya doğru düzeltmek istercesine elini uzattı.

“Ben artık Tenar değilim,” dedi çocuk adama bakarak. Adamın eli havada kaldı; ona dokunmadı.

“Hayır,” dedi bir süre sonra fısıltıyla. “Biliyorum. Biliyorum. Artık sen Yutulmuş‘sun. Ama ben…”

Kız bir şey söylemedi.

“Küçük biri için zorlu bir gündü,” diye sözü değiştirdi adam, büyük sarı elindeki cılız ışık kımıldarken.

“Bu Ev’de olmamalıydın Manan.”

“Evet, evet. Biliyorum. Bu Ev’de olmamalıydım. Şey, iyi geceler, küçüğüm… İyi geceler.”

Çocuk hiçbir şey demedi. Manan yavaş yavaş dönerek oradan ayrıldı. Hücrenin yüksek duvarlarındaki ışıltı öldü. Artık, Yutulmuş anlamına gelen Arha’dan başka bir adı olmayan küçükkız, durmadan karanlığa bakarak sırtüstü yattı.

İKİ: MAHALLİN ETRAFINDAKİ SUR

ÇOCUK büyüdükçe, unuttuğunu bile fark etmeden annesinin hatırasını unutmaya başladı. O buraya. Mezarlar Mahalli'ne aitti; her zaman da buraya ait olmuştu. Yalnız bazen, temmuz ayının uzun gecelerinde, batıda, gün batımından sonraki kızıllıkta aslan rengine bürünen çorak dağları seyrederken, çok eskilerde bil ocakta aynı parlak sarı ışıkla yanan ateşi düşünürdü. Ve bu düşünceyle birlikte birinin kendisine sarılmış olduğu hatırası canlanırdı; bu çok garipti çünkü burada ona değil sarılmak, çok er der dokunuluyordu. Hoş bir kokunun hatırası; yeni yıkanmış adaçayı kokulu suyla durulanmış saçların mis kokusunun, açık renk uzun saçların, gün batımının ve ateşin yaydığı ışığın renginin hatırası canlanıyordu. Ona kalan sadece bunlardı.

Hatırladığından daha çok şey biliyordu elbette, çünkü ona tüm öykü anlatılmıştı. Yedi sekiz yaşlarındayken "Arha" denilen bu insanın gerçekte kim olduğunu merak etmeye ilk başladığında koruyucusu Muhafız Manan'a giderek, "Bana nasıl seçildiğimi anlat Manan," demişti.

"Sen bunu biliyorsun küçüğüm."

Gerçekten de biliyordu; uzun boylu, çatlak sesli rahibe Thar, kız sözcükleri ezberleyinceye kadar anlatmış, o da tekrar etmişti: "Evet, biliyorum. Atuan Mezarları'nın Tek Rahibesi'nin ölümüyle, ay takvimine göre bir ay içinde cenaze ve arınma törenleri tamamlanır. Bundan sonra Mezarlar Mahalli'nin belirli Rahibeleri ve Muhafızları çölü geçerek Atuan'ın kasabaları ve köylerine gider, arayıp sormaya başlarlar. Rahibe'nin öldüğü gece doğan kız çocuğunu ararlar. Böyle bir

çocuk bulunca beklerler ve gözlerler. Çocuğun kafa ve bedenen sağlam olması gerekir; büyürken raşitizm, çiçek hastalığı veya herhangi bir sakatlık geçirmemeli veya kör olmamalıdır. Eğer beş yaşına kadar kusursuz gelebilirse o zaman gerçekten çocuğun bedeninin, ölen Rahibe'nin yeni bedeni olduğu anlaşılır. Çocuk Awabath'taki Tanrıkral'a duyurulur ve buraya, kendi Tapınağı'na getirilip bir yıl boyunca eğitilir. Sene sonunda Taht Binası'na götürülür ve adı, onun Efendileri olan İsimsizler'e geri verilir: Çünkü o da isimsiz biridir. Ebediyen Yeniden Doğan Rahibe'dir."

Bunlar kelimesi kelimesine Thar'ın ona anlattıklarıydı; o da bir kelime daha fazla bir şey sormaya cesaret edememişti. Zayıf rahibe zalim değildi ama son derece soğuk ve demir gibi bir kanuna göre yaşayan biriydi; Arha ondan korkuyordu. Ama Manan'dan korkmuyordu, üstelik ona hükmediyordu, "Şimdi, bana benim nasıl seçildiğimi anlat!" Böylece Manan ona tekrar anlatırdı.

"Burayı, ayın büyümeye başlamasının üçüncü gününde terk ederek kuzeye ve batıya doğru yola çıktık; çünkü eski Arha, bir önceki ayın üçüncü günü ölmüştü. İlk önce büyük bir şehir olan Tenacbah'a gittik; gerçi hem Awabath'ı hem de orasını görenler, Tenacbah'ın Awabath'ın yanında, pire devenin yanında nasıl kalırsa öyle kaldığım söylüyorlar. Ama benim için yeterince büyüktü. Tenacbah'da bin kadar ev vardır! Sonra yolumuza devam edip Gar'a gittik. Fakat bu şehirlerin hiçbirinde, bir ay önce, ayın üçüncü günü bir kız çocuğu dünyaya getiren kimse yoktu; bazılarının oğlan bebekleri olmuştu ama oğlanlar işe yaramaz... Böylece Gar'ın kuzeyindeki dağlık bölgeye gittik, köylere ve kasabalara. Oraları benim memleketimdir. Ben, nehirlerin aktığı, her yerin yemyeşil olduğu o dağlarda doğmuşum. Bu çölde değil." Bunu

söylediği zaman Manan'ın gür sesinde bir tuhaflık duyulur, küçük gözleri kapaklarının arasına bütün bütün gizlenir, biraz duraksar ve en sonunda devam ederdi. "Böylece bir önceki ay doğan bebeklerin ebeveynlerini bulup onlarla konuştuk. Bazıları bize yalan söylüyorlardı. 'A evet, elbette bizim kızımız geçen ayın üçünde doğdu!' Çünkü biliyor musun, zavallı insanlar çoğu zaman kız bebeklerden kurtulduklarına memnun oluyorlardı. Sonra, tepeler arasındaki vadilerde, kasvetli kulübelerde oturan başka yoksullar vardı; günleri saymaz, zamanın nasıl ilerlediğini de pek bilmezlerdi; bu yüzden bunlar tam olarak bebeklerinin ne kadarlık olduğunu söyleyemezlerdi. Ama biz yeterince sorgulayınca her zaman gerçeği bulurduk. Yine de yavaş ilerleyen bir işti. En sonunda bir kız çocuğu bulduk, Entat'ın kuzeyinde, meyva bahçeleriyle dolu vadideki on haneli bir köyde. Sekiz aylıklı; o kadar uzun süredir arıyorduk. Ama Mezarlar'ın Rahibesi'nin öldüğü gece doğmuştu; tam onun öldüğü saat içinde. Annesinin dizinde oturmuş, biz odaya, mağaraya doluşan yarasalar gibi doluşurken, bize parlak gözlerle bakan güzel bir bebekti! Baba fakir bir adamdı. Zengin bir adamın meyva bahçelerindeki elma ağaçlarına bakıyordu; beş çocuk ve bir keçiden başka kendisine ait hiçbir şeyi yoktu. Ev bile kendisinin değildi. Böylece hepimiz oraya doluştuk; rahibelerin çocuğa bakışlarından ve kendi aralarında konuşmalarından, en sonunda Yeniden Doğan'ı bulduklarını düşündükleri anlaşılıyordu. Anne de bunu anlamıştı. Bebeği kucaklamış tek bir söz bile söylemiyordu. Böylece ertesi gün tekrar gittik. Bir de ne görelim! Parlak gözlü minik bebek, sazdan bir karyolaya yatmış ağlayıp bağırıyordu ve tüm bedeni ince uzun izler ve ateşten kaynaklanan kırmızı lekelerle doluydu; anne de bebekten daha yüksek sesle ağlıyordu, 'Ah! Ah! Bebeğim Cadı Parmağı'na yakalandı!' Aynen böyle diyordu; çiçek hastalığını

kastediyordu. Benim köyümde de bu hastalığa Cadı Parmağı derlerdi. Ama Kossil, şimdi Tanrıkral'ın Yüksek Rahibesi olan Kossil, karyolaya gidip bebeği kucağına aldı. Diğerleri hep geri çekilmişti, ben de dahil; hayatıma pek önem vermem ama kim çiçek hastalığı olan bir eve girmek ister? Ama o kadının hiç korkusu yoktu. Bebeği kucağına aldı ve "Ateşi yok," dedi. Sonra parmağım tükürükleyerek kırmızı noktaları sildi; çıktılar. Noktalar sadece dut şurubuymuş. Zavallı saf anne bizi kandırarak çocuğunu alıkoymayı düşünmüş!" Bunun üzerine Manan içten gelen kahkahalarla güldü; sarı yüzü pek değişmemişti ama vücudu sarsılıyordu. "Bu yüzden kocası kadını dövdü, çünkü rahibelerin gazabından korkuyordu. Kısa bir süre sonra çöle geri döndük ama her yıl Mahal'den biri, elma bahçelerinin arasındaki köye geri dönüp çocuğun nasıl olduğuna bakıyordu. Böylece beş yıl geçti ve Thar ile Kossil, Tapınağın muhafızları ve Tanrıkral'ın güvenlik amacıyla eşlik etmeye yolladığı kırmızı miğferli muhafızlarla, o yolculuğa çıktılar. Çocuğu buraya geri getirdiler çünkü gerçekten de çocuk Mezarlar'ın yeniden doğmuş Rahibesi'ydi ve buraya aitti. Ve o çocuk kimdi dersin küçüğüm, hı?"

"Ben," dedi Arha, göremediği bir şeyi, görüş alanından çıkmış bir şeyi görmek istercesine boşluğa bakarak.

Bir keresinde "Anne... ne yapmıştı, çocuğu almaya geldiklerinde?" diye sormuştu.

Ama Manan bilmiyordu; son yolculukta rahibelerle birlikte gitmemişti.

Kız da bunu hatırlayamıyordu. Hatırlamanın faydası neydi zaten? Bunlar geçmişti, geçip gitmişti. Gelmesi gereken yere gelmişti. Tüm dünyada sadece bir yer biliyordu: Atuan Mezarları Mahalli.

Buradaki ilk yılında, büyük yatakhanede, yaşları dört ile on dört arasında değişen diğer rahibe adaylarıyla birlikte yattı. O zamanlar bile Manan, On Muhafız içinden, onun özel muhafızı olarak ayrılmıştı. Karyolası Büyük Ev'deki yatakhanenin, kızların uyumadan önce gülüşüp fısıldaştıkları, esnedikleri, sabahın gri ışığında birbirlerinin saçlarını ördükleri, alçak tavanlı ve uzun ana odasından kısmen ayrılmış bir bölgeye konmuştu ismi kendisinden alınıp Arha olduğunda. Küçük Ev'de, hayatinin geri kalan zamanında kendisine ait olacak yatakta ve odada, tek başına yatmaya başladı. Ev onun eviydi: Tek Rahibe'nin Evi; ve kimse oraya onun izni olmadan giremezdi. Daha küçükken, insanların uysallıkla kapısını çalmalarını duymak ve "Girebilirsiniz," demek hoşuna gidiyor, iki Yüksek Rahibe'nin, Kossil ve Thar'ın, onun izin vereceğine garanti gözüyle bakıp evine kapıyı çalmadan girmeleri canım sıkıyordu.

Günler günleri, seneler seneleri hiç değişmeden kovaladı. Mezarlar Mahalli'ndeki kızlar zamanlarım derslerde ve disiplin altında geçiriyorlardı. Hiç oyun oynamazlardı. Oyun oynayacak zaman yoktu. Kutsal şarkılar ile kutsal dansları, Kargad Toprakları'nın tarihini ve kendilerini hangi tanrıya adamışlarsa onun sırlarım öğreniyorlardı: Bunlar ya Awabath'ta hüküm süren Tanrıkral ya da İkiz Kardeşler Atwah ile Wuluah'tı. Hepsinin arasında yalnızca Arha İsimsizler'in ayinlerini öğrendi; bunlar da ona sadece bir kişi tarafından, İkiz Tanrılar'ın Yüksek Rahibesi Thar tarafından öğretiliyordu. Bu her gün onu diğerlerinden bir saat kadar ayırıyordu ama onun da gününün çoğu, diğerleri gibi sadece çalışmakla geçiyordu. Sürülerinden elde ettikleri yünün nasıl eğrileceğini ve dokunacağını; her zaman yedikleri yiyecekleri nasıl ekip biçeceklerini ve nasıl hazırlayacaklarını öğrendiler: mercimek,

soğan, lahana, keçi peyniri, elma, lapa yapmak için elenmemiş kaba mısır unu, mayasız ekmek yapmak için ince un öğüttükleri karabuğday ve bal.

Başlarına gelebilecek en güzel şey, Mahal'in yarım mil kadar kuzey doğusunda, çölün içinden akan, yeşil, bulanık derede balığa gitmelerine izin verilmesi; öğle yemeği için yanına bir elma veya soğuk karabuğday pidesi alıp, kamışlar arasında bütün gün kuru güneş altında oturup, yemyeşil suyun yavaş yavaş akışını ve dağların üstüne düşen bulutların gölgelerinin yavaşça değişmelerini seyretmekti. Ama eğer olta gerildiğinde yassı, parlak bir balığı dere kıyısına çekip havaya kaldırınca heyecandan çığlık atarsanız, o zaman Mebbeth tıpkı zehirli bir yılan gibi, "Kıpırdanma, yaygaracı aptal şey!" diye tıslardı. Tanrıkral'ın tapınağında hizmet veren Mebbeth, hâlâ genç ama bir taş kadar sert ve haşin, esmer bir kadındı. Balık avlamak onun tutkusuydu. Onun uygun tarafında durup hiç ses çıkarmamanız gerekirdi yoksa sizi bir daha balığa götürmezdi; o zaman da dereye sadece yazın kuyular alçaldığı zaman su doldurmak için gidebilirdiniz. Bu sıkıcı bir işti; yarım mil kavurucu beyaz sıcağın altında, zar zor dereye kadar yürüyüp sırığa bağlı iki kovayı suyla doldurduktan sonra mümkün olduğu kadar hızlı, yokuş yukarı Mahal'e doğru gitmek yani. İlk yüz metre kolay olurdu ama sonra kovalar ağırlaşmaya, insanın omuzundaki sırık kızgın demirdenmiş gibi yanmaya başlar, ışık kuru yol üzerinde göz kamaştırır ve her adım daha zorlaşır, yavaşlardı. En sonunda, sebze tarlasının yanındaki Büyük Ev'in arka bahçesine varır, kovaları büyük sarnıca şarıltıyla boşaltırdınız. Ve sonra aynı işi tekrar yapmak için dönerdiniz; tekrar, tekrar ve tekrar yapmak için.

Mahal'in -buraya verilen isim sadece buydu, başka bir isme de ihtiyacı yoktu, çünkü burası Karg İmparatorluğu'nun

Dört Adaşı üzerindeki en eski ve en kutsal yerdi- sınırları içersinde birkaç yüz insan yaşamaktaydı ve bir sürü bina vardı: üç tane tapınak, Büyük Ev, Küçük Ev, hadımağalarının yatakhaneleri, surların dışında hemen yakında kolcuların barakaları, bir sürü esir kulübesi, depolar, ağıllar ve çiftlik binaları. Üzerinde adaçayı, dağınık yığınlar halinde telotu, cılız yabani otlar ve çöl baharatlarından başka bir şeyin yetişmediği batıdaki çorak dağların tepesinden, uzaktan bakıldığında, küçük bir kasabaya benziyordu. Uzaktaki doğudüzlüklerinden baktığında bile insan, dağların eteğindeki İkiz Tanrılar Tapınağı'nın çatısındaki altının, bir kaya tabakasındaki mika katmanı gibi, göz kırptığım ve parladığını görebilirdi.

Tapınağın kendisi de, penceresiz, alçak bir sundurması ve kapısı olan, beyazla sıvanmış küp şeklinde bir kayaydı. Biraz altında bulunan ve birkaç yüzyıl daha yeni olan Tanrıkral'ın Tapınağı, yüksek revağı ve bir sıra başları boyalı beyaz sütunuyla daha gösterişliydi; bu sütunların her biri ormanlık Hur-at-Hur'dan gemilerle getirilen masif sedir ağacından yapılmış ve Mahal'e yirmi köle tarafından çıplak düzlüklerden zahmetle sürüklenerek taşınmıştı. Bir yolcu, ancak altın çatıyı ve parlak sütunları gördükten sonra hepsinin üstünde. Mahal Tepesi'nin daha yukarısında bulunan, çölün kendisi gibi sarımsı kahverengi ve yıkık, soyunun en eski tapınağım görürdü: yamalı duvarları ve düzce, harap kubbesiyle muazzam alçak Taht Binası'nı.

Bina'nın arkasında, tepenin bütün zirvesini çevreleyen, hiç harç kullanılmadan yapılmış, yer yer yıkılmış, masif taştan bir sur vardı. Bu taştan halkanın içinde, beş buçuk altı metre yüksekliğinde siyah taşlar, topraktan dev parmaklar gibi yükseliyordu. İnsan bunları bir kere görünce, ister istemez yeniden ve yeniden bakardı. Orada, anlam yüklü olarak

dururlardı ama yine de ne anlam taşıdıkları bilinmezdi. Bu taşlar dokuz taneydi. Biri ayakta dimdik, diğerleri biraz eğri duruyordu; ikisi de devrilmişti. Taşların üstü, sanki özellikle leke leke boyanmış gri ve turuncu liken ile kaplanmıştı; donuk bir parlaklığa sahip, çıplak ve simsiyah olan biri hariç. Dokununca insanın eline pürüzsüz geliyordu ama diğerlerinin üzerinde, liken tabakasının altında silik oyultular görülebilir veya elle hissedilebilirdi şekiller, işaretler. Bu dokuz taş, Atuan Mezarları'ydı. Söylendiğine göre burada ilk insanın zamanından, Yerdeniz yaratıldığından beri duruyorlardı. Karalar okyanusun derinliklerinden çıkartıldığında karanlıkta dikilmişlerdi. Kargad'ın Tanrıkralları'ndan çok daha yaşlıydılar, İkiz Tanrılar'dan da yaşlıydılar, ışıktan da. Bunlar, insanlığın dünyası var olmadan önce hüküm sürenlerin mezarlarıydı, isimlendirilmemiş olanların; ve onlara hizmet eden kadının da ismi yoktu.

Taşların yanına pek sık gitmiyordu Arha, ondan başka hiç kimse de taşların bulunduğu Taht Binası'nın arkasındaki tepenin üstündeki taş surların içindeki o topraklara ayak basmıyordu. Yılda iki kere, ilkbahar ve sonbahar ekinokslarına en yakın dolunayda Taht'ın önünde kurban kesilirdi; o zaman Arha Bina'nın arkasındaki alçak kapıdan, içi tütmekte olan keçi kanı ile dolu büyük bir pirinç tas taşıyarak gelirdi. Bunun yarısını ayakta duran siyah taşın dibine, yarısını da molozların içine gömülmüş olan, yüzyıllardır sunulan kanla lekelenmiş, devrik taşların üstüne dökmesi gerekiyordu.

Bazen Arha, sabahları erkenden kendi başına buraya gider, Taşlar arasında gezinerek ışığın düşük açıdan gelmesiyle daha belirgin hale gelen oyultulardaki belirsiz çıkıntıları ve çizikleri çözmeye çalışır, ya da orada oturup batıdaki dağlara ve aşağıda kalan Mahal'in çatılarına ve damlarına bakar. Büyük

Ev'in ve muhafızların barakalarının etrafındaki faaliyetlerin ilk kıpırtılarını, derenin yanındaki seyrek otlaklarına giden koyun ve keçi sürülerini seyrederdi. Taşlar arasında hiçbir zaman yapacak bir şey olmazdı. Oraya sadece, gitmesine izin verildiği için giderdi, çünkü orada yalnız oturdu. Kasvetli bir yerdi. Çöl yazının öğlen sıcağında bile burada bir soğukluk olurdu. Bazen birbirine en yakın duran, birbirlerine sanki bir sırrı paylaşıyorlarmış gibi dayanmış iki taş arasından geçerek ıslık çalardı. Ama hiçbir sır söylenmezdi.

Mezarlar Surları'ndan, kendisinden daha alçak başka bir sur çıkıyor. Mahal Tepesi etrafında uzun, eğri büğrü bir yarım daire çizip kuzeye, dereye doğru ilerliyordu. Bu surlar Mahal'i korumaktan çok ikiye ayırıyordu: Bir yanda tapmaklar, rahibelerin ve muhafızların evleri, diğer tarafta da kolcuların ve tarlaları ekip biçen, hayvanları güden. Mahal için yiyecek temin eden kölelerin yerleri vardı. Bunların hiçbiri suru aşmazdı, sadece bazı çok kutsal bayramlarda, kolcular, davulcular ve boru çalanlar, rahibeler alayına eşlik ederdi, ama tapınakların eşiklerinden içeri adım atmazlardı. Başka hiçbir erkek Mahal'in iç topraklama ayak başınazdı. Bir zamanlar buraya hac için gelinirdi; DörtAda'dan krallar ve kabile reisleri buraya ibadet etmek için gelirdi. İlk Tanrıkral, bir buçuk yüzyıl önce, kendi tapınağındaki ayini gerçekleştirmek için gelmişti. O bile Mezartaşları'nın yanına girememişti; o bile Mahal'in etrafındaki surların dışında yatıp kalkmak zorunda kalmıştı.

İnsan, ayak parmaklarım çatlaklara sokarak surlara rahatça tırmanabilirdi. Baharın sonlarına doğru bir akşamüstü. Yutulmuş, Penthe adındaki bir kızla surların üstünde oturuyordu. Her ikisi de on iki yaşındaydı. Büyük Ev'in dokuma odası olan muazzam taş tavan arasında; her zaman cansız siyah yünlerin eğrilip siyah cüppeler için kumaşların

dokunduğu büyük dokuma tezgahlarının başında olmaları gerekiyordu. Avludaki kuyudan su içmek bahanesiyle dışarı süzülmüşler, sonra da Arha, “Haydi!” diyerek, Penthe’yi tepeden aşağı. Büyük Ev’in görüş sahasının dışına, surlara götürmüştü. Şimdi surların tepesinde, üç metre yukarıda çıplak bacaklarını dışarı sallandırmış, doğuya ve kuzeye doğru ara vermeden uzanmakta olan boş düzlüklere bakarak oturuyorlardı.

“Denizi görmek isterdim,” dedi Penthe.

“Ne için?” dedi Arha, surların üstünden koparmış olduğu bir ipekotunun acı sapını çiğneyerek. Çıplak toprağın çiçeklenme zamanı daha yeni geçmişti. Sarı, kırmızı, beyaz renkli, bodur ve çabuk çiçek açan tüm minik çöl çiçekleri tohuma kaçıyorlar, çengel şeklindeki hünerli tohum kabuklarım yere düşürerek, kül beyazı rengindeki minik tüycüklerini ve şemsiyeciklerini rüzgâra saçıyorlardı. Meyva bahçesindeki elma ağaçlarının altındaki topraklar uçuşan, ezilmiş beyaz ve pembe çiçeklerle doluydu. Dallar yeşildi; Mahal’i çevreleyen uzun mesafeler içinde görülebilen tek yeşil ağaçlardı bunlar. Onların dışında her şey, bir ufuktan diğerine, sıkıcı, sarımsı kahverengi, çöl rengiydi; dağlar hariç - onlarda, çiçek açmaya başlayan adaçayları yüzünden gümüşi bir mavilik vardı.

“Şey, neden olduğunu bilmiyorum. Sadece değişik bir şey görmek istiyorum. Burası hep aynı. Hiçbir şey olmuyor.”

“Her yerde olan herşey, burada başlar,” dedi Arha.

“Biliyorum... Ama olan şeylerin bazılarım da görmek istiyorum!”

Penthe gülümsedi. Yumuşak, huzurlu bir görünümü vardı. Güneşin ısıttığı taşlar üzerindeki ayaklarının tabanlarım

kaşıyordu, bir süre sonra devam etti, “Biliyor musun, küçükken deniz kenarında yaşıyordum. Köyümüz kum tepeciklerinin tam ardındaydı; bazen sahile gider oynardık. Bir keresinde, denizden geçen bir gemi filosu gördüğümüzü hatırlıyorum, ta denize açılıyorlardı. Koşup köydekilere söyledik, herkes seyretmeye geldi. Gemiler kırmızı kanatlı ejderhalara benziyordu. Bazılarının, ejderha başlı, gerçek boyunları vardı. Atuan’ın yanından yelken açarak gelmişlerdi ama Karg gemileri değillerdi. Batıdan, İç Adalar’dan geliyor demişti başkanımız. Herkes onları seyretmek için toplanmıştı. Galiba karaya çıkmalarından korkuyorlardı. Gemiler sadece geçip gittiler, kimse nereye gittiklerini bilmiyordu. Belki de Karego-At’a savaşa gidiyorlardı. Ama düşünsene bir, gemiler gerçekten de, insanların çamur rengi olduğu ve insanı, göz açıp kapayıncaya kadar sihirleri altına alabilen sihirbazların adalarından geliyordu.”

“Beni alamazlar,” dedi Arha hiddetle. “Ben onlara bakmazdım. Onların hepsi aşağılık, lanetli sihirbazlar. Ne cüretle Kutsal Toprak’a bu kadar yakın yolculuk edebilmişler?”

“Amaan. Herhalde Tanrıkral bir gün hepsini yenerek onları esir alır. Ama yine de denizi tekrar görmek isterim. Gelgitin meydana getirdiği gölcüklerde küçük ahtapotlar olurdu; onlara ‘Böö!’ diye bağırırsan bembeyaz oluveriyorlardı. Bizim Manan geliyor, seni arıyor.”

Arha’nın muhafızı ve uşağı, surların iç tarafından yavaş yavaş geliyordu. Elinde tuttuğu bir demet büyük, yumuşak yabani soğandan bir tane daha koparmak için duruyor, sonra doğrulup etrafım küçük, donuk, kahverengi gözleriyle araştırıyordu. Yıllar geçtikçe o da şişmanlamıştı; tüysüz sarı derişi güneş altında pırıldıyordu.

“Adamların tarafına doğru kay,” diye tısladı Arha; iki kız, bir kertenkele gibi kıvrak, surun dış tarafından aşağıya doğru, içtaraftan görünmeyecek şekilde, duvarın tepesinin hemen altında tutunabildikleri kadar sallandılar. Manan’ın yavaş adımlarının yaklaştığını duydular.

“Huu! Huu! Patates surat!” diye mırıldandı Arha, otların arasındaki rüzgâr kadar hafif, alaycı bir fısıltıyla.

Ağır ayak sesleri durdu. “Kim var orada,” dedi güvensiz bir ses.

“Küçüğüm? Arha?”

Sessizlik.

Manan ilerledi.

“Huuhuu! Patates surat!”

“Huu, patates göbek!” diye fısıldadı Penthe, taklit ederek, sonra da kıkırtılarını bastırabilmek için inledi.

“Biri mi var orada?”

Sessizlik.

“Eh, peki, peki,” diye içini çekti hadımağası; ağır adımlarım sürdürdü. Bayırın üstünden gözden kaybolunca kızlar tekrar surların tepesine tırmandılar. Penthe terden ve gülmekten pespembe olmuştu; Arha’nın görünüşü vahşiydi.

“Aptal, yaşlı köse, her yerde beni takip ediyor!”

“Etmek zorunda,” dedi Penthe, mantıkla. “Onun işi bu, sana gözkulak olmak.”

“Hizmet ettiklerim bana gözkulak oluyor. Ben onları memnun ediyorum; onlardan başka kimseyi memnun etmek

zorunda değilim. Bu yaşlı kadınlar ve yarım adamlar, bu insanlar beni rahat bıraksın. Ben Tek Rahibe'yim!"

Penthe onu süzdü. "Ha," dedi hafifçe, "biliyorum Arha"

"O halde beni kendi halime bırakmaları gerek. Sürekli emir de vermesinler!"

Penthe bir süre bir şey söylemedi ama iç geçirip tombul bacaklarını sallayarak ve gözünü aşağıya, yavaşça yüksek, bulanık, hudutsuz ufka doğru yükselmekte olan engin, solgun topraklara dikerek oturdu.

"Biliyorsun, yakında emirleri sen vermeye başlayacaksın," dedi en sonunda yavaşça, "İki yıla kadar, artık çocukluktan çıkacağız. On dört yaşında olacağız. Ben Tanrıkral'ın tapınağına gideceğim, benim için pek bir şey değişmeyecek. Ama sen gerçekten de Yüksek Rahibe olacaksın o zaman. Kossil ile Thar bile sana boyun eğmek zorunda kalacak."

Yutulmuş, bir şey söylemedi. Yüzü asılmış, siyah kaşlarının altındaki gözleri gökyüzünün ışığını, solgun bir parıltıyla yakalamıştı.

"Geri dönmemiz gerek," dedi Penthe.

"Hayır."

"Ama dokuma müdiresi Thar'a söyleyebilir. Sonra, birazdan da Dokuz İlahi zamanı gelecek."

"Ben burada kalıyorum. Sen de kal."

"Seni cezalandırmazlar ama beni cezalandırırlar," dedi Penthe her zamanki nazik haliyle. Arha cevap vermedi. Penthe içini çekip kaldı. Güneş, düzlüklerin tepesindeki pusun içinde batıyordu. Çok uzakta, arazinin uzun, kademeli eğiminde

koyunların çıngırakları hafif bir sesle çınlıyor, kuzular meleşiyordu. Bahar rüzgârı, hafif esintilerle, hoş kokulu ve kuru kuru esiyordu.

Kızlar geri döndüğünde Dokuz İlahi bitmek üzereydi. Mebbethonların "Adamların Suru"nda oturduklarım görmüş ve başrahibesi olan, Tanrıkral'ın Yüksek Rahibesi Kossil'e bildirmişti.

Kossil ağır aksak, asık suratlı biriydi. Yüzünde ve sesinde hiçbir ifade olmaksızın konuştu iki kızla, onu takip etmelerim söyledi. Onları Büyük Ev'in taş koridorlarından geçirip, ön kapıdan çıkartarak, tepeciğin üzerine, Atwah ve Wuluah Tapınakları'na götürdü. Orada, bu tapınağın Yüksek Rahibesi; bir geyiğin ayak kemikleri kadar uzun, kuru ve zayıf olan Thar ile konuştu.

Kossil Penthe'ye, "Cüppeni çıkart," dedi.

İnsanın derisini biraz kesen, bir tomar kamışla kızı kırbaçladı. Penthe buna sabırla ve sessiz gözyaşlarıyla dayandı. Yemek verilmeden dokuma odasına yollandı; ertesi gün de hiç yemek yiyemeyecekti. "Eğer bir kez daha Adamların Suru'na tırmanırken yakalanırsan," dedi Kossil, "Bu başına gelenlerden çok daha korkunç şeylerle karşılaşacaksın. Anlıyor musun Penthe?" Kossil'in sesi yumuşaktı fakat müşfik değildi. Penthe, "Evet," diyerek, ağır giysisi sırtındaki kesiklere sürttükçe eğilip bükülerek oradan sıvıştı.

Arha kamçılama işlemini seyretmek için Thar'ın yanında durmuştu. Şimdi de Kossil'in kamçının kamışlarını temizlemesini seyrediyordu.

Thar ona, "Diğer kızlarla tırmanırken ve koşuşurken görülmen yakışık almaz. Sen Arha'sın," dedi.

O, yüzü asık, cevap vermeden durdu.

“Senin yalnızca yapman gereken şeyleri yapman daha doğru. Sen Arha’sın.”

Bir an için gözlerini Thar’ın, sonra da Kossil’in yüzüne doğru kaldırdı; bakışında, insanı ürperten, derin bir nefret ya da öfke vardı. Ama zayıf rahibe umursamadı; tam tersine biraz daha öne doğru eğilerek, neredeyse fısıltıyla, sözlerim sağlama bağladı: “Sen Arha’sın. Geriye hiçbir şey kalmadı. Hepsini yuttular.”

“Hepsini yuttular,” diye tekrarladı kız, altı yaşından beri hayatının her günü tekrarladığı gibi.

Thar başını hafifçe eğdi; kırbacı yerine kaldıran Kossil de başını eğdi. Kız başım eğmedi ama uysallıkla döndü ve gitti.

Dar ve karanlık yemekhanede sessizce yenen, patates ve taze soğandan oluşan akşam yemeğinden, akşam ilahilerinin okunmasından, kapılara kutsal sözcüklerin asılmasından ve Söylenmeyen Ayini’nden sonra, günün işleri bitmiş oluyordu. Artık kızlar yatakhaneye gidip, ilk saz mum yanıncaya kadar zarlarla ve sopalarla oyunlar oynayabilirler, karanlıkta yataktan yatağa fısıldaşabilirlerdi. Arha, her gece yaptığı gibi, Mahal’in bahçelerinin ve bayırlarının arasından, tek başına yattığı Küçük Ev’e doğru yola koyuldu. Akşam rüzgârı tatlı tatlı esiyordu. Bahar yıldızlan yığınlar halinde parlıyordu, tıpkı ilkbahar kırlarındaki papatya sürüleri veya nisan ayında deniz üzerinde kıpırdaşan ışıklar gibi. Ama kız ne kırları ne de denizi hatırlıyordu. Yukarıya bakmadı.

“Hu, küçüğüm!”

“Manan,” dedi umursamazca.

İri gölge kızın yanına doğru süründü, yıldızların ışıkları bu saçsız kafada parlıyordu.

“Cezalandırıldın mı?”

“Ben cezalandırılamam.”

“Tabii… Doğru…”

“Beni cezalandıramazlar. Cüret edemezler.”

Kocaman elleri aşağı doğru sarkmış, iri ve belirsiz gövdesiyle öylece duruyordu. Kızın burnuna yabani soğan, adaçayı ve Manan’ın kenarları sökük ve üstüne kısa gelen, eski püskü siyah cüppesinin ter kokusu geldi.

“Bana dokunamazlar. Ben Arha’yım,” deyip, tiz ve kızgın bir sesle, gözyaşlarına boğuldu.

Onu bekleyen iri eller kalkarak, kızı kendine doğru çekti, hafifçe sarıldı ve örgülü saçlarım okşadı. “Tamam, tamam. Minik balpeteği, minik kız…” Kız, onun güçlü fısıltısını göğüs boşluğunun içinden duyarak daha çok sarıldı. Kısa bir süre sonra gözyaşları durdu ama sanki ayakta duramayacakmış gibi Manan’a sarılıp kaldı.

“Zavallı küçüğüm,” diye fısıldadı Manan, çocuğu kucaklayıp, tek başına uyuduğu evin kapışma kadar taşırken. Yere indirdi.

“Şimdi iyi misin küçüğüm?”

Kız evet anlamında başım salladı, ona arkasını döndü ve karanlık eve girdi.

ÜÇ: TUTSAKLAR

KÜÇÜK EV'in koridorlarında Kossil'in düzgün ve telaşsız ayak sesleri duyuldu. Uzun ve ağır bir siluet, odanın kapısını doldurdu; rahibe bir dizini yere değdirmek için eğildiğinde, küçüldü; ayağa kalktığında yeniden büyüdü.

"Hanımefendi."

"Ne var Kossil?"

"Şu ana kadar, İsimsizlerin Bölgeleri ile ilgili bazı meselelere bakmam için bana izin verilmişti. Eğer dilerseniz, artık sizin de görme, öğrenme ve şimdiki yaşamınızda henüz hatırlayamadığınız bu meselelerle ilgilenme vaktiniz geldi."

Kız penceresiz odasında oturuyordu; güya tefekküre dalmıştı ama aslında hiçbir şey yapmıyor, hemen hemen hiçbir şey düşünmüyordu. Yüzündeki sabit, duygusuz, kibirli ifadenin değişmesi epey bir zaman aldı. Bunu saklamaya çalıştığı halde yine de değişti. Kesin bir alayla, "Labirent mi?" dedi.

"Labirente girmeyeceğiz. Ama Altmezar'dan geçmemiz gerekecek."

Kossil'in sesinde, Arha'yı ürkütmeyi amaçlayan, korku ya dakorku taklidi sayılabilecek bir ton vardı. Kız acele etmeden ayağa kalkarak umursamaz bir tavırla, "çok iyi," dedi. Fakat, Tanrıkral'ın rahibesinin iri cüsseli vücudunu takip ederken, içi içine sığmıyordu: Sonunda! Sonunda! Sonunda kendi toprağımı göreceğim!

On beş yaşındaydı. Ergenlik çağma gireli bir yıl geçmişti, aynı zamanda da, Karg Ülkeleri'nin en büyük yüksek rahibesi demek olan, Tanrıkral'ın kendisinin bile emir veremediği, Atuan Mezarları'nın Tek Rahibesi olarak tüm güçlerim eline almıştı. Artık herkes onun önünde diz çöküp selam veriyordu; suratsız Thar ile Kossil bile. Herkes onunla özenli bir hürmetle konuşuyordu. Fakat hiçbir şey değişmedi. Hiçbir şey olmadı. Takdis merasimi biter bitmez, günler daha önceki gibi akıp gitmeye devam etti. Eğrilmesi gereken yünler, dokunması gereken siyah kumaşlar, yapılması gereken ayinler vardı; Dokuz ilahi her gece söylenmeli, kapılar kutsanmalı. Mezar Taşları yılda iki kere keçi kanıyla beslenmeli. Boş Taht önünde karanlık ay dansları yapılmalıydı. Ve böylece koca bir yıl geçmişti, tıpkı daha önceki yılların geçtiği gibi; hayatının tüm yılları böyle mi geçecekti?

İçindeki sıkıntı bazen o kadar kuvvetlenirdi ki dehşet verici olurdu: Onu kıskıvrak yakalardı. Pek de uzun olmayan bir süre önce bu konuda konuşmak zorunluluğunu hissetmişti. Eğer konuşmazsa delireceğini sanmıştı. Konuştuğu insan Manan'dı. Gururu sırrını diğer kızlara, tedbir de daha yaşlı kadınlara açmasını engellemişti, ama Manan sadık bir köseden başka bir şey değildi; ona ne söylediği hiç önem taşımıyordu. Hiç ummadığı halde, Manan'ın ona verecek bir cevabı vardı.

"Çok eskidendi," dedi Manan. "Bilirsin küçüğüm, bizim dört adamız bir imparatorluk olarak birleşmeden, başımıza bir Tanrıkral geçmeden önce, bir sürü küçük krallar, prensler ve reisler vardı. Her zaman birbirleriyle kavga ediyorlardı. Ve buraya kavgalarım sona erdirmek için geliyorlardı. O zamanlar öyleydi, hizmetkarları ve ordularıyla prensler, kabile reisleri, bizim adamız olan Atuan'dan, Karego-At'tan, Atnini'den, hatta Hur-at-Hur'dan bile geliyorlardı. Ve sana ne yapmaları

gerektiğini soruyorlardı. Sen Boş Taht'ın önüne gidip, onlara İsimsizler'in öğütlerini aktarırdın. Bu çok zaman önceydi. Bir süre sonra Rahip krallar gelip Karego-At'ı yönetmeye başladılar; kısa bir süre sonra da Atuan'ı. Şimdi de, dört-beş insan ömrü süresidir Tanrıkrallar dört adayı birden yönetiyorlar ve buraları bir imparatorluk haline soktular. Böylece her şey değişti. Tanrıkral isyankar kabile reislerini bastırıp, kavgaları kendi halledebiliyor. Bir Tanrı olduğu için de, anlayacağın gibi, İsimsizler'e pek sık danışmak zorunda kalmıyor."

Arha durup bunu düşündü. Zamanın burada, bu çöl arazisinde, dünya kurulduğundan beri aynı biçimde yaşanan, değişmeyen bu Taşlar'ın altında pek bir anlamı kalmıyordu. Eskileri ölüp yenileri çıkan, değişen şeyler hakkında düşünmeye pek alışık değildi. Olaylara bu ışık altında bakmak onu huzursuz etti. "Tanrıkralların güçleri, benim hizmet ettiklerimin güçlerinden çok daha az," dedi kaşlarını çatarak.

"Elbette... Elbette... Ama insan gidip bunu bir tanrıya söyleyemez minik balpeteği. Onun rahibelerine de."

Manan'ın küçük, kahverengi, parlak gözleriyle göz göze gelen kız, Mahal'e ilk geldiği günden beri korktuğu Tanrıkral'ın Yüksek Rahibesi Kossil'i düşününce onun ne demek istediğini anladı.

"Ama Tanrıkral ve tebaası Mezarlar'a ibadetlerinde kusur ediyorlar. Kimse gelmiyor."

"Ee, buraya kurban edilmek üzere mahkumları gönderiyor ya. Bunda kusur etmiyor, İsimsizler'e gönderilen armağanlar konusunda da."

"Armağanlar! Kendi tapınağı her yıl yeniden boyanıyor, sunağında yüzlerce ağırlık altın var, kandillerde gül yağı

yanıyor! Bir de Taht Binası‘na bak tavanında delikler var, kubbesi çatlıyor, duvarları sıçan, baykuş ve yarasa dolu... Ama yine Tanrıkral’dan da, tapınaklarından da, ondan sonra gelen tüm krallardan daha uzun süre ayakta kalacak. Onlardan önce de oradaydı, hepsi yok olduğunda yine orada olacak. Orası her şeyin merkezi.”

“Orası her şeyin merkezi.”

“Orada zenginlikler var; Thar bazen bana onları anlatıyor. Tanrıkral’ın tapınağım on kere dolduracak kadar. Yüzlerce yıl önce, yüzlerce nesil önce, kim bilir ne zaman verilmiş altınlar ve ganimetler var. Hepsi, yer altında, çukurlara ve mahzenlere kilitlenmiş. Beni daha oraya götürmüyorlar, bekletip duruyorlar. Ama orasının nasıl olduğunu biliyorum. Taht Binası‘nın altında, tüm Mahal’in altında, şimdi durduğumuz yerin altında da odalar var. Orada yolunu kaybedeceğin dolambaçlı tüneller var. Labirent. Sanki tepenin altında büyük bir şehir var gibi. Altınla, eski kahramanların kılıçlarıyla, eski taçlarla, kemiklerle, yıllarla ve sessizlikle dolu.”

Kendinden geçmiş, vecde dalmış gibi konuşuyordu. Manan onu seyretti. Manan’ın aptal suratı, belirsiz ve dikkatli bir mahzunluktan başka bir ifade taşımazdı; o anda her zamankinden daha da mahzundu. “Ee, sen de bunların hepsinin efendisisin,” dedi. “Sessizliğin ve karanlığın.”

“Öyle. Ama bana, Taht’ın arkasındaki ve yerin üstündeki odalardan başka hiçbir şey göstermiyorlar. Yeraltındaki yerlere giden girişleri bile göstermediler bana; sadece bazen onlar hakkında bir şeyler geveliyorlar. Kendi topraklarımı benden saklıyorlar! Neden beni durmadan bekletiyorlar?”

“Daha küçüksün. Ve belki de,” dedi Manan boğuk alto sesiyle, “belki de korkuyorlardır küçük. Ne de olsa, orası

onların toprakları değil. Senin. Oraya girdiklerinde tehlike içinde oluyorlar. İsimsizler'den korkmayan ölümlü yoktur."

Arha bir şey söylemedi ama gözleri parladı. Bir kez daha Manan ona, gerçeklere başka bir gözle bakmayı göstermişti. Thar ve Kossil her zaman için ona öyle korkunç, soğuk ve güçlü gelmişti ki, onların korkabilecekleri aklının uçundan geçmemişti. Ama Manan haklıydı, Arha'nın bir parçası olduğu, ait olduğu o güçlerden ve yerlerden korkuyorlardı. Ya yutulurlarsa korkusuyla karanlık yerlere girmeye korkuyorlardı.

Şimdi Kossil ile birlikte Küçük Ev'in merdivenlerinden aşağıya inip Taht Binası'na giden dik dolambaçlı patikadan ilerlerken Manan'la yaptıkları o konuşmayı hatırlayıp tekrar sevinçle coştu. Onu nereye götürürlerse götürsünler, ne gösterirlerse göstersinler, korkmayacaktı. Yolunu hep bulacaktı.

Patikada onun biraz gerisinde olan Kossil konuştu. "Hanımefendinin görevlerinden biri, bildiği gibi, bazı belirli mahkumların, efendimiz Tanrıkral'a hürmetsizlik veya hainlik etmiş soylu bazı suçluların kurban edilmesidir."

"Ya da İsimsizler'e," dedi Arha.

"Doğru. Şimdi, Yutulmuş'un daha henüz çocukken bu işi üstlenmesi uygun olmazdı. Ama hanımefendi artık çocukluktan çıktı. Zincirler Odası'nda, bir ay önce efendimiz Tanrıkral'ın lütfuyla, şehri Awabath'tan gönderilmiş olan tutsaklar var."

"Tutsakların geldiklerinden haberim yoktu. Neden benim haberim olmadı?"

"Eskilerin, Mezarlar'ın ayinlerinde buyurdukları gibi tutsaklar gece ve gizlice getirildi. Eğer hanımefendi surların

yanından ilerleyen patikadan giderlerse gizli yolu izlemiş olurlar.”

Kubbeli binanın arkasında, Mezarlar’ı sınırlayan büyük taş surlardan gitmek için patikadan ayrıldı. Surları oluşturan taşlar masifti; en küçüğü bir insandan daha ağır, en büyüğü ise bir araba kadardı. Şekilsiz olmalarına rağmen dikkatlice yerleştirilmişler ve kenetlenmişlerdi. Yine de yer yer surlar bozulmuş, taşlar şekilsiz yığınlar halini almıştı. Sadece çok uzun bir zaman dilimi bunu yapmayı başarabilirdi; kızgın günleri ve dondurucu soğuklarıyla çöl asırları, binyıl, tepelerin kendilerinin farkedilmez hareketleri.

“Mezarlar Surları‘na tırmanmak çok kolay,” dedi Arha, surların yanı sıra yürürlerken.

“Onları yemden yapacak kadar adamımız yok,” diye cevap verdi Kossil.

“Koruyacak kadar adamımız var ama.”

“Sadece esirler. Onlara güvenilmez.”

“Eğer korkutulurlarsa güvenilir. Surların içindeki kutsal topraklara girmesine izin verdikleri yabancılara verdiğimiz cezayı onlara da verelim.”

“O ceza nedir?” Kossil sorunun cevabım öğrenmek için sormadı. Cevabı çok önceleri Arha’ya o öğretmişti.

“Taht’ın önünde boynunun vurulması.”

“Hanımefendi Mezarlar Surları‘na nöbetçi dikilmesini mi diliyor?”

“Öyle,” diye cevap verdi kız. Cüppesinin uzun siyah kolları içinde parmakları kıvançla birbirine kenetlenmişti. Kossil’in, köleleri bir de sur nöbeti için görevlendirmek

istemediğini biliyordu; gerçekten de bu gereksiz bir görevdi, çünkü buraya hangi yabancı gelecekti ki? Bir adamın, kazara veya bilerek, Mahal'in bir mil kadar çevresinde fark edilmeden gezinmesi pek olacak iş değildi; gerçekten de Mezarlar yakınında hiçbir yere yaklaşamazdı. Ama bir nöbetçi onların hakkı olan bir saygı demekti ve Kossil bunun aksini tartışamazdı. Arha'ya uymak zorundaydı.

"Buradan," dedi kadının boğuk sesi.

Arha durdu. Mezarlar Surları'nın etrafındaki bu patikada sık sık yürümüştü ve burayı Mahal'in her adımım tanıdığı kadar iyi tanıyordu; her taşım, her dikenini, her devedikenini. Sol tarafta, büyük taş sur, kızın üç misli boyunda yükseliyor, sağ tarafta da biraz sonra tekrar batıdaki otlakların eteğine doğru yükselen tepe, sığ ve kıraç vadiye doğru meylediyordu. Arha tüm etrafındaki yere tekrar baktı, daha önce görmemiş olduğu hiçbir şey görmedi.

"Kırmızı taşların altından hanımefendi."

Bayırdan birkaç metre aşağıda, donmuş, kırmızı bir lav tabakası, tepede, bir basamak veya alçak bir uçurum oluşturmuştu. Oraya gidip kayalara dönerek tam önünde durduğunda, bunların bir buçuk metre yüksekliğinde, kaba bir kapıya benzediğim fark etti.

"Ne yapılması gerekiyor?"

Kutsal yerlerde, bir kapının nasıl açılacağım bilmiyorsanız onu açmak için uğraşmanın hiçbir işe yaramayacağım çok önceleri öğrenmişti.

"Hanımefendide tüm karanlık yerlerin anahtarı var."

Ergenliğe ulaştığında yapılan ayinden beri Arha, kuşağında, üzerinde küçük bir hançer ve kimisi uzun ve ağır,

kimisi de bir olta kadar küçük, on üç anahtarın asılı olduğu demir bir halka taşıyordu. Halkayı kaldırarak anahtarları yaydı. “Şu,” dedi Kossil, işaret ederek; sonra da kalın işaret parmağım iki kırmızı çukurlaşmış taşın yüzeyi arasındaki yarığa koydu.

İki gösterişli kilit dili olan uzun demir bir çubuktan oluşan anahtar yarığa girdi. Arha her iki elini de kullanarak anahtarı sola doğru çevirdi; çünkü anahtar zor girmişti; yine de kolaycacık açıldı.

“Ya şimdi?”

“Beraber…”

Beraberce kaba kaya yüzeyini anahtar deliğinin soluna doğru ittirdiler. Kırmızı kayanın eğri büğrü bir bölümü, ağır ağır ama tutukluk yapmadan ve çok az bir gürültüyle içeri doğru, dar bir aralık açılıncaya kadar hareket etti. İçeride karanlık vardı.

Arha eğilerek içeri girdi.

Ağır giysiler içinde ağır bir kadın olan Kossil, dar geçitten sürünerek geçmek zorundaydı, İçeri girer girmez, sırtını kapıya verip zorlanarak itti ve kapıyı kapattı.

İçerisi zifiri karanlıktı. Hiç ışık yoktu. Karanlık, açık gözler üzerine, ıslak bir keçeymişçesine baskı yapıyordu.

Neredeyse iki büklüm duruyorlardı, çünkü bulundukları yer bir metreden birazcık daha yüksekli ve o kadar dardı ki Arha el yordamıyla etrafım araştırırken elleri hem sağ hem de sol taraftaki nemli taşlara değiyordu.

“Işık aldınız mı?”

Fısıltıyla konuşuyordu, her insanın karanlıkta yaptığı gibi.

“Işık almadım,” diye cevap verdi Kossil arkasından. Kossil’in sesi de kısıktı ama sanki gülümsüyormuş gibi acayip bir ton vardı sesinde. Kossil hiç gülümsemezdi. Arha heyecanlandı; boyun damarları küt küt atıyordu. Kendi kendine hiddetle, “Benim yerim burası, buraya aidim, korkmayacağım!” diyordu.

Dışından bir şey söylemedi. Dümdüz ilerlemeye başladı; gidecek tek bir yön vardı. Tepenin içine ve aşağıya doğru ilerliyordu.

Kossil, giysileri kayaları ve yerleri süpürerek ve sıyırarak, nefes nefese takip ediyordu.

Aniden tavan yükseldi: Arha dik durabiliyor, ellerini uzattığında da duvarlara değmiyordu. Toprak kokan bunaltıcı hava, yüzüne daha serin ve daha nemli bir biçimde değdi; havadaki zayıf hareketler, büyük bir genişlik hissi veriyordu. Arha, keskin siyahlığa doğru bir iki dikkatli adım attı. Sandallı ay ağının altından kayan bir çakıl taşı, başka bir çakıl taşma çarptı; bu cılız ses yankılar yarattı, bir sürü yankı, küçük, az ve gittikçe daha da az. Büyük mağara engin, yüksek ve geniş olmalıydı ama yine de boş değildi: Mağaranın karanlığında bir şey, görünmeyen nesnelerin veya bölümlerin yüzeyleri, yankıyı binlerce bölüme ayırıyordu.

“Burada Taşlar’ın altında olmalıyız,” dedi kız fısıltıyla; fısıltısı boş siyahlığa doğru koşarak, uzun bir süre insanın kulaklarına takılı kalan, örümcek ağları kadar mükemmel, sesten ipliklere dönüştü.

“Evet. Burası Altmezar. Devam et. Ben burada kalamam. Duvarı sola doğru takip et. Üç giriş geç.”

Kossil’in fısıltısı tısladı (ve ardından da cılız yankılar). Korkuyordu, korkuyordu gerçekten. Burada İsimsizler’in

arasında, onların mezarlarında, onların mağaralarında, karanlıkta olmaktan hoşlanmıyordu. Buraları onun yeri değildi, buraya ait değildi.

“Buraya bir meşale ile geleceğim,” dedi Arha, el yordamıyla büyük mağaranın duvarlarında yolunu bulurken, orda bir dantel kadar pütürlü, burda pirinç kadar pürüzsüz olan taşların garip şekillerini, çukurluklarım, kabarıklıklarım, kıvrım ve köşelerini merak ederek: Bunların oyma işi olduğu kesindi. Belki de tüm bu büyük mağara, eski günlerin heykeltraşları tarafından yapılmış bir eserdi.

“Burada ışık yasaktır.” Kossil’in fısıltısı kesindi. O bunu söylemeden de Arha bunun öyle olması gerektiğini biliyordu. Burası karanlığın biricik eviydi, gecenin en orta noktası.

Parmakları üç kez karmaşık, taştan siyahlık içindeki boşluğu yalayıp geçmişti. Dördüncü seferinde açıklığın enini ve boyunu yoklayıp içine girdi. Kossil arkasından geliyordu.

Hafif bir meyille tekrar yukarı doğru çıkmakta olan bu tünelde, sol taraftaki bir açıklığı geçtikten sonra çatalağzında sağa döndüler: Yeraltının körlüğünde, toprağın içindeki sessizlikte, hep el yordamıyla, hissederek. Böyle bir geçitte, sayılması gereken açıklıklardan birisi atlanmasın ve çatalağzı fark edilmeden geçilip gidilmesin diye, insanın, sürekli uzanıp tünelin her iki tarafını da tutması gerekir. Tüm kılavuzları bu temastı; insan yolunu göremiyordu ama elinde tutabiliyordu.

“Burası Labirent mi?”

“Hayır. Burası Taht’ın altındaki küçük labirent.”

“Labirent’in girişi nerede?”

Arha karanlıkta oynanan bu oyunu sevmişti, önüne daha büyük bir bilmece konmasını istiyordu.

“Altmezar’da geçtiğimiz ikinci aralıklı. Şimdi sağındaki kapıyı bul, tahta bir kapı, belki geçmişizdir bile…”

Arha Kossil’in ellerinin duvarda, kaba kayayı tırmalayarak, huzursuzca gezindiğim hissetti. Parmak uçlarım hafifçe kayanın üstünde tutuyordu; bir an sonra parmak uçlarında ahşabın düzgün damarlarım hissetti. Kapının üstüne abanınca kapı gıcırdayarak kolaylıkla açıldı. Bir an, gözleri ışıktan körleşmiş olarak kalakaldı.

Yontulmuş taşla örülmüş, zincire asılmış tüten bir meşale ile aydınlatılmış, geniş ve alçak bir odaya girmişlerdi. Bacası olmayan bu yer meşale dumanıyla kirlenmişti. Arha’nın gözleri yandı ve sulandı.

“Tutsaklar nerede?”

“Orada.”

En sonunda odanın öte yanındaki şekilsiz üç yığının insan olduğunu fark etti.

“Kapı kilitli değil. Nöbetçi de yok mu?”

“Gerekmiyor.”

Duman tabakasının içinden bakarak, tereddüt içinde odanın ortasına doğru biraz daha ilerledi. Tutsaklar, her iki ayak ve birer el bileklerinden, duvarın taşlarından çıkan büyük bir halkaya kelepçelenmişlerdi. Eğer içlerinden birisi yatmak isterse, kelepçeden sarkan zincirli kolu havada durmak zorundaydı. Saçları ve sakalları, keçeleşmiş bir yumak oluşturmuş, gölgelerle birlikte yüzlerini saklıyordu. Birisi yarı yarıya uzanmış diğer ikisi de oturmuş ya da çömelmişlerdi. Çıplaktılar. Yaydıkları koku dumanınkini bile bastırıyordu.

Aralarından biri Arha'yı izliyor gibiydi; gözlerinin parıltısını gördüğünü zannetti; sonra bundan pek emin olamadı. Diğerleri ne kımıldandılar ne de başlarım kaldırdılar.

Arkasını döndü. "Artık insan bile sayılmazlar," dedi.

"Hiçbir zaman insan olmadılar. Tanrıkral'ın mübarek hayatına kasteden hayvan ruhlu şeytanlar bunlar!" Kossil'in gözleri kızılımsı meşale ışığıyla parladı.

Arha tekrar korku ve merakla tutsaklara baktı. "Bir adam, bir tanrıya nasıl saldırabilir? Nasıl olur bu? Sen: Nasıl yaşayan bir tanrıya saldırmaya cüret edersin?"

Adam, saçlarının siyah ormanından ona baktı ama hiçbir şey söylemedi.

"Awabath'tan yollanmadan önce dilleri kesilmişti," dedi Kossil. "Onlarla konuşmayın hanımefendi. Bunlar pislik. Bunlar sizin ama onlarla konuşmanız, onlara bakmanız veya onlar hakkında düşünmeniz için değil. Onlar, İsimsizler'e sunmanız için sizin oldular."

"Nasıl kurban edilecekler?"

Arha artık tutsaklara bakmıyordu. Onun yerine Kossil'e dönmüş, cüsseli vücuttan ve soğuk sesinden güç alıyordu. Başı döndü; duman ve pislik kokuşu midesini kaldırmıştı ama yine mükemmel bir sükunetle düşünebiliyor ve konuşabiliyor gibiydi. Daha önce birçok kez yapmamış mıydı aynı şeyi?

"Efendilerini ne tarz bir ölümün memnun edeceğini en iyi Mezarlar'ın Rahibesi bilir ve seçmek de onun işidir. Birçok yöntem vardır."

"Kolcuların başı Gobar baltayla kafalarım uçursun. Kan Taht'ın önüne dökülecek."

“Keçi kurban eder gibi mi?” Kossil, Arha’nın yaratıcılığının eksikliği karşısında alay ediyor gibiydi. Arha dili tutulmuş gibi kaldı. Kossil devam etti. “Dahası, Gobar bir erkek. Hiçbir erkek Mezarlar’ın Karanlık Bölgeleri’ne giremez, eminim hanımım bunu hatırlıyordur. Eğer girerse, dışarı çıkamaz…”

“Onları buraya kim getirdi? Kim besliyor?”

“Benim tapınağımda hizmet eden muhafızlar, Duby ile Uahto; hadım oldukları için benim gibi onlar da İsimsizler’e hizmet için buraya girebilirler. Tanrıkral’ın askerleri tutsakları bağlı olarak surların dışına bıraktılar; muhafızlarla beraber onları Tutsaklar Kapısı‘ndan, kırmızı kayalardaki kapıdan buraya getirdik. Her zaman yaptığımız gibi. Yemekle su, Taht’ın arkasındaki odaların birinde tavanda bulunan kapaktan aşağı sarkıtıldı.”

Arha yukarı bakıp taş tavanda, meşalenin bağlı olduğu zincirin yanında tahtadan bir kare olduğunu gördü. Bir insanın içinden geçemeyeceği kadar küçüktü fakat buradan sarkıtılacak bir ip, üç tutsaktan ortadakinin erişebileceği bir yere kadar gelebilirdi. Tekrar, çabucak başka yere baktı.

“O halde, artık bunlara yemek ve su getirmesinler. Meşale sönsün.”

Kossil başıyla söyleneni kabul etti. “Ya cesetleri, öldükleri zaman?”

“Duby ile Uahto geçtiğimiz büyük mağaraya, Altmezar’a gömsünler,” dedi kız, sesi canlı ve yüksek olmaya başlamıştı. “Bunu karanlıkta yapmaları gerek. Efendilerim cesetleri yutacaklardır.”

“Emriniz yerine getirilecektir.”

“Beğendin mi Kossil?”

“Evet, hanımefendi.”

“O halde gidelim,” dedi Arha, cırtlak bir sesle. Geriye dönüp, tahta kapıya ve Zincirler Odası‘ndan tünelin siyahlığına doğru aceleyle ilerledi. Burası, yıldızsız, sessiz, görüntüsüz veya ışıksız, yaşamsız bir gece gibi tatlı ve sakindi. Arha temiz karanlığa daldı ve sanki suda yüzüyormuş gibi aceleyle yürüdü. Kossil de arkasından ve gittikçe daha da geride kalarak, nefes nefese, hantal hantal, onunla beraber hızlandı. Arha hiç tereddüt etmeden, geldiklerinde yaptıkları gibi, atlayacağı ve takip edeceği dönemeçleri tekrarlayarak, geniş yankılı Altmezar’ı dolaşarak, kapalı taştan kapıya giden son uzun tünelde iki büklüm emekledi. Orada yere çömelerek, belindeki halkada duran uzun anahtarı aradı. Buldu ama anahtar deliğini bulamıyordu. Önündeki görünmez duvarda bir parça bile ışık yoktu. Elleriyle bir kilit, bir sürgü, bir kulp yokladı ama bir şey bulamadı. Anahtar nereye girecekti? Dışarı nasıl çıkacaktı?

“Hanımefendi!”

Kossil’in yankılarla artan sesi, uzakta arkasında bir yerde tısladı ve patladı.

“Hanımefendi, kapı içeriden açılmaz. Çıkış yok. Geriye dönüş yok.”

Arha kayaya yaslanarak çömeldi. Bir şey söylemedi.

“Arha!”

“Buradayım.”

“Gel!”

Geçitten, bir köpek gibi, elleri ve dizleri üzerinde emekleyerek Kossil’in eteklerine gitti.

“Sağa. Çabuk! Burada oyalanmamak gerekir. Burası benim yerim değil. Beni takip edin.”

Arha ayağa kalkarak Kossil’in cüppesine tutundu. Büyük mağaranın garip bir biçimde oyulmuş duvarım, sağ taraftan izleyerek epeyce ilerlediler; derken karanlık içinde siyah bir boşluğa girdiler. Artık yukarı doğru gidiyorlardı, tünellerin içinde, basamaklardan. Kız hâlâ kadının cüppesini tutuyordu. Gözleri kapalıydı.

Göz kapaklarından içeri ışık süzülüyordu. Yine o duman dolu meşaleyle aydınlatılmış odaya geldiklerini düşünerek gözlerini açmadı. Fakat hava tatlı ve kuruydu, küf kokuyordu, tanıdık bir koku; ayakları da neredeyse tahta bir merdiven kadar dik olan basamaklardaydı. Kossil’in cüppesini bırakarak bakındı. Başının üstünde bir tavan kapağı açık duruyordu. Kossil’in arkasından, sürtünerek buradan geçti. Bu kapak onu bildik bir odaya geçirmişti, Taht Binasındaki Taht Odası‘nın arkasındaki odalardan birine, içinde birkaç sandık ve demir kutu bulunan küçük taş bir hücreye. Kapının dışındaki holde gün ışığı zayıf, boz bir renkle parıldıyordu.

“Diğer kapı, Tutsaklar Kapışı, sadece tünellere açılır. Dışarı açılmaz. Tek çıkış yolu burasıdır. Eğer başka bir yol varsa bile ben bilmiyorum, Thar da bilmiyor. Eğer bir yol daha varsa, bunu siz kendiniz hatırlayacaksınız. Ama başka bir kapı olduğunu sanmıyorum.” Kossil, alçak sesle ve bir çeşit garezkarlıkla konuşmuştu. Siyah kukuletanın içindeki asık yüzü solgun ve terden sırılsıklamdı.

“Bu çıkışa gelirken izlenen dönemeçleri hatırlamıyorum.”

“Ben size anlatırım. Sadece bir kere. Bunları hatırlamanız gerekir. Bir dahaki sefere sizinle birlikte gelmeyeceğim. Burası

benim yerim değil. Siz tek başınıza gelmelisiniz.”

Kız başını salladı. Yaşlı kadının yüzüne baktı; güç bela denetim altında tutabildiği korkuyla solgun ama yine de sanki onun zayıflığından şeytanca bir zevk duyuyormuş gibi muzaffer olan yüzünün ne tuhaf göründüğünü düşündü.

“Bundan sonra tek başıma geleceğim,” dedi Arha; sonra, Kossil’den uzaklaşmaya çalışırken ayaklarının bağının çözüldüğünü hissetti ve oda etrafında dönmeye başladı. Rahibenin ayaklarının dibine, küçük kara bir yumak gibi yığıldı kaldı.

“Öğreneceksin,” dedi kıpırdamadan, hâlâ nefes nefese duran Kossil. “Öğreneceksin.”

DÖRT: DÜŞLER VE MASALLAR

ARHA birkaç gün iyileşemedi. Ona humma tedavisi uyguladılar. Ya yatağından çıkmıyor ya da Küçük Ev'in sundurmasında, yumuşak sonbahar güneşinin altında oturuyor, batıdaki dağları seyrediyordu. Kendisini zayıf ve aptal hissediyordu. Tekrar tekrar aklına aynı düşünceler geliyordu. Bayıldığı için çok utanıyordu. Mezarlar Surları'na nöbetçi dikilmemişti, ama şimdi bu konuda Kossil'i sorgulamaya cesaret edemiyordu. Kossil'i görmeyi hiç istemiyordu: Asla. Tüm bunların nedeni bayılmış olmaktan utanmasıydı.

Sık sık güneşin altında, bir dahaki sefere tepenin altındaki karanlık yerlere gittiğinde nasıl davranacağını tasarlıyordu. Bundan sonra gelecek tutsaklara, nasıl daha ayrıntılı, Boş Taht'ın ayinlerine daha çok uyabilecek bir ölüm seçeceği konuşu üzerinde düşündü.

Her gece, karanlıkta, çığlıklar atarak uyanıyordu, "Henüz ölmemişler! Hâlâ ölüyorlar!"

Çok fazla rüya görüyordu. Rüyasında, yemek pişirmesi gerekiyormuş diye gördü, büyük kazanlar doluşu lezzetli bulamaçlar; bunları yerdeki bir deliğin içine döküyormuş. Rüyasında, bir kase dolusu su taşımak zorunda olduğunu gördü, derin pirinç bir kase; karanlıklar içinden, çok susamış olan birisine. Bu insana hiç erişemiyordu. Uyandı, kendisi de susamıştı ama bir bardak su almaya gitmedi. Pencereleri olmayan odada, gözleri açık, uyanık yattı.

Bir sabah Penthe onu görmeye geldi. Arha, sundurmadan, onun Küçük Ev'e, sanki oradan geçiyormuş gibi umursamaz, amaçsız bir havayla yaklaştığım gördü. Eğer Arha konuşmasaydı, kız merdivenlere gelemeyecekti. Fakat Arha yalnızdı ve konuştu.

Penthe, Mezarlar'ın Rahibesi'ne yaklaşan herkesin vermek zorunda olduğu selamı eğilerek verdi ve Arha'nın önündeki merdivenleri oflaya poflaya, zahmetle çıktı. Boyu oldukça uzamış ve tombullaşmıştı; ne iş yapsa yüzü kıpkırmızı kesiliyordu, şimdi de yürümekten kızarmıştı.

"Hasta olduğunu duydum. Sana birkaç tane elma ayırdım." Aniden, bol siyah cüppesinin altından bir yerlerden, içinde altı-yedi tane muntazam sarı elma bulunan hasırotundan bir file çıkardı. Artık Tanrıkral'ın hizmetine adanmış, Tanrıkral'ın tapınağında Kossil'in denetimi altında hizmet ediyordu; ama henüz rahibe olmamıştı, hâlâ rahibe adayları ile birlikte ders alıyor, küçük işleri görüyordu. "Bu yıl Poppe ile birlikte elmaları biz ayırdık; en iyilerini sana ayırdım. Her zaman iyi elmaları kurutuyorlar. Elbette en iyilerini saklıyorlar ama yine de bana bu büyük israf gibi geliyor. Ne kadar güzeller, değil mi?"

Arha, elmaların soluk altın satenden kabuğuna dokundu; kahverengi yaprakların, hâlâ narin bir biçimde tutundukları saplarına baktı. "Çok güzeller."

"Bir tane al," dedi Penthe.

"Şimdi değil. Sen al."

Penthe kibarlığından en küçük elmayı seçti ve aşağı yukarı on, sulu, usta ve ilgili ısırıkta yiyip bitirdi.

“Bütün gün yiyebilirim,” dedi. “Hiç doymuyorum. Keşke rahibe olacağıma aşçı olsaydım. O yaşlı varyemez Natabba’dan daha güzel yemek pişirirdim; sonra kap kaçağı da yalayabilirdim… Ah, Munith hakkında söylenenleri duydun mu? Hani içine gül yağı konan, tıkaçları olan uzun ince kavanoza benzer, şu pirinç kaplar var ya, onları parlatması gerekiyormuş, İçlerini de temizlemesi gerekiyor zannetmiş, eline, hani şöyle bir paçavra sararak içine sokmuş ve de sonra çıkartamamış. Biliyor musun, o kadar çok uğraşmış ki bileği şişmiş; gerçekten sıkılmış. Yatakhanenin bir uçundan bir ucuna, ‘Çıkartamıyorum! Çıkartamıyorum!’ diye bağıra bağıra dörtnala koşmuş. Punti de artık çok sağır ya; yangın var zannetmiş, gelip de öğrenci rahibeleri kurtarsınlar diye muhafızlara çığlık çığlığa seslenmiş. Uahto da süt sağıyormuş, ne olduğunu görmek için ağıldan dışarı fırlamış; kapıyı açık bırakmış; bütün sağılan keçiler dışarı çıkmış ve avluya akın etmiş, Punti’yi, muhafızları ve küçük kızları tosmuşlar; Munith elindeki pirinç kabı sallayarak krizler geçiriyormuş; Kossil tapınaktan geldiğinde hepsi etrafta koşuşturuyormuş. Kossil, ‘Bu da nesi? Bu da nesi?’ demiş.”

Penthe’nin açık renkli yuvarlak yüzünde soğuk bir alay belirdi; aslında yüzünün ifadesi Kossil’in soğuk ifadesine hiç benzemese de her nasılsa Kossil’e çok benziyordu, o kadar ki Arha, neredeyse korkunç sayılabilecek, kocaman bir kahkaha attı.

“‘Bu da nesi? Bu da nesi?’ demiş Kossil. Sonra sonra, kahverengi keçi Kossil’i tosmuş” Penthe gülmekten kıvranıyordu, gözleri yaşarmıştı. “Ve M-Munith keçiye kapla v-v-v-vurmuş-“.

Her iki kız da gülmekten katılıyor, dizlerim tutuyorlar, ileri geri sallanıyorlardı.

“Sonra Kossil dönerek, ‘Bu da nesi? Bu da nesi?’ demiş, keçi keçi keçiye…” Öykünün sonu kahkahalar arasına karışmıştı. Penthe sonunda gözlerini ve burnunu silerek farkına bile varmadan bir elma daha yemeye başladı.

Bu kadar içten gülmek Arha’yı biraz sarsmıştı. Kendi kendini biraz yatıştırdıktan sonra, “Buraya nasıl gelmişsin Penthe?” diye sordu.

“Ee, annemle babamın altıncı kızıymışım; bu kadar çok kızı yetiştirip evlendiremeyeceklermiş. Böylece yedi yaşına geldiğimde beni Tanrıkral’ın tapınağına getirerek ona sunmuşlar. Bu dediğim Ossawa’da olmuş. Sanırım orada çok fazla öğrenci rahibe vardı ki, beni buraya yolladılar. Veya belki de benim çok iyi bir rahibe veya önemli bir şey olacağımı düşünmüşlerdi. Ama yanılmışlar!” Penthe elmasım neşeli ve acıklı bir yüzle ısırdı.

“Rahibe olmamayı ister miydin?”

“İster miydim! Elbette! Bir domuz çobanıyla evlenip domuz çukurunda oturmayı tercih ederdim. Hiçbir Allahın kulunun gelmediği insanı yok eden bu eski çöle, bütün yaşadığım günler boyunca, bir yığın kadınla birlikte diri diri gömülmektense her şey olmayı tercih ederdim! Ama benim dileğime kalmış bir şey yok;çünkü beni buraya adamışlar ve ben de burada sıkıştım kaldım. Ama bir sonraki yaşamımda, Awabath’ta dansöz olurum inşallah! Çünkü bunu hak etmiş olacağım.”

Arha, Penthe’ye gözünü dikerek ciddi ciddi, düşünceli düşünceli baktı. Söylediklerini anlamamıştı. Altın elmalar kadar toparlak, yaşam dolu ve sulu, seyretmesi bile güzel olan Penthe’yi şimdiye kadar görememiş olduğunu hissetti; bugüne kadar ona bakmadığını, onu görmediğini.

“Tapınak sana bir şey ifade etmiyor mu?” diye sordu, biraz sert bir tavırla.

Her zaman uysal ve kolaylıkla ezilen Penthe bu kez telaşlanmamıştı. “A, biliyorum. Efendilerin senin için çok önemli,” dedi, Arha’yı şaşkına çeviren bir umursamazlıkla. “Ne de olsa bu insana mantıklı geliyor çünkü sen onların tek özel hizmetkarısın. Sen onlara adanmadın, özellikle onlar için doğdun. Ama bana bak. Ben Tanrıkral’a karşı huşu içinde falan mı olmalıyım? Tanrıkral, Awabath’ta, çevresi on mil olan, çatışı altından bir sarayda da yaşasa, alt tarafı bir insan. Elli yaşlarında ve kel. Bunu bütün heykellerinde görebilirsin. Ve her iddiasına girerim ki, o da herkes gibi ayak tırnaklarım kesmek zorunda kalıyordur. Ben de onun tanrı olduğunu gayet iyi biliyorum. Ama benim düşüncem şu: Öldükten sonra daha tanrısal olacak.”

Arha Penthe’nin düşüncelerine katılıyordu, çünkü o da kendi kendilerini Kargad’ın Tanrısal İmparatorları olarak nitelendiren bu kralların sonradan türeyen, gerçek ve sonsuz Güçler’in hakkı olan ibadeti aşırmaya çalışan, sahte tanrılar olduğunu düşünmeye başlamıştı. Fakat, Penthe’nin sözlerinin gerisinde katılmadığı, ona tamamen yeni olan ve onu korkutan bir şey vardı. İnsanların birbirlerinden ne kadar farklı olduklarını ve hayatı ne kadar değişik gördüklerini fark etmemişti. Başını kaldırıp bakınca, birdenbire pencerenin dışında havada asılı duran kocaman ve kalabalık, yepyeni bir gezegen, tanrıların hiç önemsenmediği, tamamen değişik bir dünya görmüş gibi oldu. Korkarak bunları gözünden uzaklaştırdı.

“Bu doğru. Benim Efendilerim uzun uzun zaman önce öldüler; onlar hiçbir zaman insan da olmamışlardı... Biliyor musun Penthe, seni Mezarlar’ın hizmetine aldırabilirim.”

Arkadaşına daha iyi bir seçenek sunuyormuşçasına mutlulukla konuşuyordu.

Penthe'nin yanaklarındaki pembelik derhal kayboldu.

"Evet," dedi Penthe, "aldırabilirsin. Ama ben... bu işte başarılı olabilecek biri değilim."

"Neden?"

"Ben karanlıktan korkarım," dedi Penthe hafifçe.

Arha, ufak bir azarlama sesi çıkardı, ama memnun olmuştu. Penthe tanrılara inanmıyor olabilirdi ama her ölümlü ruh gibi karanlığın isimlendirilemeyen güçlerinden korkuyordu.

"Biliyorsun, sen istemedikten sonra böyle bir şey yapmam," dedi Arha.

Aralarına uzun bir sessizlik girdi.

"Gün geçtikçe Thar'a daha çok benziyorsun," dedi Penthe, kendine özgü yumuşak, hülyalı edasıyla. "Şükürler olsun ki Kossil'e benzemiyorsun! Ama sen çok güçlüsün. Keşke ben de güçlü olsaydım. Ben sadece yemek yemesini seviyorum..."

"Yemene bak," dedi Arha, üstünlük taslayıp eğlenerek; Penthe yavaş yavaş üçüncü elmayı da çekirdeklerine kadar tüketti.

Birkaç gün sonra, Mahal'in bitmek tükenmek bilmeyen ayinlerinin talepleri, Arha'yı kendine ait olan bu yaşantıdan ayırdı. Dişi keçi, zamansız ikiz doğurmuştu ve adet olduğu üzre bunlar İkiz Tanrı Kardeşler'e kurban edilecekti: Bu, Başrahibe'nin de hazır bulunması gereken önemli bir ayindi. Sonra, ayın karanlık olduğu zaman geldi; Boş Taht'ın önündeki

karanlığın merasimlerinin yapılması gerekiyordu. Arha tamamen siyahlar içinde, Taht'ın önündeki geniş tunç tepsilerin içinde yanan şifalı bitkilerin insana uyku veren dumanlarım ciğerlerine çekerek dans etti; o dans ederken etrafındaki havayı, onun ellerinin yavaş ve emin hareketlerini, ayaklarının eğilip bükülmesini izleyen hayaletler kapladı. Uzun zaman önce hece hece Thar'dan öğrendiği, anlamım hiçbir insanın anlamadığı şarkıları söyledi. Çift sıra halindeki büyük sütunların arkasına, yarı karanlığa saklanmış olan rahibeler korosu, arkasından bu garip sözcükleri tekrarladılar; geniş yıkık odadaki hava, sanki buraya doluşan hayaletler şarkıları tekrar tekrar yineliyormuş gibi seslerle uğuldadı.

Awabath'taki Tanrıkral, Mahal'e başka tutsak yollamadı; Arha da zamanla, şimdiye kadar çoktan ölmüş ve Altmezar'daki büyük mağarada, derin olmayan mezarlara gömülmüş olan üç tutsağın rüyasını görmemeye başladı.

O büyük mağaraya geri dönmek için cesaretini topladı. Oraya geri dönmeliydi: Mezarlar'ın Rahibesi, yolunu yordamım öğrenmek için, korkmadan kendi topraklarına girebilmeliydi.

İlk girdiğinde, yerdeki kapak onu zorlamıştı; yine de korktuğu kadar zor olmadı. Kendini buna çok hazırlamıştı, tek başına girip sinirlerine hâkim olmaya o kadar kararlıydı ki oraya geldiğinde ve bunda korkacak bir şey olmadığım anladığında, neredeyse dehşete düştü. Mezarlar orada olabilirdi ama o onları görmüyordu; hiçbir şey görmüyordu, İçerisi simsiyahtı, sessizdi. Ve hepsi de buydu.

Birbirini izleyen günler boyunca her gün oraya gitti; hep Taht'ın arkasında bulunan, yerdeki kapaktan girdi; ta ki, garip oymalı duvarlarıyla büyük mağaranın tüm dolaşımım

öğreninceye kadar; insan görmeden ne kadar öğrenebilirse. Duvarları hiç bırakmıyordu çünkü bu büyük boşluğun içinde hareket ederken kısa süre sonra karanlıkta yönünü kaybedebilirdi; en sonunda aptal gibi duvara döndüğünde ise nerede olduğunu bilemezdi. Çünkü daha ilk seferinde öğrenmiş olduğu gibi, karanlık yerlerdeki en önemli şey insanın geçtiği ve geçeceği dönemeçleri ve geçitleri bilmesiydi. Bu geçitleri ve dönemeçleri sayması gerekiyordu çünkü hepsi ele aynı geliyordu. Arha'nın belleği çok iyi eğitilmişti; insanın yolunu görerek ve sağduyuyla değil de dokunarak ve sayarak bulduğu bu acayip oyunda hiçbir zorluk çekmedi. Kısa sürede Altmezar'dan dışarı açılan tüm koridorları ve geçitleri. Taht Binası'nın ve tepenin zirvesinin altındaki küçük labirenti su gibi öğrenmişti. Fakat hiç girmediği bir koridor vardı: Kırmızı kayadaki girişten sonra soldaki ikinci kapı, bildiği bir kapı diye girerse, belki de bir daha yolunu bulup geri dönemeyeceği kapı. Kapıdan girip Labirent'i öğrenme arzusu gitgide daha da arttı ama yerüstünde onun hakkında öğrenebileceği her şeyi öğreninceye kadar bu arzuyu bastırdı.

Thar, Labirent'in bazı odalarının isimleri ve bu odalara gitmek için dönülmesi ve dönülmemesi gereken dönemeçlerin listesi haricinde pek bir şey bilmiyordu. Bunları Arha'ya anlatıyordu ama ne toprağa ne de eliyle havaya çizebiliyordu; kendisi bu talimatları hiç yerine getirmemiş, Labirent'e hiç girmemişti. Ama Arha ona, "Boyalı Oda'ya doğru açık duran demir kapıdan nereye gidiliyor?" veya, "Kemikler Odası'ndan, nehrin yanındaki tünele giden yol nasıl?" diye sorunca, Thar bir süre sessiz kalıp, eski-Arha'dan uzun zaman önce öğrenmiş olduğu garip talimatı tekrarlıyordu: Şu kadar dört yol ağzından geçip şu kadar yerde sola döneceksin falan, filan. Bunların hepsini Arha, tıpkı Thar gibi, genellikle daha ilk keresinde

ezberliyordu. Geceleri yatağına yattığında, bu yerleri, odaları, dönemeçleri gözünün önüne getirmeye çalışarak kendi kendine tekrarlıyordu.

Thar Arha'ya, her binada, tapınakta ve hatta dışarıda kayaların altında bulunan, labirente açılan bir sürü gözetleme deliği gösterdi. Taş örme duvarlı tüneller ağı, tüm Mahal'in altını, surların dışına kadar kaplıyordu. Orada, aşağıda, karanlıkta millerce uzunlukta tüneller vardı. Orada ondan, iki Yüksek Rahibe'den ve onların özel hizmetkarları olan hadımağaları Manan, Uahto ve Duby'den başka kimse, attıkları her adımın altında yatan bu labirentin varlığını bilmiyordu. Diğerleri arasında bu konuda belli belirsiz bazı söylentiler vardı: Mezartaşlarının altında bir çeşit mağaralar ve odalar olduğunu biliyorlardı. Fakat hiçbiri İsimsizler ile ilgili herhangi bir konuyu ve onlar için kutsal olan yerleri fazla merak etmiyordu. Herhalde ne kadar az bilirlerse o kadar iyi olacağını düşünüyorlardı. Arha, elbette son derece meraklıydı; Labirent'e açılan gözetleme delikleri olduğunu bildiği için bunların yerlerini aradı; yine de bunlar yerlerin döşemeleri arasına veya çölde toprağa o kadar iyi gizlenmişlerdi ki, Thar bunların yerini gösterinceye kadar, birini bile bulamadı; hatta kendi Küçük Ev'indekini bile.

Bahar başlarında bir gece içinde mum olan bir fener aldı, feneri yakmadan aşağıya indi, Altmezar'ı geçerek kırmızı kaya kapıya giden geçidin solundaki ikinci geçide girdi.

Karanlıkta, geçitte otuz adım ilerledi, demir kasası kayaya yerleşmiş olan bir kapıdan geçti: O ana kadar yaptığı keşiflerin sınırıydı bu kapı. Demir Kapı'yı geçip tünelin içinde epeyce ilerledi, sonunda yol sağa doğru dönmeye başlayınca mumu yakıp etrafına bakındı. Çünkü burada ışığa izin

veriliyordu. Artık Altmezar'da değildi. Daha az kutsal ama daha korkunç bir yerdeydi. Labirent'teydi.

Mum ışığının küçük dairesinde onu işlenmemiş boş duvarlar, tavan kemerleri ve taş zemin çevreledi. Hava hareketsizdi. Önünde ve arkasında tünel karanlığa doğru uzuyordu.

Kesişen ve tekrar kesişen bütün tüneller aynıydı. Geçtiği ve döndüğü yerlerin sayılarını iyice aklında tutuyor; son derece iyi bildiği halde Thar'ın talimatlarım kendi kendine tekrarlıyordu. Çünkü Labirent'te kaybolmaya gelmezdi. Altmezar'da ve etrafındaki kısa geçitlerde Kossil ve Thar onu bulabilirlerdi; veya Manan onu aramaya gelebilirdi, Arha birkaç kez onu oralara götürmüştü. Buraya hiçbiri gelmemişti: Sadece kendisi. Altmezar'a gelip, yarım mil ötedeki tünellerin sarmal kördüğümünde kaybolmuşken ona seslenmeleri de pek işe yaramazdı. Ona seslenen, her koridorda ayrı ayrı yankılanan seslerin yankılarını nasıl duyacağını hayalinde canlandırdı; o seslere doğru gitmek isteyecek ama zaten kaybolmuş olduğundan daha da kaybolacaktı. Bunu o kadar canlı bir biçimde kurmuştu ki hayalinde, uzaktan seslenen bir ses duyduğunu zannederek durdu. Fakat hiçbir şey yoktu. Kaybolmayacaktı. Çok dikkatliydi; ve burası onun yeri, onun topraklarıydı. İsimsizler, karanlığın güçleri, burada onun adımlarına rehber olurlardı, tıpkı Mezarlar'ın Labirent'ine girmeye cüret eden bir ölümlüyü yolundan çıkartacakları gibi.

Bu ilk seferkinde pek uzağa gitmedi; mutlak yalnızlığının ve bağımsızlığının garip, acı ama yine de hoşuna giden o kesinliği, içinde büyüyüp onu tekrar tekrar geri çağıracak ve her seferinde daha uzaklara götürecek ölçüde kuvvetleninceye kadar ilerledi. Boyalı Oda'ya ve Altı Yollar'a gitti; uzun Üç

Tünel'den geçti ve Kemikler Odası'na giden tuhaf dolambaçlara girdi.

"Labirent ne zaman yapılmıştı?" diye sordu Thar'a; hoşgörüsüz zayıf rahibe cevap verdi: "Bilmiyorum hanımefendi. Kimse bilmiyor."

"Neden yapıldı?"

"Mezarlar'ın hazinelerini saklamak ve bu hazineleri çalmak isteyenleri cezalandırmak için."

"Benim bütün gördüğüm hazine, Taht'ın arkasındaki odalarda ve altındaki mahzenlerde. Labirent'te ne var?"

"Çok daha büyük ve çok daha eski bir hazine. Bakmak ister misiniz?"

"Evet."

"Sizden başka kimse Mezarlar'ın Hazine Dairesi'ne giremez. Hizmetkarlarınızı Labirent'e götürebilirsiniz ama Hazine Dairesi'ne götüremezsiniz. Manan bile girse oraya, karanlığın öfkesi uyanır; Labirent'i canlı terk edemez. Oraya siz, sonsuza dek tek başınıza girmek zorundasınız. Ben Büyük Hazine'nin nerede olduğunu biliyorum. On beş yıl önce, ölmeden, geri geldiğinizde tekrar size anlatmam için bana yolunu anlatmıştınız. Boyalı Oda'nın gerisinde, Labirent'te izleyeceğiniz yolu size söyleyebilirim; hazine odasının anahtarı, halkada sapında bir ejderha şekli olan gümüş anahtar. Ama oraya yalnız gitmelisiniz."

"Bana yolu anlat."

Thar anlattıkça Arha hatırladı, tıpkı ona anlatılan her şeyi hatırladığı gibi. Fakat Mezarlar'ın Büyük Hazinesi'ni görmeye gitmedi. İsteğinin, bilgisinin henüz tam olmadığı yolundaki bir

his onu alıkoydu. Veya belki de bir şeyi daha sonrası için saklamak istiyordu; hâlâ umacak bir şeyi olması için, hep çıplak duvarlar veya tozlu boş hücrelerde son bulan, karanlıklar içersindeki o sonsuz tünellere cazibe katacak bir şey için. Hazinesini görmeden önce bir süre daha bekleyecekti.

Sonra, zaten onları daha önce görmemiş miydi?

Hâlâ, Thar ile Kossil'in ölmeden önce gördüğü veya söylediği şeyler hakkında konuşması, onu bir garip yapıyordu. Hakikaten de ölmüş olduğunu ve eski bedeninin öldüğü saatte yeni bir beden içinde yeniden doğduğunu biliyordu: Sadece on beş yıl önce bir kez değil, ama elli yıl önce ve ondan önce ve ondan önce, yıllar, yüzyıllar önce, nesiller ve nesiller önce, Labirent'in kazılmış olduğu, Taşlar'ın dikilmiş olduğu, İsimsizler'in İlk Rahibesi'nin bu Mahal'de yaşadığı ve Boş Taht önünde dans ettiği ilk yıllardan beri. Yaşanmış tüm o yaşamlar ve kendi yaşamı, hepsi birdi. O İlk Rahibe'ydi. Tüm insanoğlu tekrar tekrar doğuyordu ama bir tek o, hep kendisi olarak doğuyordu. Yüzlerce kere Labirent'in dönemeçlerini ve yollarını öğrenmiş ve sonunda saklı odaya varmıştı.

Bazen hatırladığım hissediyordu. Tepenin altındaki karanlık yerler çok tanıdık geliyordu ona, sanki buraları onun toprakları değilmiş de eviymiş gibi. Ayın karanlık zamanlarında dans etmek için uyuşturucu tütsüleri ciğerlerine doldurduğunda başı hafifliyor ve bedeni artık ona ait olmuyordu; o zaman, siyah cüppesi içinde, yalınayak yüzyıllar üzerinde dans ediyor ve bu dansın hiç bitmediğini biliyordu. Ama yine de Thar'ın, "Bana ölmeden önce demiştiniz ki..." demesi her zaman için garipti.

Bir keresinde, “Mezarlar’ı soymaya gelen o adamlar kimlerdi? Bunu hiç başaran oldu mu?” diye sormuştu. Hırsız fikri ona, heyecan verici ama ihtimal dahilinde olmayan bir şey gibi geliyordu. Mahal’e gizli gizli nasıl gelebilirlerdi ki? Hacıların sayısı çok azdı, tutsaklardan bile az. Arada bir Dört Ada’da bulunan daha önemsiz tapınaklardan yeni öğrenciler ve köleler gönderilir veya tapınaklardan birine, altın veya nadide tütsüler sunmak için küçük bir grup getirdi. Hepsi buydu. Kimse buraya yanlışlıkla veya alışveriş için, etrafı gezip görmek için, çalmak için gelmezdi; kimse emredilmedikçe buraya gelmezdi. Arha en yakın kasabanın bile ne kadar uzakta olduğunu bilmiyordu, yirmi mil mi, daha mı fazla; en yakın kasaba da ufak bir yerdi. Mahal boş ve yalnız olmasıyla korunuyordu. Mahal’in etrafındaki çölü geçecek kimsenin, diye düşünüyordu, ancak karla kaplı bir ovadaki siyah bir koyun kadar görünmeme şansı var.

Küçük Ev’de veya tek başına tepenin altında olmadığı zamanlarda, artık çoğunlukla birlikte olduğu Kossil ve Thar’ın yanında oluyordu. Nisanın fırtınalı soğuk bir akşamıydı. Kossil’in, Tanrıkral’ın tapınağının arkasındaki odasında, ocakta yanan adaçayı çalısının cılız ateşinin etrafında oturuyorlardı. Kapının dışında Manan ile Duby, çubuklar ve markalarla oynanan bir oyun oynuyorlardı; çubukları havaya atıp ellerinin tersiyle tutabildikleri kadar çubuğu tutmaya çalışıyorlardı. Manan ile Arha, bu oyunu hâlâ gizli gizli Küçük Ev’in iç avlusunda oynuyorlardı. Üç rahibe sustuğunda, düşen çubukların takırtısı, boğuk boğuk çıkan galibiyet ve mağlubiyet mırıltıları, ateşin zayıf çıtırtıları duyuluyordu. Duvarların gerisinde, her yerde, çöl akşamının derin sessizliği uzanıyordu. Zaman zaman şiddetli, seyrek bir yağmurun tıpırtısı duyuluyordu.

“Çok zaman önce, Mezarları soymaya gelen bir sürü kişi olmuştu; ama kimse başaramadı,” dedi Thar. Suskun bir insan olmasına rağmen arada bir öykü anlatmayı severdi, çoğunlukla da bunu Arha’nın eğitiminin bir parçası olarak yapardı. Bu gece de ondan bir hikaye çıkacağa benziyordu.

“İnsan nasıl böyle bir şeye cüret edebilir?”

“Onlar cüret eder,” dedi Kossil. “Onlar İç Adalar’dan gelen sihirbazlarmış, büyücü insanlarmış. Bu Tanrıkral’ın Kargad Ülkeleri’ni yönetmesinden önceydi; o zamanlar bu kadar kuvvetli değildik. Büyücüler deniz yoluyla batıdan Karego-At ve Atuan’a gelirler, sahildeki kasabaları talan eder, çiftlikleri yağmalar, hatta Kutsal Şehir Awabath’a kadar bile giderlermiş. Ejderhaları öldürmeye geldiklerini söylüyorlarmış ama kasabaları ve tapınakları soymak için buralarda kalıyorlarmış.”

“Ayrıca, büyük kahramanları aramıza dalıp kılıçlarının kuvvetini deniyorlarmış,” dedi Thar, “ve günah dolu sihirlerini yapıyorlarmış. Bunlardan birisi, büyük bir büyücü, bir ejderha-efendisi olan biri, içlerinde en büyüğü, burada belasını bulmuş. Bu çok uzun zaman önceydi, çok çok uzun zaman önce fakat öyküsü hâlâ dillerde, hem sadece de burada değil. Sihirbazın adı Erreth-Akbe’ymiş; Batı‘da hem kralmış hem de büyücü. Topraklarımıza gelip Awabath’ta Karg’lı bazı isyankar beylerle bir olup şehrin yönetimi için İkiz Tanrıların İç Tapınağı‘nın YüksekRahibi ile savaşmış; insanın sihrine karşı tanrıların şimşekleri; etraflarındaki tapınak harap olmuş. Sonunda Yüksek Rahip sihirbazın cadılık asasını kırmış, güç tılsımını ikiye ayırmış ve onu yenmiş. Erreth-Akbe şehirden ve Karg topraklarından kaçmış, Yerdeniz’i bir uçtan bir uca geçerek en batıya gitmiş; sonra da orada bir ejderha onu katletmiş çünkü artık gücü kalmamışmış. O günden beri de İç

Adalar'ın gücü ve kudreti sürekli zayıfladı. Onu yenen Yüksek Rahip'in ismi İntathin imiş, Tarb hanedanının başıymış; kehanetler yerine gelip yüzyıllar geçtikten sonra Karego-At'taki Rahip kralların, daha sonra da tüm Kargad'ın Tanrıkrallarının geldiği hanedan, İşte o gün İntathin'den sonra Karg topraklarının gücü ve kudreti arttı. Mezarlar'ı soymaya gelenlerin hepsi Erreth-Akbe'nin kırık sihrini arayan sihirbazlardı. Fakat o hâlâ burda. Yüksek Rahip'in sakladığı yerde. Ve kemikleri de..." Thar ayaklarının altındaki toprağı işaret etti.

"Yarısı burada," dedi Kossil.

"Diğer yarısı da sonsuza kadar kayboldu."

"Nasıl kayboldu?" diye sordu Arha.

"İntathin elindeki yarısını, sonsuza kadar emniyette kalsın diye Mezarlar'ın Hazine Odası'na vermiş. Diğer yarışı sihirbazın elinde kalmış fakat kaçmadan önce, bunu önemsiz bir krala, adı Hupun'lu Thoreg olan isyankarlardan birine vermiş. Neden böyle yaptığını bilmiyorum."

"Hırgür çıkarsın, Thoreg'in kibirlenmesini sağlasın diye," dedi Kossil. "Başardı da. Thoreg'in ardılları, Tarb hanedanı hüküm sürerken ayaklandılar; onu kral ya da tanrı olarak kabul etmeyip ilk Tanrıkral'a karşı silahlandılar. Onlar lanetli, tılsımlanmış bir soymuş. Artık hepsi öldü."

Thar başıyla tasdik etti. "Şimdiki Tanrıkral'ımızın babası Dünyaya Doğan Tanrı, Hupun ailesinin isyanını bastırarak saraylarını yıkmış. Bu olaydan sonra, Erreth-Akbe ve İntathin zamanından beri sakladıkları yarım tılsım kaybolmuş. Kimse tılsımın başına ne geldiğini bilmiyor. Bunlar da bir ömür önce olmuş."

“Çöp diye atıldı kuşkusuz,” dedi Kossil. “Hiç de değerli bir şeye benzemediğini söylüyorlar; Erreth-Akbe’nin Halkası‘nın yani. Hem ona hem de büyücü insanların her şeyine lanet olsun!” Kossil ateşe tükürdü.

“Buradaki yarısını gördünüz mü?” diye sordu Arha Thar’a.

Zayıf kadın başım hayır anlamında salladı. “Tılsım, Tek Rahibe’den başkasının girmesi yasak olan o hazine odasında. Belki de oradaki hazinelerin içinde en değerli olanı odur, bilemiyorum. Sanırım öyledir. Yüzlerce yıldır, tılsımı çalabilmek için İç Adalar’dan hırsızlar ve büyücüler gönderildi; bu insanlar içi altın dolu sandıkların yanından geçip bir tek o şeyi aradılar. Erreth-Akbe ve İntathin yaşayalı çok oldu ama öyküleri hâlâ hem burada hem de Batı‘da biliniyor ve anlatılıyor. Asırlar geçtikçe bazı şeyler eskir ve yok olur. Değerini koruyabilen kıymetli şeyler veya anlatılmaya devam eden öyküler çok azdır.”

Arha bir süre derin derin düşündükten sonra, “Mezarlar’a girmek isteyen bu adamlar ya çok cesur, ya da çok aptalmış. İsimsizler’in güçlerini bilmiyorlar mıymış?”

“Hayır,” dedi Kossil, soğuk sesiyle. “Onların tanrıları yok. Onlar büyü yapıyorlar, kendilerini tanrı sanıyorlar. Ama tanrı değiller. Ve öldükleri zaman da tekrar doğmuyorlar. Kemik ve toz yığını haline geliyorlar; ruhları kısa bir süre, rüzgâr savuruncaya kadar, rüzgârla birlikte uğulduyor. Onların ölümsüz ruhları yok.”

“Fakat bu yaptıkları büyüler nedir?” diye sordu Arha, büyülenmişçesine. Bir zamanlar, İç Adalar’dan gelecek olan gemilere sırtını dönüp, onlara bakmayı reddedeceğini söylediğini hatırlamıyordu.

“Nasıl yapıyorlar? Ne işe yarıyor?”

“Numaralar, aldatmacalar, hokkabazlık,” dedi Kossil.

“Biraz daha fazla,” dedi Thar, “eğer anlatılanların birazcığı bile doğruysa. Batı‘nın büyücüleri, rüzgârlar çıkartıp yatıştırabilir, rüzgârı istedikleri yöne doğru estirebilirmiş. Bu konuda herkes birleşiyor, hep aynı öyküyü anlatıyor, İste bu yüzden onlar çok iyi denizci olurlar; yelkenlerim bu büyüden rüzgârla doldurup istedikleri yerlere gidip denizdeki fırtınaları yatıştırabiliyorlar. Ve denildiğine göre, isterlerse ışık yapabiliyor veya etrafı karartabiliyorlarmış; taşları pırlantaya, kurşunu da altına çeviriyorlarmış; göz açıp kapayıncaya kadar büyük bir saray veya bütün bir şehir inşa edebiliyorlarmış, en azından görünüşte; kendilerini diledikleri gibi ayıya, balığa veya ejderhaya çevirebiliyorlarmış.” “Ben bunların tümünün doğru olduğuna inanmıyorum,” dedi Kossil. “Tehlikeli oldukları, usta birer hilekar oldukları, kaypak oldukları tamam. Ama dediklerine göre, sihirbazın elinden o tahta asayı alınca hiç gücü kalmıyormuş. Büyük bir ihtimalle asaların üzerlerinde şeytani rünler yazılıdır.”

Thar yine başım salladı. “Gerçekten de bir asa taşıyorlar ama o sadece içlerinde barındırdıkları gücün bir aleti.”

“İyi ama gücü nasıl ele geçiriyorlar?” diye sordu Arha. “Nereden geliyor?”

“Yalanlardan,” dedi Kossil.

“Sözcüklerden,” dedi Thar. “İç Adalar’dan gelen büyük bir sihirbazı, Büyücü‘ye böyle deniyor onlara seyretmiş olan birinin anlattığına göre. Batı‘ya akına giderken birini tutsak almışlar. Adam onlara kuru odundan bir sopa göstererek bu sopaya bir söz söylemiş. Ve hoop! sopa çiçek açmış. Bir söz daha söylemiş ve hoop! kırmızı elmalar sallanmış. Sonra bir

söz daha söylemiş ve sopa, çiçekler, elmalar, hepsi yok olmuş; onlarla birlikte sihirbaz da. Sadece bir sözcükle, bir gökkuşağının gözden kaybolduğu gibi gözden kaybolmuş; göz açıp kapayıncaya kadar, hiç iz bırakmadan: Bir daha da onu o adada bulamamışlar. Bu sadece hokkabazlık mı yani?"

"Ahmakları aldatmak kolaydır," dedi Kossil.

Tartışmayı önlemek için Thar başka bir şey söylemedi; ama Arha konunun değişmesinden hiç hoşlanmamıştı. "Büyücü insanlar neye benziyorlar?" diye sordu, "beyaz gözlü ve simsiyah insanlar mı gerçekten?"

"Siyah ve çirkin insanlar. Ben hiç görmedim," dedi Kossil, taburesinin üstündeki ağır cüssesini kıpırdatıp ellerim ateşin üzerine doğru gererek.

"İkiz Tanrılar onları uzak tutsun," diye mırıldandı Thar.

"Bir daha buraya gelmezler," dedi Kossil. Derken, ateş çatırdadı; damda yağmur fıkırdadı ve kasvetli kapının önündeki Manan, "Hah işte! Yarım aldım, yarım!" diye cırtlak bir sesle bağırdı.

BEŞ: TEPENİN ALTINDAKİ IŞIK

YIL kısa dönmeye başlarken Thar öldü. Yazın insanı harap eden bir hastalığa tutulmuştu; zaten zayıfken, iskelete dönmüştü, zaten az konuşuyordu, artık hiç konuşmaz olmuştu. Sadece, bazen yalnız olduklarında Arha'ya konuşuyordu; zamanla bu bile azaldı ve Thar sessizce karanlığa gitti. Gittiğinde Arha onu çok özledi. Thar katı olsa bile zalim değildi. Arha'ya öğrettiği şey gururdu, korku değil.

Artık sadece Kossil kalmıştı.

Baharda, İkiz Tanrıların Tapınağı için Awabath'tan yeni bir Yüksek Rahibe gelecekti; o zamana kadar, Arha ve Kossil, ikisi Mahal'in yöneticileriydiler. Kadınlar, kıza "hanımefendi" diye hitap ediyor ve emrettiği zaman da uymak zorunda kalıyorlardı. Ama Arha Kossil'e emretmeyi bir türlü öğrenememişti. Bunu yapmaya hakkı vardı ama gücü yoktu; Kossil'in kendinden daha yüksek bir mevkiye duyduğu kıskançlığa ve kendi denetimi altında bulunduramadığı her şeye karşı duyduğu nefrete karşı koymak çok büyük bir güç gerektiriyordu.

Arha, (yumuşak huylu Penthe'den) günahkarların varlığını öğrendiğinden ve bunları korksa bile bir gerçek olarak kabul ettiğinden beri Kossil'e daha ılımlı bakabiliyor, onu anlayabiliyordu. Kossil'in içinde ne İsimsizler'e ne de tanrılara karşı bir iman vardı. Güç dışında hiçbir şeyi kutsal saymıyordu. Bugün gücü Kargad Ülkelerinin İmparatoru elinde tutuyordu, bu yüzden de onun gözünde gerçekten Tanrıkral olan oydu ve

o da bu Tanrıkrala layığıyla hizmet edecekti. Ama ona göre, tapmaklar sadece gösteriş, Mezartaşları kaya, Atuan Mezarları yeraltında korkunç ama boş bir delikli. Eğer elinden gelseydi Boş Taht'a tapınmayı kaldırırdı. Eğer cüret edebilseydi, İlk Rahibe'yi ortadan kaldırırdı.

Arha bu gerçeği bile oldukça ılımlı karşılamıştı. Hiçbir şeyi doğrudan söylemediği halde, belki de Thar onun bunu görmesini sağlamıştı. Hastalığının ilk safhalarında, üzerine sessizlik çökmeden önce, Arha'dan bir-iki günde bir gelmesini rica etmişti; onunla konuşuyor, Tanrıkral ve atalarının yaptığı işleri ve Awabath'ın adetlerini önemli bir rahibe olarak bilmesi gereken, ama genellikle Tanrıkral ve sarayı için pek de övünç verici olmayan konuları anlatıyordu. Ve kendi hayatı hakkında konuşuyor, bir önceki Arha'nın ve hayatinin neye benzediğini, neler yaptığım anlatıyordu; bazen, pek sık olmamakla beraber, Arha'nın şu andaki hayatinin zorluklarının ve tehlikelerinin ne olabileceğinden bahsediyordu. Bir kez bile Kossil'den adıyla söz etmedi. Fakat Arha on bir yıldır Thar'ın öğrencisiydi; anlamak ve hatırlamak için bir ima veya bir ses tonundan ötesine ihtiyacı yoktu.

Yas Ayinleri'nin kasvetli curcunası bittikten sonra Kossil'den kaçınmayı alışkanlık haline getirdi. Günün uzun işleri ve törenleri son bulunca ıssız meskenine gidiyor ve zaman buldukça Taht'ın arkasındaki odaya gidiyor, yerdeki kapağı açarak karanlığa iniyordu. İster gece ister gündüz olsun, çünkü orada bunun hiç önemi yoktu; kendi topraklarında sistemli bir keşif gezişi sürdürüyordu. Kutsallığının büyük ağırlığıyla Altmezar, rahibelerden ve onların en güvendikleri hadımağalarından başka herkese kesinlikle yasaklı. Onlardan başka oraya girmeye cüret eden herhangi bir adam veya kadın, İsimsizler'in gazabına uğrayarak kesinlikle öldürülürdü.

Fakat öğrendiği tüm kurallar içinde Labirent'e girmeyi yasaklayan bir kurala rastlamamıştı. Buna gerek yoktu. Buraya sadece Altmezar'dan girilebiliyordu; her neyse, örümcek ağına girmemeleri için sineklerin kurala mı ihtiyacı vardır?

Böylece, yolu öğrensin diye Manan'ı sık sık Labirent'e yakın bölgelere götürüyordu. Manan buna pek hevesli değildi ama Arha'ya her zaman itaat ediyordu. Kossil'in hadımağaları Duby ile Uahto'nun Zincirler Odası'na giden yolu ve Altmezar'dan çıkış yolunu bilmelerine ama ondan fazlasını öğrenmemelerine dikkat ediyordu; onları Labirent'e hiç sokmadı. Kendisine mutlak bir biçimde sadık olan Manan'dan başkasının gizli geçitleri bilmesini istemiyordu. Çünkü buraları onundu; sonsuza kadar onun. Labirent'in tümünü keşfe başlamıştı. Tüm sonbahar boyunca çoğu gününü bu uçsuz bucaksız koridorlarda yürüyerek geçirdi; yine de daha ulaşamadığı bölgeler vardı. Bu geniş ve anlamsız yol ağım izlemek insanı bitkin düşürüyordu; geçilen ve geçilecek olan, sonu gelmeyen dönemeçleri ve geçitleri akılda tutmaktan bacakları yoruluyor, zihni bunalıyordu. Büyük bir şehrin sokakları gibi yeraltına, yekpare kayanın içine oyulmuş olan bu yer harikaydı; ama içinde yürüyen ölümlüyü yormak ve kafasını karıştırmak için yapılmıştı ve bu yerin rahibesi bile sonunda buranın büyük bir tuzaktan başka bir şey olmadığını düşünmeliydi.

Böylece kış gitgide kendini hissettirdikçe Arha keşif gezilerini Taht Binası'nın kendisine, sunaklara, sunakların altındaki veya arkasındaki girintilere, kutu ve sandık odalarına, kutu ve sandıkların içindekilere, geçitlere ve tavan aralarına, kubbenin altında yüzlerce yarasanın yuvalanmış olduğu tozlu boşluğa, karanlığın koridorlarına birer giriş olan bodrumlara ve bodrum altlarına yöneltti.

Elleri ve elbisesinin kolları, demir bir sandıkta sekiz asırdır durmaktan toz haline gelmiş bir misk otunun kuru hoşluğuyla kokulanıyor, alnı örümcek ağının yapışkan siyahıyla lekeleniyor, asırlarca önce bir kralın Mezarlar'ın İsimsiz Güçleri'ne armağanı olan, zamanaşımına uğramış çok güzel sedir ağacından bir sandığın üzerindeki oymaları incelemek için bir saat diz çöküyordu. İşte kral oradaydı, büyük burunlu dik bir şekil; ve işte yassı kubbesi ve sundurma sütunlarıyla Taht Binası da oradaydı; kimbilir kaç yüzyıl önce toprak olmuş bir sanatçı tarafından tahta üzerine oyulmuş narin bir kabartma. Bu çerçevede burnu kırılmış olan Tek Rahibe de orada, tunç tepsilerden uyuşturucu dumanını koklayıp ya kehanette bulunuyor ya da krala öğüt veriyor. Rahibenin yüzü, hatlarını ortaya çıkarmayacak kadar küçüktü, ama yine de Arha yüzün kendi yüzü olduğunu hayal ediyordu. Büyük burunlu krala ne söylediğini ve onun müteşekkir olup olmadığım merak ediyordu.

Tıpkı bir insanın güneşli bir evde oturmak istediği, özellikle sevdiği yerler olduğu gibi onun da Taht Binası'nda öyle yerleri vardı. Sık sık binanın arka bölümündeki kaftan odalarından birinin üstündeki, küçük bir asmakata gidiyordu. Burada, kendi ülkelerinden ve hayattaki tüm insanların ülkelerinden daha önemli bir yer olduğunu kabul ettikleri Atuan Mezarları Mahalli'ne tapınmak için gelen büyük krallar ve efendiler zamanından kalma eski kaftanlar ve giysiler saklanıyordu. Bazen bu insanların kızları veya prensesler topaz ve koyu renk ametistlerle işlenmiş bu yumuşak beyaz ipekleri üstlerine giyip Mezarlar'ın Rahibesi ile birlikte dans ediyorlarmış. Hazine odalarının birisinde, böyle bir dansı ve dışarda bekleşen lordlarla kralları gösteren küçük, boyalı fildişi masalar vardı; çünkü o zamanlar da şimdi olduğu gibi

erkeklerin Mezarlar toprağına ayak basmaları yasaktı. Ama genç kızlar, beyaz ipekler içinde girip Rahibe ile birlikte dans edebiliyorlarmış. Rahibenin kendisi evdokuması, kaba kumaştan siyahlar giyermiş hep; hem o zamanlar hem de şimdi. Ama Arha, gelip yılların etkisiyle çürümüş o hoş ve yumuşak kumaşlara, kendi hafif ağırlıklarıyla kumaştan ayrılan bozulmaz mücevhere dokunuyordu. Bu sandıklarda Mahal'in tüm misk ve tütsü kokularından başka bir koku daha vardı: Daha taze bir koku, daha zayıf, daha genç.

Hazine odalarında, her bir sandığın içindekileri tek tek, mücevherlerden paslı zırha, miğferlerin kırılmış sorguçlarına, tokalar, iğneler, broşlara kadar, tunç, gümüş kaplama ve altınlara kadar her şeyi ezberledi.

Onun varlığından rahatsız olmayan baykuşlar kirişlere oturup sarı gözlerini bir açıp bir kapıyorlardı. Çatının kiremitleri arasından bir parça yıldız ışığı parlıyor veya kar, tıpkı o eski ipekler gibi, insanın eline bile gelmeden, hoş ve soğuk soğuk elenip iniyordu.

Kışın, gecenin geç bir saatinde Bina'nın içi çok soğumuştu. Arha gidip yerdeki kapağı açtı, merdivenlerden aşağı sallanarak kapağı üstüne kapattı. Artık iyice öğrenmiş olduğu Altmezar'a giden geçide doğru sessizce ilerledi. Burada hiç ışık taşımıyordu tabii ki; eğer elinde, Labirent'e gittiği için veya yukarıda karanlık geceden geldiği için bir lamba varsa bile Altmezar'a yaklaşmadan önce söndürürdü. Burasını hiç görmemişti; hem de hiç, tüm rahibelik nesilleri boyunca. Şimdi geçitte, taşımakta olduğu lambanın içindeki mumu üfleyip, hızını hiç azaltmadan, tıpkı karanlık sulardaki küçük bir balık gibi zifiri karanlığa daldı. Burası yaz kış, ne soğuk olurdu ne de sıcak: Hep aynı sabit, değişmez, biraz rutubetli bir ürperti. Yukarıda, kışın azametli dondurucu rüzgârı ince ince inen

karları çölün üstünde süpürüyordu, Burada ise ne rüzgâr vardı ne de mevsim; burası soğuk, sakin ve güvenliydi.

Boyalı Oda'ya gidiyordu. Bazen oraya giderek, mumunun ışığında karanlıktan beliren garip duvar resimlerini incelemeyi seviyordu: Uzun kanatlı ve büyük gözlü adamlar, sakin ve somurtkan. Kimse ona bunların ne olduğunu söyleyemiyordu, Mahal'in başka hiçbir yerinde böyle resimler yoktu ama o tahmin edebiliyordu; bunlar tekrar doğmayanların lanetlenmiş ruhlarıydı. Boyalı Oda Labirent'teydi, o yüzden önce Mezartaşları'nın altındaki büyük mağaradan geçmesi gerekiyordu. Eğimli geçitten buraya yaklaşırken zayıf bir grilik belirdi; yalın bir ipucu ve bir parıltı; uzak bir ışığın yankısının yankısı.

Bu keskin siyahlıkta hep olduğu gibi, gözlerinin ona bir oyun oynadığını düşündü. Gözlerim kapatınca parıltı yok oldu. Gözlerini açınca tekrar belirdi.

Kıpırdamadan duruyordu. Gri, siyah değil. Hiçbir şeyin görünmediği, herşeyin simsiyah olması gereken yerde, ancak seçilebilen bir solgunluğun donuk kıyısı.

İleriye doğru birkaç adım attı ve elini tünel duvarının o taraftaki köşesine doğru uzattı; çok belli belirsiz elinin hareketim gördü.

Yoluna devam etti. Bu insanın aklının hayalinin almayacağı kadar tuhaf bir şeydi; ışığın hiç var olmamış olduğu yerdeki, karanlığın en iç mezarındaki bu zayıf kıpırtı. Siyahlar içinde yalınayak sessizce ilerledi. Koridorun son dönemecinde durup yavaşça son adımını attı, baktı ve gördü.

Daha önce görmemiş olduğu şeyi gördü; yüzlerce kere yaşadığı halde görmemiş olduğu şeyi: Mezartaşlarının altındaki, insan eliyle değil Toprağın güçleri tarafından

oyulmuş büyük kemerli mağarayı. Yeraltı sularının işçiliğiyle çok uzun yıllar önce, burası kristallerle süslenmiş, sivri tepeler ve telkari beyaz kireçtaşlarıyla bezenmişti: kadim karanlığın bir zaferle içinden çıktığı parıltılı, göz kamaştıran duvarları ve tavanıyla muazzam, narin, karışık, elmastan bir saray, ametist ve kristalden bir ev.

Bu harikayı yaratan ışık parlak değildi ama karanlığa alışmış gözlerini kamaştırıyordu. Büyük mağaranın içinde yavaşça, mücevherlerle dolu tavana çarpıp binlerce kıvılcım saçarak ve mağaranın duvarlarına binlerce garip gölgeler düşürerek hareket eden ışık, bir bataklık ışığı gibi yumuşaktı.

Işık, tahta bir asanın uçunda duman çıkarmadan, tükenmeden yanıyordu. Asayı bir insan eli tutuyordu. Arha ışığın yanındaki yüzü gördü; esmer bir yüz: bir adamın yüzü.

Kıpırdamadı.

Uzun bir süre adam, geniş mağarayı bir uçtan bir uca dolaştı. Dantelli taş perdelerinin arkasına bakıyor, Altmezar'a giden koridorlardan bazılarını inceliyor ama girmiyor, sanki bir şey arıyormuş gibi hareket ediyordu. Mezarlar'ın Rahibesi hâlâ kıpırdamıyor, geçidin karanlık köşesinde durup bekliyordu.

Belki de en aklının almadığı şey, bir yabancıya bakıyor olmasıydı. Çok nadiren bir yabancı görüyordu. Bu adamın muhafızlardan biri - yo, surun gerisindeki adamlardan biri, bir keçi çobanı veya bir kolcu, Mahal'in kölelerinden biri olması gerektiğini düşündü; buraya da İsimsizler'in gizlerini görmek, belki Mezarlar'dan bir iki şey almak için gelmiş...

Bir şey çalmak için. Karanlık Güçleri soymak için. Kutsal olana saygısızlık: Sözcükler Arha'nın aklında yavaş yavaş belirdi. Bu bir erkekti; hiçbir erkeğin ayağı Mezarlar'ın toprağına, Kutsal Yere değmemeliydi. Ama yine de buraya,

Mezarlar'ın kalbi olan bu oyuk yere gelmişti. Buraya girmişti. Işığın yasaklanmış olduğu, dünya durduğundan beri hiç ışık görmemiş yerdi ışık yakmıştı. İsimsizler neden onu çarpmamışlardı?

Şimdi adam durmuş, yarıklarla dolu, bozuk taş zemine bak yordu. İnsan burasının açılıp tekrar kapanmış olduğunu görebiliyordu. Mezarlar için kazılmış olan asitli verimsiz toprak bir daha basılarak düzeltilmemişti.

Efendileri o üçünü yutmuştu da bunu niye yutmuyordu? Bunu neden yutmamışlardı? Neyi bekliyorlardı?

Ellerinin harekete geçmesi, dillerinin söylemesi için...

"Git! Git! Yok ol!" diye bağırdı aniden tüm gücüyle. Büyük yankılar, karanlığı bulandırırcasına mağara içinde tiz bir sesle patlayınca şaşkınlık içindeki yüz Arha'ya doğru döndü ve bir an için büyük mağaranın sarsılan ihtişamında Arha'yı gördü. Sonra ışık söndü. Tüm ihtişam da yok oldu. Kör edici bir karanlık ve sessizlik.

Artık yeniden düşünebiliyordu. Işığın tılsımından kurtulmuştu.

Kırmızı kayadaki kapıdan girmiş olmalıydı. Tutsakların Kapısı'ndan, o halde yine oradan kaçmak isteyecekti. Yumuşak kanatlı baykuşlar kadar hafif ve sessizce, sadece içerilere açılan kapıya doğru giden alt tünele doğru, büyük mağaranın yarım dairesi içinde koştu. Tünelin ağzında eğildi. Dışarıdan gelen bir hava akımı yoktu; adam kapıyı arkasından açık bırakmamıştı. Kapı kapalıydı ve eğer tünelin içinde bulunuyorsa burada tuzağa düşmüştü.

Ama tünelin içinde değildi. Arha bundan emindi. Bu sıkışık yerde, bu kadar yakınında olsaydı Arha onun nefesini

duyar, yaşamının sıcaklığını ve atışını hissederdi. Tünelde kimse yoktu. Ayağa kalktı ve dinledi. Nereye gitmişti?

Karanlık, bir sargı gibi gözlerini bastırıyordu. Altmezar'ı görmüş olmak aklım karıştırmıştı; aklı karmakarışık olmuştu. Burasını sadece sesle, dokunuşla ve karanlıktaki hava akımlarıyla tanımlanan bir yer olarak biliyordu; hiçbir zaman görülmemesi gereken bir giz. Görünce giz yerini dehşete değil, bir güzelliğe, karanlıktan da derin olan bir gize bırakmıştı.

Şimdi yavaş yavaş ilerliyordu, tereddütle. El yordamıyla sola, ikinci geçite, Labirent'e çıkan geçide doğru ilerledi. Burada durakladı ve dinledi.

Kulakları ona, gözlerinden fazla bir şey söylemiyordu. Fakat elleri, taştan kemerin altındaki yolun iki yanında durdu; taşın zayıf ve belirsiz titreşimini hissetti; ürperten duru havada buraya ait olmayan bir koku vardı: Yukarıda, açık gökyüzünün altında, çöl dağlarında yetişen yabani adaçayı kokuşu.

Burnunu izleyerek yavaşça ve sessizce koridordan aşağı doğru ilerledi.

Muhtemelen yüz adım kadar sonra Arha onu duydu. O da neredeyse Arha kadar sessizdi fakat karanlıkta adımlarını o kadar emin atamıyordu. Arha belli belirsiz bir ayak hışırtısı duydu, adam sanki bozuk zeminde sendelemiş ama kendisini hemen toparlamış gibi. Başka ses yoktu. Arha bir süre bekledikten sonra, sağ elinin parmaklarıyla hafifçe duvara dokunarak yavaş yavaş devam etti. Sonunda parmak uçlarına, yuvarlanmış bir metal çubuk geldi. Arha orada durdu ve uzanabildiği kadarıyla uzun ve dar demir parçasını, dışarı doğru çıkıntılı kaba demir kulp eline gelinceye kadar yokladı. Bunu aniden tüm gücüyle aşağı doğru çekti.

Korkunç bir gıcırtı ve gümbürtü koptu. Mavi kıvılcımlar şelale gibi döküldü. Yankılar, Arha'nın gerisindeki koridorda homurdana homurdana azaldı. Arha ellerini uzattı ve yüzünün hemen birkaç santim ilerisinde, pütürlü demir kapının yüzeyine dokundu.

Derin bir nefes aldı.

Duvarı sağına alıp tünelden yavaş yavaş Altmezar'a doğru çıktı, Taht Binasındaki tavan kapısına gitti. Artık sessiz olmak için bir neden kalmadığı halde, acele etmeyerek sessizce yürüdü. Hırsızını yakalamıştı. Adamın geçtiği kapı, Labirent'e girilen ve çıkılan tek kapıydı ve sadece dışarıdan açılabilirdi.

Şimdi orada aşağıda, yerin altındaki karanlıktaydı ve bir daha da dışarı çıkamazdı.

Arha, yavaş yavaş ve dimdik yürüyerek Taht'ı geçip sütunlu uzun salona girdi. Yüksek bir üçayak üstünde duran, ağzına kadar kor halindeki mangal kömürüyle dolu tunç bir kabın durduğu bu yerde dönüp Taht'a çıkan yedi basamağa yaklaştı.

En alt basamakta diz çöktü ve alnını, üstü baykuşlar tarafından avlanan sıçanların kemikleriyle pislenmiş soğuk, tozlu taşın üstüne koydu.

"Beni affedin, Sizin karanlığınızın bozulduğunu gördüğüm için," dedi, sözcükleri yüksek sesle söylemeden. "Sizin mezarlarınızın tecavüze uğradığım gördüğüm için beni affedin. Öcünüz alınacak. Ah, Efendilerim, ölüm onu size getirecek ve o bir daha doğmayacak!"

Ama yine de dua ederken bile, aydınlanan mağaranın titreyen parlaklığı, ölümün yerindeki hayat hayalinde

canlanıyordu; bu hürmetsizliğin karşısında dehşete düşeceğine ve hırsıza karşı öfke duyacağına, o sadece olanların ne kadar garip olduğunu düşünüyordu, ne kadar garip...

“Kossil’e ne söylemeli?” diye sordu kendi kendine, dışarı çıkıp kış rüzgârının şiddetiyle karşılaşarak pelerinine sarılırken. “Hiçbir şey. Daha değil. Labirent’in hanımı benim. Bu Tanrıkral’ın işi değil. Hırsız öldükten sonra ona söylerim belki. Onu nasıl öldürsem? Kossil’i çağırıp onun ölmesini seyrettirmeliyim. Aradığı neydi ki? Deli olmalı. Ya içeri nasıl girdi? Kırmızı kayadaki kapıyla, yerdeki kapağın anahtarları bir tek bende ve Kossil’de var. Kırmızı kayadaki kapıdan girmiş olmalı. Sadece bir sihirbaz açabilir o kapıyı. Bir sihirbaz-”

Durdu; rüzgâr neredeyse ayaklarım yerden kesecekti.

“O bir sihirbaz, İç Adalar’dan bir büyücü; Erreth-Akbe’nin tılsımını arıyor.”

Ve bunda öylesine edepsiz bir cazibe vardı ki, o buz kesen rüzgârda bile birden her yanı ısınıverdi ve yüksek sesle güldü. Mahal’ın her yanı ve etrafındaki çöl simsiyah ve sessizdi; rüzgâr şiddetlendi; Büyük Ev’de ışık yoktu. Rüzgârda, ince ve görünmez kar tanecikleri uçuştu.

“Eğer kırmızı kayadaki kapıyı sihirbazlıkla açabiliyorsa başka kapılan da açabilir. Kaçabilir.”

Bu düşünce bir an için onu ürpertti ama ikna etmedi. İsimsizler onun içeri girmesine izin vermişti. Neden olmasın? Hiçbir zarar veremezdi ki. Hırsızlık mahallini terk edemeyen bir hırsızın ne zararı olabilir ki? Sihirleri ve kara güçleri olmalıydı adamın; buraya kadar gelebildiğine göre kuşkusuz büyük güçler;ama daha ileriye gidemezdi. Hiçbir ölümlünün sihirleri, Mezarlar’daki varlıkların, Taht’ı boş duran Krallar’ın, İsimsizler’in iradelerinden daha güçlü olamazdı.

Kendine güvenini tazelemek için Küçük Ev'e doğru hızlandı. Manan sundurmada, kışlık yatağı sayılan pelerinine ve kılıksız kürk battaniyesine sarılmış uyuyordu. Arha, onu uyandırmamak için ışık yakmadan sessizce girdi. Küçük kilitli bir odayı açtı; holün gerisinde bir yüklük. Çakmaktaşından, zeminde belirli bir yer bulmaya yetecek kadar bir kıvılcım çıkarttı ve diz çökerek döşemelerden birini kımıldatarak kaldırdı. Birkaç santim büyüklüğünde ağır ve kirli bir kumaş parçası gelmişti eline. Bunu, sessizce kenara attı. Birden geri çekildi çünkü bir ışın yukarı, tam yüzüne doğru parlamıştı.

Bir süre sonra, son derece dikkatle deliğe baktı. Adamın asasının uçunda o acayip ışığı taşıdığını unutmuştu. Aşağıdaki karanlıkta, onu en fazlasından duyabileceğini düşünmüştü. ışığı unutmuştu ama onu tahmin ettiği yerde de bulmuştu: Tam gözetleme deliğinin altında, Labirent'ten kaçmasını engelleyen demir kapının önünde.

Bir eli kalçasında, bir eliyle de ucuna hafif bir bataklık yakamozunun takılı olduğu boyu kadar tahta asasını belli bir eğimle tutarak orada duruyordu. Adamın Arha'nın iki metre kadar altındaki başı hafifçe bir yana doğru eğilmişti. Giysileri herhangi bir kış gezgininin veya hacının giysilerinden farksızdı; ağır, kısa bir pelerin, deri bir tunik, yün tozluk, bağcıklı sandaletler; sırtında hafif bir torbası vardı, buradan bir su matarası sallanıyordu; kalçasında da kınında bir bıçak vardı. Orada, bir heykel kadar kıpırtısız duruyordu, sakin ve düşünceli.

Yavaş yavaş asasını yerden kaldırdı ve Arha'nın gözetleme deliğinden göremediği parlak uçunu kapıya doğru tuttu. Işık değişti, daha küçük ama daha parlak oldu, yoğun bir parlaklık. Yüksek sesle konuştu. Konuştuğu dil Arha'ya yabancıydı ama daha da yabancı olan sesiydi, derin ve tınılıydı.

Asanın ucundaki ışık parladı, titredi ve soldu. Bir an için tamamen söndü, Arha onu göremedi.

Sabit, solgun, menekşe rengi bataklık ışığı tekrar belirdi; Arha onun kapıdan ayrıldığını gördü. Açma sihri başarıya ulaşmamıştı. Kapıyı sıkı sıkıya kapalı tutan güçler, onun sahip olduğu bütün büyülerden daha kuvvetliydi.

Etrafına, sanki şimdi ne yapmalı, der gibi bakındı.

İçinde bulunduğu tünel ya da koridor aşağı yukarı bir buçuk metre genişliğindeydi. Tavanı kaba taşlı zeminden yer yer üç buçuk yer yer dört buçuk metre yüksekteydi. Burada duvarlar işlenmiş taşlandı; harç kullanılmadan ama son derece dikkatlice ve sıkı sıkı yerleştirilmişti; öyle ki insan, taşların aralıklarına bıçağının ucunu bile pek sokamazdı. Taşlar yükseldikçe birbirlerine doğru eğilerek bir kemer oluşturuyorlardı.

Başka hiçbir şey yoktu.

İleriye doğru hareket etti. Attığı bir adım onu, Arha'nın görüş alanının dışına götürdü. Işık zayıflayıp yok oldu. Arha tam kumaşı ve döşemeyi yerine yerleştirecekti ki önündeki zeminden hafif bir ışın ok gibi yükseldi. Kapıya geri dönmüştü. Belki de burasını bir kez terk edip labirente girerse, burayı tekrar bulamama ihtimalini fark etmişti.

Tek bir söz söyledi, kısık bir sesle. "Emenn," dedi ve sonra daha yüksek bir sesle, "Emenn!" diye tekrarladı. Ve demir kapı, pervazının içinde takırdadı; alçak yankıları kemerli tünellerde gökgürültüsü gibi yuvarlandı; Arha'ya ayaklarının altındaki yer sallanıyor gibi geldi.

Fakat kapı kapalı kaldı.

O zaman adam güldü; düşünen bir adama yakışan kısa bir kahkaha. “Kendimi amma da aptal yerine koydum!” Bir kez daha etrafındaki duvarlara göz gezdirdi; yukarı doğru bakarken, Arha onun esmer yüzüne yerleşen gülümsemeyi gördü. Sonra adam yere oturdu, torbasını omuzundan indirip içinden bir parça kuru ekmek çıkartarak kıtır kıtır yedi. Deri matarasının kapağını açarak salladı; matara elinde sanki hemen hemen boşmuş gibi hafif duruyordu, içmeden kapağını kapattı. Torbasını arkasına, yastık yerine koyup pelerinine sarıldı ve yere uzandı. Asası sağ elindeydi. Sırtüstü yatarken, bir tutam veya top şeklindeki bir ışık asadan yükselerek, belli belirsiz, başının arkasında, yerden birkaç metre yukarıda asılı kaldı. Sol eli göğsünün üstünde, boynundaki ağır bir zincire asılı duran bir şeyi tutuyordu. Orada son derece rahat, bağdaş kurmuş oturuyordu; bakışları gözetleme deliğinin çevresinde gezinip uzaklaştı; iç çekerek gözlerini kapattı. Işık yavaş yavaş daha da belirsizleşti. Adam uyudu.

Göğsünün üstündeki yumruğu gevşeyerek yanına kayınca yukarıdaki seyirci, adamın zincirinde taşıdığı tılsımı gördü: Yeni ay şeklinde kaba bir metal parçasına benziyordu.

Sihir gücünün zayıf parıltısı söndü. Adam sessizlik ve karanlık içinde yattı.

Arha kumaşı yerine koyup, döşemeyi de yerine yerleştirip, dikkatle ayağa kalkarak kendi odasına geçti. Orada, uzun bir süre, rüzgâr gürültüsü içindeki karanlıkta, gözünün önünde ölümün evinde donuk bir halde titreyen o kristal parlaklık, yanmayan o yumuşak ateş, tünel duvarının taşları, uyuyan adamın sakin yüzü; uyumadan yattı.

ALTI: İNSAN KAPANI

ERTESİ gün, ayrı ayrı tapınaklardaki görevlerim ve öğrencilere verdiği kutsal dans dersini bitirdikten sonra Küçük Ev'e kaçıp dikiz deliğini açarak aşağıya baktı. Işık yoktu. Gitmişti. Geçit vermeyen kapının yanında fazla oyalanacağını tahmin etmiyordu ama bakabileceği tek yer orasıydı. Ama kendisi kaybolduktan sonra, o nasıl bulacaktı adamı şimdi?

Labirent'in tünelleri, Thar'ın anlattığına ve kendi deneyimlerine göre, dönemeçleriyle, kollarıyla, sarmal ve çıkmaz yollarıyla, yirmi milden daha uzundu. Mezarlar'ın en uzağında bulunan çıkmaz geçit, kuş bakışı, belki de bir milden fazla değildi. Ama, aşağıda, yeraltında hiçbir şey düz gitmiyordu. Tüm tüneller dönüyor, ayrılıyor, birleşiyor, dallanıp budaklanıyor, ağ gibi örülüyor, düğümleniyor, başladıkları yerde biten özenle meydana getirilmiş yolları takip ediyordu, çünkü ne başlangıcı ne de sonu vardı, insan burada gidip, gidip, gidip yine de bir yere varmayabilirdi, çünkü varılacak bir yer yoktu. Labirentin bir merkezi, bir kalbi yoktu. Kapı bir kez kitlendi mi bu işin sonu yoktu. Hiçbir yön doğru değildi.

Belirli odalara ve bölgelere giden yollar ve dönemeçler Arha'nın belleğinde yer etmiş olmasına rağmen, o bile uzun keşif gezilerinde yanına sağlam bir yumak yün alıyor, ilerledikçe açıyor, geriye dönerken de yumağı takip ederek sarıyordu. Çünkü sayılması gereken dönemeçlerden veya geçitlerden birini kaçırsa, Arha bile kaybolabilirdi. Işık hiçbir işe yaramazdı, çünkü burada işaret taşı yoktu. Tüm koridorlar, tüm kapılar, tüm geçitler aynıydı.

Şimdiye kadar millerce yol katetmiş ama girmiş olduğu kapıdan on metre bile uzağa gidememiş olabilirdi.

Arha Taht Binası‘na, İkiz Tanrılar’ın tapınağına, mutfakların altındaki kilere giderek yalnız kaldığı bir anı yakalayıp tüm dikiz deliklerinden aşağıya, soğuk ve yoğun karanlığa baktı. Yıldızlarla parlayan, dondurucu soğuğuyla gece geldiğinde, Tepe’deki belirli yerlere giderek bazı taşları kaldırdı, tekrar aşağıya göz atıp, aşağıdaki yıldızsız karanlığı gördü.

Adam oradaydı. Orada olması gerekiyordu. Yine de ondan kaçabilmişti. Arha onu bulmadan susuzluktan ölecekti. Onu bulması için Manan’ı labirente yollamak gerekecekti; bir kez onun öldüğüne iyice emin olduktan sonra. Bu insanın aklına bile getirmek istemediği bir şeydi. Yıldızların altında, Tepe’nin sert toprağında otururken öfkesinden gözlerinde yaşlar birikti.

Geriye, Tanrıkral’ın tapınağına doğru inen yokuşu çıkan patikaya gitti. Oyma başlıklarıyla sütunlar, yıldızların ışığında kırağıdan bembeyaz parlıyorlardı, tıpkı kemikten direkler gibi. Arha, arka kapıyı çaldı; Kossil onu içeri aldı.

“Hanımefendiyi buraya hangi rüzgârlar attı?” dedi endamlı kadın, soğuk ve tetikte.

“Rahibe, Labirent’te bir adam var.”

Kossil hazırlıksız yakalanmıştı; ilk kez hiç beklemediği bir şey olmuştu. Durduğu yerde bakakaldı. Gözleri biraz büyür gibi oldu. Arha’nın aklından, Kossil’in, onun taklidini yapan Penthe’ye ne kadar çok benzediği geçti; içinden çılgınca gülmek geldi ama kendini tuttu ve gülmesi geçti.

“Adam mı? Labirent’te mi?”

“Bir adam, yabancı.” Sonra, Kossil hâlâ ona inanmaz gözlerle bakarken ekledi, “Pek görmüş olmasam da, bir adamı bir bakışta ayırt ederim.”

Kossil Arha’nın alaycılığını önemsemedi. “Oraya bir adam nasıl girmiş?”

“Büyüyle sanırım. Adamın teni koyu, belki de İç Adalar’dandır. Mezarlar’ı soymak için gelmiş. Onu ilk Altmezar’da, Taşlar’ın tam altında buldum. Benim varlığımı fark edince sanki yolunu biliyormuş gibi Labirent’in girişine kaçtı. Arkasından demir kapıyı kilitledim. Sihirler yaptı ama bunlar kapıyı etkilemedi. Sabah labirentin içlerine girdi. Şimdi onu bulamıyorum.”

“ışığı var mı?”

“Var.”

“Suyu?”

“Küçük bir matara; dolu değil.”

“Mumu bu vakte kadar bitmiştir bile.” Kossil hesap yapıyordu. “Dört veya beş gün. Belki altı. O zaman benim muhafızları yollar cesedini dışarı çıkartırsın. Kanı Taht için akıtılmalı, ve - “

“Hayır,” dedi Arha, ani ve keskin bir hiddetle. “Onu canlı olarak bulmak istiyorum.”

Rahibe tüm ağırlığıyla tepeden kıza baktı. “Neden?”

“Ölümünü ölümünü uzatmak için. İsimsizler’in kutsallıklarına karşı hürmetsizlik etti. Altmezarı ışık ile kirletti. Mezarlar’ın hazinesini soymaya geldi. Bir tünelde tek başına ölüme terk edilmekten daha büyük bir ceza çekmeli.”

“Evet,” dedi Kossil sanki bu konuyu tartıyormuş gibi. “Ama onu nasıl yakalayacaksınız hanımefendi? Bu riskli bir iş. Ama öbür işin bir riski yok. Labirent’te bir yerde, içi kemiklerle, oraya girip de çıkamayan insanların kemikleriyle dolu bir yer yok mu?.. Bırakın Karanlık Varlıklar onu kendi bildikleri gibi cezalandırsınlar, kendi yollarıyla, Labirent’in kara yollarıyla. Çok dayanılmaz bir ölümdür susuzluk.”

“Biliyorum,” dedi kız. Döndü ve tıslayan, buz gibi rüzgâra karşı başlığını başına çekerek dışarıya, geceye çıktı; bunu bilmiyor muydu sanki?

Kossil’e gelmesi ne çocukça, ne aptalca bir şeydi. Burada yardım bulamazdı. Kossil’in kendisi de bir şey bilmiyordu; tüm bildiği o soğuk bekleyiş ve sonundaki ölümdü. Kossil anlamıyordu. Adamın bulunması gerektiğini anlamıyordu. Öbürleriyle aynı olmamalıydı. Bir kez daha buna dayanamazdı. Ölüm nasıl olsa gelecekti, bari kolay olsundu; gün ışığında. Elbette ki bu hırsızın, yüzyıllardan beri Mezarlar’ı soymaya yeltenen bu ilk adamın kılıçla ölmesi daha uygun düşerdi. Tekrar doğacak ölümsüz bir ruhu bile yoktu. Hayaleti koridorlarda sızlanıp duracaktı. Orada tek başına, karanlıkta susuzluktan ölmesine izin verilemezdi.

Arha o gece çok az uyudu. Ertesi gün ayinlerle ve görevlerle doluydu. Geceyi, sessizce ve fenersiz, Mahal’in tüm karanlık binalarındaki ve rüzgârın süpürdüğü tepedeki dikiz deliklerinin birinden öbürüne giderek geçirdi. Sonunda, hava ağarmadan iki üç saat önce yatmak için Küçük Ev’e gitti ama yine de dinlenemiyordu. Üçüncü gün, akşamüstü geç saatlerde, tek başına çöle, şimdi kış kuraklığında iyice alçalmış, sazları buz tutmuş olan dereye doğru yürüdü. O anda aklına bir şey geldi; sonbaharda, Labirent’te çok uzaklara gitmiş, Altılı Haç’ı geçmiş, uzun eğimli koridor boyunca taşların gerisinde

akan bir su sesi duymuştu. O tarafa giden susuz bir adam, burada kalmaz mıydı? Orada bile dikiz delikleri vardı; bunları bulması gerekiyordu ama zaten Thar her birini geçen yıl ona göstermişti. Arha fazla zorlanmadan delikleri tekrar buldu. Yerleri ve şekilleri hatırlama yetişi, kör bir insanınki gibiydi: Her gizli noktayı, bakmaktan çok el yordamıyla buluyordu sanki. Mezarlardan en uzakta olan ikinci delikte, başlığını ışığı kesmek için havaya kaldırıp gözünü tepsi gibi düz kayada açılmış olan deliğe yerleştireceği sırada, tam altında büyücü ışığının loş parıltısını gördü.

Oradaydı, yarı yarıya görüş açısının dışında. Dikiz deliği kör geçidi soruma kadar gösteriyordu. Sadece sırtını, eğilmiş boynunu ve sağ kolunu görebiliyordu. Duvarların köşesine doğru oturmuş, sapı mücevherlerle bezenmiş çelik bıçağıyla taşları kazıyordu. Bıçağın keskin kısmı kırılmış, kısacık kalmıştı. Kırılmış parça tam dikiz deliğinin altında duruyordu. Yer altının o ölü durgunluğunda berrak ve mırıltılı akışım duyduğu, geçit vermez duvarın öbür yanında akan suya ulaşmak için taşları ayırmaya çalışırken kırılmıştı.

Hareketleri kaygılıydı. Bu üç gün ve geceden sonra, demir kapının önünde kıvrak ve sakin durup kendi yenilgisine gülen o adamdan çok farklıydı. Hâlâ dik kafalıydı ama gücü onu terk etmişti. O taşları harekete geçirip kenara çekecek tılsımı kalmamıştı; işe yaramaz bıçağını işe katmak zorundaydı. Sihirbaz ışığı bile solgun ve donuktu. Arha bakarken ışık titredi; adam başını salladı ve hançeri elinden düşürdü. Sonra sebatla tekrar eline alıp, kırık bıçağı taşların arasına sokmaya çalıştı.

Arha dere kıyısında, buzlu sazların arasına yattı, nerede olduğunun veya ne yaptığının farkına bile varmadan, dudaklarını soğuk kayanınkilere dayayıp, elleriyle ses dağılmasın diye ağzının etrafını kapattı. “Büyücü!” dedi; taş

boğazdan geçen sesi, yer altındaki tünelde soğuk soğuk fısıldadı.

Adam ürktü, sıçrayıp sendeleyerek ayağa kalktı, böylece de Arha tekrar baktığında onun görüş açısının dışına çıkmış oldu. Ağzını bir kez daha dikiz deliğine koyarak, “Dere boyunca giden duvardan geriye yürü, ikinci dönemeçten dön. İlk dönemeçten sola. Sağdan iki dönemeç atla, üçüncüden sağa dön. Sağdan bir atla, ikinciden dön. Sonra sola, sonra sağa. Orada, Boyalı Oda’da kal,” dedi.

Bir kez daha bakmak için kıpırdadığında, bir an için, dikiz deliğinden kalem şeklinde bir gün ışığının girmesine neden olmuş olmalıydı ki, bir daha baktığında, adamı tekrar görüş açısına girmiş, yukarı, deliğe doğru bakarken buldu. Adamın, ancak görebildiği garip bir şekilde yaralı yüzü, gergin ve sabırsızdı. Dudakları kuru ve kararmıştı; gözleri parlaktı. Asasının ışığını; Arha’nın gözlerine gitgide daha çok yaklaştırarak yukarı kaldırdı. Arha korkarak geriye çekildi, dikiz deliğini kapatıp üstünü taşlarla örttü ve ayağa kalkarak çabucak Mahal’e geri döndü. Ellerinin titrediğini fark etti; yürürken, bazen, başı dönüp, geçiyordu. Ne yapması gerektiğini bilmiyordu.

Eğer adam, ona vermiş olduğu talimata göre hareket ederse resimler odasına girebilmek için demir kapı yönüne doğru gelecekti. Orada hiçbir şey, adamın oraya gitmesi için bir neden yoktu. Boyalı Oda’nın tavanında bir dikizleme deliği vardı; İkiz Tanrılar’ın hazine odasına açılan güzel bir delik; belki de burayı düşünmesinin nedeni buydu. Bilemiyordu. Neden onunla konuşmuştu?

Dikiz deliklerinin birinden, birazcık su sarkıtabilirdi ona, sonra da onu suyu bıraktığı yere çağırırdı. Bu onun daha uzun

süre yaşamasını sağlardı. Arha'nın dilediği kadar daha doğrusu. Ara sıra su ve biraz yiyecek indirirse, adam Labirent'te dolaşarak yaşamını günlerce, aylarca sürdürürdü. Arha da onu dikizleme deliklerinden seyreder, suyu nerede bulabileceğini söylerdi; bazen ona yanlış şeyler söylerdi ki boşu boşuna gitsin; ama hep gitmek zorunda kalsın. Bu ona İsimsizler'le alay etmenin, Ölümsüz Ölüler'in gömülü oldukları yerlerde o salakça erkekliğiyle kabadayılık etmenin ne demek olduğunu öğretirdi!

Fakat o, orada olduğu sürece kendisi Labirent'e hiç giremeyecekti. Neden olmasın, diye sordu kendi kendine ve cevapladı - Çünkü, arkamdan açık bırakmam gereken demir kapıdan kaçabilir... Ama Altmezar'dan daha ileriye gidemez. Gerçek şuydu ki onunla karşılaşmaktan korkuyordu. Onun gücünden, Altmezar'a girmek için kullandığı sanattan, ışığı sürekli yanık tutan o sihirbazlıktan korkuyordu. Yine de, bu o kadar korkulacak bir şey miydi? Karanlık yerlerde hüküm süren güçler Arha'nın yanındaydı, onun değil. Açıkçası orada, İsimsizler'in diyarında adamın yapabileceği fazla bir şey yoktu. Demir kapıyı açamamıştı; sihirli yiyecekler de toplayamamıştı; ne duvardan su getirtebilmişti, ne de duvarları yıksınlar diye şeytani yaratıklar çağırmıştı; Arha'nın yapmasından korktuğu hiçbir şeyi yapamamıştı. Üç günlük araştırmalarına rağmen, esas aradığı yer olan Büyük Hazine Odası'nın kapısını bile bulamamıştı. Arha da bugüne kadar Thar'ın bu odaya gitmek için tarif ettiği yolu aramamış, belirli bir korku, gönülsüzlük, daha zamanının gelmediğine dair taşıdığı bir his yüzünden bunu hep ertelemiş, ertelemişti.

Şimdiyse, neden o yolculuğu adam onun adına yapmasın, diye düşündü. Adam Mezarlar'ın hazinesine dilediği

kadar bakabilirdi. Hazinenin ona ne yararı olurdu ya! Adamla eğlenir, ona altınları yemesini, elmasları da içmesini söylerdi.

Üç gündür onu saran bu sinirli ve ateşli acelecilikle İkiz Tanrılar'ın tapınağına koşup kemerli küçük hazine odasının kapısını açarak zeminde güzelce saklanmış dikizleme deliğinin üstünü açtı.

Boyalı Oda tam aşağıda ama zifiri karanlıktı. Adamın labirentte takip etmek zorunda olduğu yol daha dolambaçlı, belki de millerce daha uzundu; bunu unutmuştu. Kuşkusuz güçten kuvvetten düşmüş, hızlı gidemiyordu. Belki de verilen talimatı unutacak ve yanlış dönemeçlere sapacaktı. Çok az insan Arha gibi bir kere duyduğu tarifi aklında tutabilirdi. Belki de onun konuştuğu dili hiç anlamıyordu. Eğer öyleyse, o zaman yere düşüp ölünceye kadar karanlıkta dolaşsındı; aptal, yabancı, inançsız. Karanlık onu da yutuncaya kadar ruhu Atuan Mezarları'nın taş yollarında sızlanıp dursundu...

Az uyku ve kötü rüyalarla dolu bir geceden sonra ertesi sabah erkenden küçük tapınaktaki dikizleme deliğine geldi. Aşağıya baktı ve hiçbir şey göremedi: zifiri karanlık. Zincirin ucuna bağlı küçük teneke bir lambanın içinde yanan bir mumu aşağı indirdi. Oradaydı, Boyalı Oda'da. Mumdan kamaşan gözleri tekrar görmeye başlayınca bacaklarını ve sarkık duran ellerinden birini gördü. Arha, yerdeki bir döşeme taşı büyüklüğündeki kocaman dikizleme deliğinden seslendi: "Büyücü!"

Bir hareket yoktu. Ölü müydü? İçindeki tüm kuvvet bu muydu? Dudak büktü; kalbi hızlı hızlı attı. "Büyücü!" diye bağırdı, sesi aşağıdaki boş odada çınladı. Adam kıpırdadı ve yavaşça oturup, dehşet içinde etrafına bakındı. Bir süre sonra, tavandan sallanan minik lambaya doğru gözlerini kırpıştırarak

baktı. Yüzü dehşet vericiydi; şişmişti ve bir mumyanın yüzü kadar karaydı.

Elini, yanında yerde duran asasına koydu ama tahtada ışık mışık belirmedi. Hiç gücü kalmamıştı.

“Atuan Mezarları‘nın hazinesini görmek istiyor musun, büyücü?”

Adam canından bezmiş bir halde yukarıya, Arha’nın fenerinin ışığına gözlerini kısarak baktı; görebildiği tek şey buydu. Bir süre sonra, gülümsemeye kalkışıp beceremeyerek başını bir kez evet anlamında salladı.

“Bu odadan çık ve sola git. Sola sapan ilk koridora gir...” Nefes bile almadan, uzun bir liste halindeki yolu, aralıksız sıraladı ve sonunda, “Orada, buraya gelmene neden olan hazineyi bulabilirsin. Belki de su da bulabilirsin. Şimdi hangisini tercih ederdin, büyücü?” dedi.

Asasına dayanarak ayağa kalktı. Arha’yı göremeyen gözlerle yukarı baktı ve bir şeyler söylemeye çalıştı ama kuru boğazında ses kalmamıştı. Hafifçe omuz silkti ve Boyalı Oda’dan çıktı.

Arha ona hiç su vermeyecekti. Zaten hazine odasına giden yolu da hiçbir zaman bulamazdı. Yolun tarifi hatırlayamayacağı kadar uzundu; o kadar uzağa gitse bile Çukur vardı. Karanlıktaydı şimdi. Yolunu kaybeder, sonunda dar, boş ve kuru koridorlardan birinde düşüp kalırdı. Sonra Manan onu bulup dışarı taşırdı. Bu da sonu olurdu. Arha dikizleme deliğinin kenarını elleriyle kavrayarak, korkunç bir acıya katlanmak istercesine dudaklarını ısırıp, çömelmiş vücudunu ileri geri, ileri geri sallayıp duruyordu. Ona hiç su vermeyecekti. Ona hiç su vermeyecekti. Ona ölüm, ölüm, ölüm, ölüm, ölüm verecekti.

Arha’nın hayatinin o kurşuni anında, siyah kışlık cüppesi içinde iriyarı haliyle Kossil, ağır adımlarıyla yanına geldi. “Adam daha ölmedi mi?”

Arha başını kaldırdı. Gözünde yaş yoktu; saklayacak bir şeyi de yoktu.

“Galiba,” dedi kalkıp eteklerim silkelerken. “Işığı söndü.”

“Numara yapıyor olabilir. Bu ruhsuz insanlar çok hilekardırlar.”

“Emin olmak için bir gün beklerim.”

“Evet, hatta iki gün. Sonra Duby oraya inip onu dışarı çıkarır. Duby yaşlı Manan’dan daha kuvvetli.”

“Ama Manan İsimsizler’in hizmetinde, Duby değil. Labirent’te Duby’nin gitmemesi gereken yerler var; hırsız bunlardan birinde.”

“E, öyleyse şimdiden kirlendi demektir-”

“Orada ölümüyle de temizlenecek,” dedi Arha. Kossil’in yüz ifadesinden kendi yüzünde garip bir şeyin olması gerektiğini anlıyordu. “Burası benim topraklarım rahibe. Efendilerimin emrettiği gibi burasıyla ben ilgilenmeliyim. Ölümle ilgili daha fazla derse ihtiyacım yok.”

Kossil’in ekşi, can sıkıcı ve soğuk yüzü, bir çöl kaplumbağasının kabuğuna çekildiği gibi, başlığının içine çekildi. “Nasıl isterseniz hanımefendi.”

Tanrı Kardeşler’in sunağının önünde ayrıldılar. Arha, bu kez duraksamadan Küçük Ev’e gitti ve Manan’ı kendisine refakat etmesi için çağırdı. Kossil’le konuştuğundan beri ne yapması gerektiğini biliyordu.

Manan ile birlikte tepeye tırmanarak Taht Binası‘na, oradan da Altmezar’a gittiler. Birlikte uzun kapı kulpunu açmak için çabalayarak Labirent’in demir kapısını açtılar. Burada lambalarını yakarak içeri girdiler. Arha önde, Boyalı Oda’ya doğru, oradan da Büyük Hazine Odası‘na doğru ilerlediler.

Hırsız fazla uzağa gidememişti. Manan ile Arha, kaplumbağa hızıyla beş yüz adım kadar gitmemişlerdi ki ona rastladılar; bir kenara atılmış çaput yığını gibi dar koridora çökmüştü. Düşmeden önce asasını düşürmüştü; asa ondan biraz ileride duruyordu. Ağzı kanlı, gözleri de yarı açıktı.

“Yaşıyor,” dedi, diz çökmüş, büyük sarı eli kara boynun üstünde, adamın nabzını yoklayan Manan. “Onu boğazlayayım mı hanımefendi?”

“Hayır. Onu canlı istiyorum. Onu kaldır ve peşimden getir.”

“Canlı mı?” dedi Manan, rahatsız rahatsız. “Ne için, küçük hanım?”

“Mezarlar’ın kölesi olması için! Çenene hâkim ol da dediğimi yap.”

Yüzü her zamankinden daha melankolik olan Manan itaat etti; genç adamı uzun bir bohçaymışçasına zahmetle omuzuna yükledi. Sırtındaki yükle Arha’nın arkasından sendeleyerek yürüyordu. Bu halde uzun süre gidemezdi. Geri dönerken birçok kere durup Manan’ın soluklanmasını beklediler. Her durduklarında koridor, bir diğerinin aynı oluyordu: Yükselerek kemer şeklini alan grimsi sarı, sıkı sıkıya örülmüş taşlar, eğri büğrü taç zemin, ölü hava; nefes nefese homurdanan Manan, kıpırdamadan yatan yabancı, koridorda her iki yönde karanlığa doğru daralan ışıktan kubbe içinde donuk donuk yatan iki lamba. Her duruşlarında Arha, yanında

getirdiği mataradan adamın kuru ağzına biraz su damlatıyordu; yavaş yavaş, geri gelen yaşam onu öldürmesin diye.

“Zincirler Odası‘na mı?” diye sordu Manan, demir kapıya çıkan geçide girdiklerinde; bu soru üzerine Arha ilk defa bu tutsağı nereye götürmesi gerektiğin! düşündü. Bilmiyordu.

“Oraya değil, hayır,” dedi, her zaman olduğu gibi dumanın, kötü kokunun, keçeleşmiş, dilsiz ve görmeyen yüzlerin hatırasıyla içi kalkarak. Ayrıca Kossil de Zincirler Odası‘na gelebilirdi. “Labirent… Labirent’te kalmalı ki sihir gücüne yeniden kavuşamasın. Öyle bir oda bulabilir miyiz…”

“Boyalı Oda’nın kapısı, kilidi ve bir dikizleme deliği var, hanımefendi. Eğer kapıların bir işe yarayacağım düşünüyorsanız.”

“Burada hiç gücü yok. Onu oraya götür Manan.”

Böylece Manan onu geldikleri yolun yarışma kadar geri sürükledi, güçlükle ilerleyerek ve itiraz edemeyecek kadar nefes nefese. Sonunda Boyalı Oda’ya girdiklerinde Arha, kendi uzun ve ağır kışlık yün pelerinini çıkararak tozlu zeminin üzerine serdi. “Onu bunun üstüne yatır,” dedi.

Manan melankolik bir hayretle hırıldayarak bakakaldı. “Küçük hanım-”

“Ben adamın yaşamasını istiyorum Manan. Soğuktan ölecek, bak şimdi de nasıl titriyor.”

“Giysiniz kirlenecek. Rahibe’nin giysisi. O bir inançsız, bir erkek,” dedi Manan düşünmeden; küçük gözleri sanki acı çekiyormuş gibi kırışıyordu.

“O zaman pelerini yakıp yeni bir tane dokuturum. Haydi Manan!”

Bunun üzerine Manan itaat ederek eğildi ve tutsağı sırtından siyah pelerinin üzerine devirdi. Adam ölü gibi kıpırdamadan yatıyordu ama boynundaki damar kuvvetle atıyor, arada bir gelen kasılmalarla vücudu yattığı yerde titriyordu.

“Zincirlenmesi gerek,” dedi Manan.

“Tehlikeli birine benziyor mu?” dedi alayla Arha; fakat Manan tutsağın bağlanabileceği, taşlara raptedilmiş demir bir halka gösterince, Zincirler Odası‘na gidip zincir ve kayış getirmesine izin verdi. Manan söylene söylene, gideceği yönü kendi kendine mırıldana mırıldana koridorlardan aşağı yürüdü; bundan önce de Boyalı Oda’ya gidip gelmişti ama hiç kendi başına değil.

Arha’nın tek lambasının ışığında duvardaki resimler hareket ediyor, seğiriyor gibi görünüyordu; büyük sarkık kanatlarıyla zamanı olmayan bir kasvet içinde, çömelmiş veya ayakta duran, o görülmemiş insan biçimleri.

Arha diz çöküp azar azar tutsağın ağzına su damlattı. Sonunda adam öksürdü ve elleri dermansızca mataraya uzandı. Arha onun su içmesine izin verdi. Yüzü sırılsıklam, kan, toz toprak bulaşmış bir halde sırtüstü yattı ve Arha’nın anlamadığı bir dilde bir iki kelime bir şeyler mırıldandı.

Sonunda Manan, bir zincir, anahtarıyla birlikte büyük bir asma kilit ve insanın beline oturup kilitlenen demir bir kelepçe sürükleyerek geri döndü. “Yeterince sıkı değil, çıkarabilir,” diye homurdandı son halkayı duvara raptedilmiş halkaya kilitlerken.

“Hayır, bak.” Artık tutsağından daha az korkan Arha, elinin demir kelepçe ile adamın göğsü arasına girmediğini gösterdi.

“En az dört gün daha açlık çekmezse çıkamaz.”

“Küçük hanım,” dedi Manan sızlanarak, “hesap sormak gibi olmasın ama… bir köle olarak İsimsizler’in ne işine yarayabilir ki? O bir adam, küçük bir adam.”

“Sen de bir salaksın Manan. Haydi işine devam et ve yaygara yapmayı da bırak.”

Tutsak onları parlak, yorgun gözlerle izliyordu.

“Asası nerede Manan? İşte burda. Bunu ben alacağım, içinde sihir var bunun. Aa, bir de bu; bunu da alacağım,” ve çevik bir hareketle adamın tüniğinin yakasından görünen gümüş zinciri yakalayıp, adam Arha’nın kollarını tutup onu durdurmaya çalışırken başından koparırcasına çıkardı. Manan adamın sırtını tekmeledi. Arha zinciri, adamın ulaşamayacağı bir yerde, tepesinde salladı. “Bu senin tılsımın mı büyücü? Pek de bir şeye benzemiyor, daha iyisini bulamadın mı? Bunu senin için saklayacağım.” Ve Arha zinciri kendi başından geçirip, ucunda asılı olan şeyi, yünlü cüppesinin ağır yakasının altına sakladı.

“Onun ne işe yaradığını bilmiyorsun,” dedi adam, son derece boğuk bir sesle, Karg dilini yalan yanlış telaffuz ederek, ama yeterince anlaşılacak bir şekilde.

Manan, adamı bir kere daha tekmeledi; bunun üzerine adam acıyla hafifçe homurdandı ve gözlerini kapattı.

“Rahat bırak Manan. Gel.” :

Arha odadan ayrıldı. Söylene söylene, Manan da onu takip etti.

O gece, Mahal'in tüm ışıkları söndükten sonra, Arha tekrar tepeye tırmandı; tek başına. Matarasını Taht'ın arkasındaki odada bulunan kuyudan doldurdu; suyu ve büyük, yassı, mayasız bir karabuğday pidesini Labirent'teki Boyalı Oda'ya götürdü. Bunları, kapının iç tarafına, tutsağın ancak yetişebileceği bir yere bıraktı. Adam uyuyordu ve hiç kıpırdamadı. Arha Küçük Ev'e döndü ve o gece o da uzun uzun, derin derin uyudu.

Akşamüstü erkenden, tek başına Labirent'e geri döndü. Pide ortada yoktu ve matara da kurumuştu; yabancı sırtını duvara dayamış oturuyordu. Yüzü, kirden ve yara kabuklarından hâlâ iğrenç bir haldeydi ama tetikte olduğunu belirten bir ifadesi vardı.

Arha odanın karşı tarafında, zincirli olduğu için, büyük bir ihtimalle adamın ulaşamayacağı bir yere geçti ve ona baktı. Sonra bakışlarını çevirdi. Fakat özellikle bakabileceği bir yer yoktu. Bir şeyler Arha'nın konuşmasını engelliyordu. Sanki korkuyormuş gibi kalbi çarpıyordu. Ondan korkması için hiçbir neden yoktu. Adam onun ellerindeydi.

"Işık olması çok hoş," dedi adam, Arha'yı rahatsız eden yumuşak ama derin bir sesle.

"Senin adın ne?" diye sordu Arha otoriter bir edayla. Sesi kendisine normalin dışında yüksek ve ince gelmişti.

"Şey, genellikle bana Çevik Atmaca derler."

"Çevik Atmaca mı? Senin adın bu mu?"

"Hayır."

“O halde, senin adın ne?”

“Bunu sana söyleyemem. Sen Mezarlar’ın Tek Rahibesi misin?”

“Evet.”

“Sana ne derler?”

“Bana Arha derler.”

“Yenilip yutulmuş olan anlamı bu mu?” Adamın kara gözleri onu dikkatle izliyordu. Hafifçe gülümsedi. “Senin adın ne?”

“Benim adım yok. Bana sorular sorup durma. Nereden geliyorsun?”

“İç Adalar’dan, Batı‘dan.”

“Havnor’dan mı?”

Arha’nın bildiği, İç Adalar’a ait tek şehir veya ada ismiydi bu.

“Evet, Havnor’dan geliyorum.”

“Buraya neden geldin?”

“Atuan Mezarları benim halkım arasında da bilinir.”

“Ama sen bir kafir, bir inançsızsın.”

Adam başını salladı. “Yo hayır. Rahibe. Ben karanlığın güçlerine inanırım! Ben İsimsizler’le başka yerlerde de karşılaştım.”

“Nerede başka yerlerde?”

“Adalar Diyarı‘nda -İç Adalar’da- burası gibi Toprağın Kadim Güçleri’ne ait yerler var. Fakat hiçbiri burası kadar

büyük değil. Başka hiçbir yerde tapınakları, rahibeleri yok, buradaki gibi tapınılmıyor onlara başka yerlerde.”

“Sen de onlara tapınmak için geldin,” dedi Arha alayla.

“Ben onları soymak için geldim,” dedi adam.

Arha adamın ciddi yüzüne baktı. “Kendini beğenmiş!”

“Kolay olmayacağını biliyordum.”

“Kolay mı! Böyle bir şey olamaz. Eğer bir inançsız olmasaydın bunu bilirdin. İsimsizler, kendilerine ait olanı korurlar.”

“Benim aradığım şey onların değil.”

“Tabii, mutlaka senindir, öyle değil mi?”

“Benim hakkım olan bir şey.”

“Sen nesin o halde bir tanrı mı? Kral mı?” Arha orada zincirlenmiş, kir içinde, yorgunluktan bitmiş bir halde oturan adamı baştan aşağı süzdü. “Sen hırsızdan başka bir şey değilsin!”

Adam hiçbir şey demedi ama bakışları Arha’nınkilerle karşılaştı.

“Bana bakamazsın!” dedi Arha ciyak ciyak.

“Hanımım,” dedi, “Sizi gücendirmek niyetinde değilim. Ben bir yabancıyım, sizin sınırlarınıza izinsiz girmiş biri. Ne sizin adetlerinizi biliyorum, ne de Mezarlar’ın Rahibesi’ne gösterilmesi gereken saygıyı. Ben sizin insafınıza kalmışım ve eğer sizi gücendirdiysem özür dilerim.”

Arha konuşmadan durdu ve biraz sonra yüzüne ateş bastığını, bir aptal gibi yanaklarına kan hücum etmeye başladığım fark etti. Ama adam ona bakmıyordu ve

yanaklarının kızardığını görmedi. Arha'nın sözüne uymuş, kara bakışlarını başka yere çevirmişti.

Bir süre her ikisi de konuşmadı. Etraflarını çevirmiş olan boyalı şekiller, üzgün, kör gözlerle onları izliyordu.

Arha taştan bir sürahi dolusu su getirmişti. Adamın gözleri habire buna kayıyordu; bir süre sonra Arha, "İstiyorsan iç," dedi.

Adam derhal kendisini sürahiye doğru sürükledi ve sanki bir şarap kadehiymişçesine kolaylıkla kaldırarak büyük yudumlarla içti. Sonra giysisinin kolunun bir köşesini ıslatarak, elinden geldiğince, yüzündeki ve elindeki kirleri, kabuk tutmuş kanları, örümcek ağlarını temizledi. Bir süre bu işle uğraştı; kız da onu seyrediyordu, İşini bitirdiğinde daha iyi görünüyordu ama yaptığı bu kedi temizliği yüzünün bir yanını kaplayan yaraları ortaya çıkardı: Sanki korkunç irilikteki bir pençenin paralayan tırnaklarıyla yapılmış, gözünden ağzına kadar dört paralel kabartı halinde uzanan, esmer cildi üzerinde beyaz beyaz duran, çoktan iyileşmiş eski yaraları.

"Onlar ne?" dedi kız. "O yara."

Adam hemen cevap vermedi.

"Ejderha mı?" dedi, küçümsemeye çalışarak. Buraya kurbanıyla alay etmek için inmemiş miydi zaten, ona kendi çaresizliğiyle işkence etmek için?

"Hayır, ejderha değildi."

"Sen bir ejderha efendisi değilsin, en azından, o halde."

"Yo," dedi adam biraz gönülsüzce, "ben bir ejderha efendisiyim aslında. Ama yaralar ondan önce oldu. Sana daha önce Karanlık Güçler'le karşılaştığımı söylemiştim, başka

yerlerde. Bu benim yüzümdeki işaret de İsimsizler'in akrabalarından birine ait. Ama artık o isimsiz değil, çünkü ismini öğrendim, sonunda."

"Ne demek istiyorsun? Ne ismi?"

"Bunu sana söyleyemem," dedi adam ve yüzü ciddi olduğu halde gülümsedi.

"Bunlar saçmalık, deli saçması, küstahlık. Onlar İsimsizler! Sen ne dediğini bilmiyorsun"

"Senden bile daha çok biliyorum Rahibe," dedi adam, sesi gitgide derinleşerek. "Bir daha bak!" Adam başını, Arha yanağındaki dört korkunç izi görmek zorunda kalsın diye çevirdi.

"Sana inanmıyorum," dedi Arha, sesi titreyerek.

"Rahibe," dedi adam kibarca, "sen pek yaşlı değilsin; Karanlık Varlıklar'a pek uzun süredir hizmet ediyor olamazsın."

"Ama ettim. Çok uzun süredir! Ben İlk Rahibe'yim, Yeniden Doğan. Ben bin yıldır efendilerime hizmet ediyorum ve ondan önce bir bin yıl daha. Ben onların hizmetkarı, onların sesi ve onların elleriyim. Ve Mezarlar'ı kirletip görülmemesi gerekene bakanlardan onlar adına öç alanım! Yalanlarına ve övünmelerine bir son ver; anlamıyor musun, bir sözümle muhafızım gelip senin başını gövdenden ayırır. Veya buradan gidip kapıyı üstüne kilitlersem, o zaman kimse asla buraya gelmez; sen burada, karanlıkta ölürsün ve benim hizmet ettiğim o varlıklar senin etini yerler, ruhunu yutarlar ve kemiklerini burada tozun içine bırakırlar."

Adam yavaşça, evet anlamında başım salladı.

Arha kekeleyerek söyleyecek söz bulamayınca, bir rüzgâr gibi odadan çıkıp şakırtıyla kapıyı kilitledi. Bırak, geri gelmeyeceğini düşünsün! Bırak, orada, karanlıkta terlesin, küfretsin, titresin ve o yalan yanlış, işe yaramaz sihirlerini yapmaya çalışsın!

Fakat Arha zihninde onun, tıpkı daha önce demir kapının yanında görmüş olduğu gibi, güneşli bir çayırda sere serpe yatan koyunlar misali, uyumak için uzandığını görebiliyordu.

Arha kilitli kapıya tükürüp kirlerden arınmak için bir işaret yaptı ve neredeyse koşar adımlarla Altmezar'a gitti.

Taht Binasındaki tavan kapağına doğru duvar kenarından giderken, parmakları, taşın donmuş dantele benzeyen düzgün yüzeyini ve izlerini süpürdü. Lambasını yakıp bir kerecik daha, bir an için, zamanın oymuş olduğu taşları, duvarların o tatlı ışıltısını görme isteği sardı içini. Gözlerini sıkı sıkı yumarak aceleyle yoluna devam etti.

YEDİ: BÜYÜK HAZİNE ODASI

GÜNLÜK törenler ve görevler hiç bu kadar çok, bu kadar önemsiz ve bu kadar uzun gelmemişti. Solgun yüzleri, sinsi halleriyle küçük kızlar, yerinde duramayan öğrenciler, bakışları katı ve soğuk ama yaşamları gizli kıskançlık, dert, küçük ihtiraslar ve nafile arzuların çekişmesinden ibaret olan rahibeler arasında yaşadığı ve insani dünyasını meydana getiren tüm bu kadınlar, şimdi ona hem acıklı hem de sıkıcı geliyordu.

Fakat büyük güçlere hizmet veren, merhametsiz Gece'nin rahibesi olan kendisi, bu önemsizliğin dışındaydı. O, günlük yaşamlarının ezici anlamsızlığını; tek zevki, mercimek yemeğinize komşunuzdan bir parça daha büyük içyağı parçası koyabilmek olan günleri umursamak zorunda değildi... O, günlerden tamamen kurtulmuştu. Yeraltında hiç gündüz olmazdı. Her zaman ve sadece gece vardı.

Ve o bitmez gecenin içinde de, tutsak: Demirlerle bağlanmış, taşa hapsolmuş, onun gelmesini veya gelmemesini; ona gönlünün dilediği gibi su, ekmek ve yaşam veya bir bıçak, bir cellat kasesi ve ölüm getirmesini bekleyen, karanlık sanatlarla uğraşan esmer adam.

Kossil'den başka kimseye adamdan söz etmemişti ve Kossil de başka kimseye söylememişti. Adam üç gün üç gecedir Boyalı Oda'da kalıyordu ve Kossil Arha'ya onun hakkında bir şey sormamıştı. Belki de onun öldüğünü ve Arha

ile Manan'ın onu Kemikler Odası'na taşıdıklarını varsayıyordu. Kossil bir şeyi oluruna bırakacak cinsten biri değildi; ama Arha kendi kendine Kossil'in sessizliğinde tuhaf bir şey olmadığını tekrarlıyordu. Kossil her şeyin saklı tutulmasını ister ve soru sormaktan nefret ederdi. Ve ayrıca Arha ona işine karışmamasını söylemişti. Kossil sadece söylenenleri yapıyordu.

Bununla beraber, adamın ölmüş olduğu varsayılacaksa, Arha onun için yemek isteyemezdi. Bu yüzden, Büyük Ev'in kilerlerinden elma ve kuru soğan çalmanın yanı sıra, kendi de yemek yemeden idare ediyordu. Tek başına yemek istiyormuş gibi davranarak, sabah ve akşam yemeklerini Küçük Ev'e yollamalarını sağlamıştı; her gece yiyecekleri Labirent'teki Boyalı Oda'ya indiriyordu, çorbalar hariç hepsini. Her seferinde dört gün süren, gün boyu tutulan oruçlara alışıktı; bu aklına bile gelmiyordu. Labirent'teki adam, kızın ekmek, peynir ve fasulyeden oluşan bereketsiz porsiyonlarını, sinek yutan kurbağalar gibi yiyordu:Hop! gitti. Beş veya altı kere daha aynı şeyi yapabileceği açıkça görülüyordu; fakat o yine de kıza, sanki kendisi kızın konuğuymuş, kız da, Arha'nın öykülerde duyduğu Tanrıkral'ın sarayındaki, kızarmış etler, tereyağlı ekmekler ve kristaller içindeki şaraplarla bezenmiş ziyafet sofralarının sahibesiymiş gibi, ağırbaşlıbir şekilde teşekkür ediyordu. Çok garip biriydi.

"İç Adalar neye benziyor?"

Arha aşağıya fildişinden küçük katlanır bir tabure getirmişti, böylece onu sorguladığı zamanlar ya ayakta durmak ya da yere, onun seviyesine oturmak zorunda kalmıyordu.

"Bir sürü ada var. Kırkın kırk misli diyorlar, sadece Adalar Diyarı'nda; sonra Uçyöreler var; şimdiye kadar kimse tüm

Uçyöreler'i gezemedi, adalarını da sayamadı. Her ada diğerinden farklıdır. Ama belki de aralarında en güzel olanı Havnor'dur, dünyanın ortasındaki büyük toprak parçası. Havnor'un göbeğinde, içi gemilerle dolu bir körfezde Havnor Şehri var. Şehrin kuleleri beyaz mermerden yapılmış. Her prensin ve tüccarın bir kulesi var, bütün kuleler birbiri üzerinden yükseliyor. Evlerin çatıları kırmızı kiremitten, kanalların üzerindeki tüm köprüler kırmızı, mavi ve yeşil mozaikle işlenmiş. Sonra, prenslerin beyaz kulelerden dalgalanan bayrakları da rengarenk. En yüksek kuleye Erreth-Akbe'nin Kılıcı saplıdır, göğe doğru uzanan sivri tepeli bir kule gibi. Havnor'da güneş doğduğunda, önce kılıcın keskin yerine vurarak onu parlatır ve güneş battığında da Kılıç daha bir süre akşamın üstünde altın gibi parlar."

"Erreth-Akbe kimdi?" diye sordu kız kurnazca.

Adam başını kaldırıp kıza baktı. Bir şey söylemedi ama biraz sırıttı. Sonra, sanki fikrini değiştirmiş gibi, "Aslında burada onun hakkında az şey biliyor olabilirsiniz. Belki de Karg Ülkeleri'ne gelmesinden başka hiçbir şey. Peki ya o öykünün ne kadarını biliyorsun?" dedi.

"Büyücülük asasını, tılsımını ve gücünü kaybettiğini senin gibi," diye cevapladı kız. "Yüksek Rahip'ten kaçarak batıya gitmiş ve ejderhalar onu öldürmüş. Ama buraya Mezarlar'a gelseydi ejderhalara gerek kalmazdı."

"Doğru söze ne denir," dedi tutsağı.

Bu konuda bir tehlike sezdiği için Arha daha fazla Erreth-Akbe hakkında konuşmak istemedi. "Onun bir ejderha efendisi olduğunu söylüyorlar. Sen de bir ejderha efendisi olduğunu söylüyorsun. Söylesene, nedir bu ejderha efendisi?"

Arha’nın konuşma tonu hep alaycı, adamın cevapları doğrudan ve açıktı, soruları ciddiye alırmışçasına.

“Ejderhaların konuşmayı kabul ettiği kişi,” dedi adam, “bir ejderha efendisidir; en azından meselenin esası bu. Birçok insanın sandığı gibi bu, ejderhalara hükmetme ustalığı değildir. Ejderhalara kimse hükmedemez. Konu bir ejderha olursa akla gelen soru da hep aynıdır: Seninle konuşacak mı yoksa seni yiyecek mi? Eğer yiyeceğine değil de konuşacağına güvenebilirsen, işte o zaman bir ejderha efendisi olursun.”

“Ejderhalar konuşabiliyor mu?”

“Elbette! Biz insanların çok zor öğrendiği, büyü ve şekillendirme için tılsımlar yaparken bölük pörçük kullandığımız Kadim Dil’de konuşurlar. Hiçbir insan o dili tam anlamıyla bilemez, onda birini bile bilemez. Bunu öğrenecek kadar vakti yoktur. Ama ejderhalar binlerce yıl yaşarlar… Senin de tahmin edeceğin gibi, onlarla konuşmaya değer.”

“Atuan’da ejderha var mı?”

“Asırlardır yok sanırım; Karego-At’ta da yok. Ama en kuzeydeki adanız Hur-at-Hur’da, dağlarda hâlâ ejderhalar olduğunu söylüyorlar. İç Adalar’da artık hepsi en batıdalar, hiç insan yaşamayan, çok az insanın uğradığı uzak Batı Uçyöreleri’nde. Eğer acıkırlarsa doğularındaki topraklara saldırırlar; ama bu çok ender olur. Ben onların dans etmek için toplandıkları adayı gördüm. Büyük kanatlarıyla daireler çizerek uçuyorlardı, sonbaharda uçuşan sarı yapraklar gibi bir içeri bir dışarı, batı denizi üzerinde yükseğe, daha yükseğe.” Gözlerinin önünde canlanan görüntüyle, bakışları duvarlardaki siyah resimleri, duvarları, toprağı ve karanlığı delerek, güneşin kavuştuğu yere kadar kesintisiz uzanan açık denizi ve altın rüzgârdaki altın ejderhaları gördü.

“Yalan söylüyorsun,” dedi kız hiddetle, “bunları uyduruyorsun.”

Adam şaşkınlıkla ona baktı. “Neden yalan söyleyeyim ki Arha?”

“Kendimi bir salak, bir aptal gibi hissedeyim, korkayım diye. Kendini bilge, cesur, güçlü, bir ejderha efendisi filan olarak gösteresin diye. Ejderhaları dans ederken görmüşsün, Havnor’un kulelerini görmüşsün, bilmediğin de bir şeycik yok. Ve ben de hiçbir şey bilmiyorum ve hiçbir yere de gitmedim. Fakat bütün bildiğin yalan! Sen bir hırsız ve bir tutsaktan başka bir şey değilsin; senin bir ruhun yok ve bir daha da burayı hiç terk edemeyeceksin. Okyanuslar varmış, ejderhalar, beyaz kuleler muleler varmış hiç fark etmez, çünkü bir daha onları göremeyeceksin; bir daha güneşin ışığını bile göremeyeceksin. Benim bütün bildiğim şey karanlıktır, yeraltındaki gece. Ve gerçekten varolan tek şey de budur. Sonuçta, bilmen gereken tüm gerçek de budur. Sessizlik ve karanlık. Sen her şeyi biliyorsun büyücü. Ama ben bir tek şey biliyorum - tek gerçeği!”

Adam başım eğdi. Bakıra çalan kahverengi elleri, dizleri üzerinde hareketsizdi. Kız adamın yanağındaki dört yarayı gördü. Adam karanlığın daha derinlerine gitmişti; ölümü ondan daha iyi biliyordu, ölümü bile... İçinde ona karşı bir nefret kabardı, bir an için bu duygu onu boğdu. Neden orada o kadar biçare ve o kadar güçlü oturuyordu? Neden onu mağlup edemiyordu?

“Bu yüzden yaşamana izin verdim,” dedi birdenbire Arha, bir an bile ne dediğini düşünmeden. “Bana büyücülerin numaralarını nasıl yaptıklarını göstermeni istiyorum. Bana gösterebilecek bir sanatın kaldığı sürece yaşayabilirsin. Eğer

böyle bir sanatın yoksa, hepsi saçmalık ve yalandan ibaretse, o zaman işin bitti demektir. Anlıyor musun?”

“Evet.”

“Çok iyi. Yap öyleyse.”

Bir dakika için adam başını elleri arasına alarak duruşunu değiştirdi. Demir kemer onun rahat etmesine hep engel oluyordu, sadece dümdüz yattığında rahat edebiliyordu.

Sonunda başını kaldırdı ve son derece ciddi, konuşmaya başladı. “Dinle Arha. Ben bir Büyücü‘yüm, yani senin sihirbaz dediğin şey. Benim belirli bir sanatım ve bazı güçlerim var. Bu bir gerçek. Aynı zamanda, burada, Kadim Güçlerin Mahalli’nde benim gücümün çok az olduğu ve hünerlerimin bana bir fayda sağlamadığı da bir gerçek. Şu anda sana gözbağcılık yapıp, bir sürü acaiplikler gösterebilirim. Bu büyücülüğün en önemli kısmıdır. Ben çocukken bile gözbağcılık yapabiliyordum; burada bile yapabilirim bunları. Ama bunlara inanırsan, korkarsın ve eğer korku seni hiddetlendirirse beni öldürtmek isteyebilirsin. Eğer bunlara inanmazsan, bunları sadece bir aldatmaca, bir yalan olarak görebilirsin, ve biraz önce söylemiş olduğun gibi yine ben hayatımı kaybederim. Şu anda tek amacım ve arzum hayatta kalmak.”

Bu sözler Arha’yı güldürdü ve “Aa, bir süre daha hayatta kalacaksın, bunu anlamadın mı? Aptalsın sen! Tamam, bu gözbağlarını göster bana. Bunların aldatmaca olduğunu kabul edip bunlardan korkmayacağım. Aslında gerçek olsalar da korkmazdım zaten. Ama yap bakalım. Kıymetli postun emniyette, en azından bu gece için.”

Bu sözler üzerine de adam güldü, biraz önce Arha’nın güldüğü gibi. Adamın hayatını bir top gibi birbirlerine atıp duruyorlar, oynuyorlardı.

“Sana ne göstermemi istersin?”

“Ne gösterebilirsin?”

“Her şeyi.”

“Amma yüksekten atıyorsun.”

“Hayır,” dedi adam, biraz tahrik olduğu görülüyordu. “Atmıyorum. En azından atmak istemiyorum.”

“Bana görülmeye değer bulduğun bir şeyi göster. Herhangi bir şey!”

Adam bir süre başım eğip ellerine baktı. Hiçbir şey olmadı. Arha’nın lambasının içindeki yağlı mum donuk donuk ve titremeden yanıyordu. Duvarlardaki siyah resimler, gözleri donuk bir kırmızı ve beyazla boyanmış uçamayan o şekiller, hem onun hem de diğerinin üzerine doğru büyüdüler adeta. Hiç ses yoktu. Arha, hayal kırıklığına uğrayarak ve bir bakıma da kederlenerek içini çekti. Adam zayıftı; büyük şeylerden söz ediyordu ama bir şey yapamıyordu, İyi bir yalancıdan başka bir şey değildi; hatta iyi bir hırsız bile değildi. “Eee,” dedi sonunda Arha ve kalkmak için eteklerini topladı. Arha kıpırdanınca yün garip bir şekilde hışırdadı. Şöyle bir üstüne bakınca şaşkınlıktan kalakaldı.

Yıllardır giydiği o ağır siyahlar yok olmuştu; elbisesi turkuvaz renginde ipektendi, akşam havası gibi parlak ve yumuşak. Kalçalarından çan şeklinde aşağı doğru dökülüyordu; tüm etek, gümüş tellerle, minik incilerle ve kristal kırıntılarıyla işlenmişti, öyle ki tıpkı Nisan yağmuru gibi yumuşacık pırıldıyordu.

Dili tutulmuş gibi büyücüye baktı.

“Beğendin mi?”

“Nereden-”

“Bir zamanlar, Havnor’daki Yeni Saray’da, Gündönümü Kutlamaları‘nda bir prensesin üstünde gördüğüm bir elbise bu,” dedi adam, yaptığından memnun bir şekilde elbiseyi süzerek. “Bana görülmeye değer bir şey göstermemi söylemiştin. Ben de sana, seni gösterdim.”

“Yok et yok et bunu.”

“Sen bana kendi pelerinini verdin,” dedi adam sanki gücenmiş gibi. “Ben sana bir şey veremez miyim? Neyse, merak etme. Bu sadece bir gözbağı; bak.”

Parmağını kıpırdattığı belli bile olmadı, kesinlikle tek bir söz bile söylemedi ama ipeğin mavi ihtişamı yok oldu ve Arha kendi kaba siyah giysileri içinde kaldı.

Kız bir süre kıpırdamadan kaldı.

“Senin göründüğün gibi olup olmadığını nasıl anlayabilirim?” dedi sonunda.

“Anlayamazsın,” dedi adam. “Sana nasıl göründüğümü bilemiyorum ki.”

Kız tekrar derin derin düşündü. “Beni, seni başka türlü görmem için kandırmış ola-” Kız sözünü birden kesti, çünkü adam elini kaldırarak kısa, ufacık bir hareketle yukarıyı işaret etmişti. Kız onun bir tılsım yaptığım zannederek aceleyle kapıya doğru çekilmişti; ama adamın el hareketini izleyince gözleri, yüksek, karanlık, kubbemsi tavandaki, İkiz Tanrılar tapınağına açılan küçük kare şeklindeki dikizleme deliğine ilişti.

Dikizleme deliğinden hiç ışık gelmiyordu; kız hiçbir şey göremiyor, yukarıda herhangi birinin sesini duymuyordu; fakat

adam işaret etmişti ve sorgulayan bakışları kızın üzerindeydi.

Her ikisi de bir süre kıpırdamadan durdular.

“Senin büyülerin, çocuklar için ahmaklık sadece,” dedi Arha açık seçik. “Numaralardan ve yalanlardan ibaret. Yeterince gördüm. İsimsizler’e yedirileceksin. Bir daha gelmeyeceğim.”

Arha lambasını alarak dışarı çıktı ve demir sürgüleri yerine sertçe ve gürültüyle itti. Sonra kapının hemen önünde durdu ve dehşet içinde kaldı. Ne yapmalıydı?

Kossil ne kadarını görmüş veya duymuştu? Ne konuşuyorlardı? Tutsağa söylemeye niyetli olduğu şeyleri söyleyemiyordu sanki. Adam hep onun kafasını, ejderhalardan, kulelerden, İsimsizler’e isim vermekten, yaşamak istediğinden ve üzerine yatması için verdiği pelerinine minnettar olduğundan söz ederek karıştırıyordu. Hiçbir zaman söylemesi gereken şeyi söylemiyordu. Arha ona, hâlâ göğsünde gizli gizli taşıdığı tılsım hakkında bir şey soramamıştı.

Bu da kötü olmamıştı; Kossil dinlediğine göre.

İyi de ne olurdu ki, Kossil nasıl zarar verebilirdi ona? Daha kendi kendine soruyu sorarken, cevabı biliyordu. Kafesteki şahini öldürmekten kolay bir şey yoktur. Adam, taştan kafesin içinde zincirlenmiş, çaresizdi. Sadece bu gece, Tanrıkral’ın Rahibesi’nin, hizmetkarı Duby’yi onu boğazlamak için göndermesi yeterli olurdu; veya eğer Duby ve Kossil Labirenti bu noktaya kadar bilmiyorlarsa bile, Kossil’in tüm yapacağı dikizleme deliğinden aşağı. Boyalı Oda’ya biraz zehir-tozu dökmek olurdu. Kossil’in kutular ve şişeler dolusu kötülük malzemesi vardı, kimisi yemeği ve suyu zehirlemek için, kimisi havayı zehirleyip uzun süre o havayı koklayan birini öldürmek

için. Böylece sabaha kadar ölmüş, her şey de bitmiş olurdu. Bir daha da Mezarlar'ın altında ışık olmazdı.

Arha, daracık taş yollardan, Manan'ın, karanlıkta yaşlı bir kurbağa gibi sabırsızca çömelmiş beklediği Altmezar'ın girişine doğru koştu. Manan Arha'nın tutsağa yaptığı ziyaretlerden rahatsız oluyordu. Arha onun Boyalı Oda'ya kadar gelmesine izin vermiyordu; bu şekilde bir anlaşmaya varmışlardı. Kız şimdi, Manan'ın orada elinin altında olmasına sevindi. En azından ona güvenebilirdi.

"Manan, dinle. Boyalı Oda'ya gideceksin, hemen şimdi. Adama, onu Mezarlar'ın altına diri diri gömmeye götürdüğünü, söyle." Manan'ın küçük gözleri parladı. "Bunu yüksek sesle söyle. Zinciri aç ve onu-" Durdu, çünkü tutsağı en iyi nerede saklayabileceğine dair bir karara varmamıştı.

"Altmezara," dedi Manan, sabırsızca.

"Hayır aptal. Bunu söylemeni söyledim, yapmanı değil. Bekle-"

Nerede Kossil ve Kossil'in casuslarından korunabilirdi? Kossil'in gelmeye cesaret edemeyeceği tek yer, yeraltının en derin, İsimsizler'in topraklarının en kutsal ve en gizli yerinden başka hiçbir yer değildi. Yine de Kossil hemen hemen her şeye cesaret etmez miydi? Karanlık yerlerden korkuyor olabilirdi ama amacına ulaşmak için korkusunu denetleyebilirdi. Kimse Kossil'in, Thar'dan veya Arha'nın daha önceki yaşamından, hatta geçen yıllarda kendi yapmış olabileceği gizli keşif gezilerinden Labirent'in planının aslında ne kadarını öğrenmiş olabileceğini bilemezdi; Arha onun göründüğünden daha fazlasını bildiğinden kuşkulanıyordu. Ama öğrenmiş olamayacağı tek bir yön vardı: En iyi saklanan sır".

“Adamı benim yolunu göstereceğim yere getireceksin ve bunu karanlıkta yapacaksın. Sonra, ben seni buraya geri getirdiğimde Altmezar’da bir mezar kazacaksın ve bir tabut yapacaksın; bunu mezara boş olarak koyacaksın ve sonra tekrar mezarı örteceksin; öyle ki bunu arayan biri el yordamıyla arayıp bulabilsin. Derin bir mezar. Anlıyor musun?”

“Hayır,” dedi Manan, ters ters ve sinirle. “Küçüğüm, bu aldatmaca akıllıca değil. İyi değil. Burada bir adam bulunmamalı! Bunun bir cezası vardır…”

“Evet, yaşlı bir aptalın dili kesilecek! Sakın bana neyin akıllıca olduğunu söylemeye kalkma. Ben Karanlık Varlıklar’ın emirlerine uyuyorum. Beni izle!”

“Üzgünüm, küçük hanım, üzgünüm…”

Birlikte Boyalı Oda’ya döndüler. Burada, Manan içeri girip halkadaki zincirleri çözerken Arha tünelin dışında bekledi. Kalın sesin, “Şimdi nereye Manan?” diye sorduğunu ve kısık pes bir sesin ters ters, “Senin diri diri gömüleceğini söylüyor hanım efendi. Mezar Taşları‘nın altına. Ayağa kalk!” diye cevap verdiğim duydu. Ağır zincirlerin, bir kırbaç gibi sakladığım işitti.

Tutsak, kolları Manan’ın deri kemeriyle bağlı olarak dışarı çıktı. Manan arkasından, adamı kısa bir tasma kayısıyla köpek tutar gibi tutuyordu ama tasma adamın belindeydi ve kayışı da demirdendi. Adamın gözleri kıza çevrildi fakat kız mumu söndürdü ve tek bir söz söylemeden karanlıkta yola koyuldu. Derhal, Labirent’te ışıksız dolaştığı zamanlar yaptığı gibi yavaş ama oldukça düzenli adımlarla, parmaklarının ucuyla çok hafifçe ama hemen hemen sürekli olarak iki taraftaki duvarları tarayarak, gitmeye başladı. Manan ile tutsak, tasma kayışı yüzünden tökezleye tökezleye, sakil bir şekilde arkadan geliyorlardı. Fakat karanlıkta gitmeleri

gerekiyordu; çünkü Arha her ikisinin de bu yolu öğrenmelerim istemiyordu.

Boyalı Oda'dan sola dön, bir açıklığı geç; sonraki sağa dön, sağdaki açıklığı geç; sonra uzun kavisli yolu geçip, uzun, kaygan ve normal bir insan ayağı için çok dar olan bir kat merdivenden aşağı. Bu merdivenlerden sonrasına Arha hiç gitmemişti.

Hava burada daha kötüydü; çok durgundu ve kendine özgü keskin bir kokusu vardı. İzleyeceği yol, hatta bunları anlatırken Thar'ın kullandığı ses tonu bile aklındaydı. Basamaklardan aşağı (arkasında zifiri karanlıkta tutsak tökezledi ve Arha, Manan'ın birdenbire kuvvetli bir çekişle onu ayakta tuttuğunu ve adamın nefesinin kesildiğini duydu) ve merdivenlerin hemen dibinden sola doğru. Sol taraftan üç giriş geçip, ilk sağa sapıp, sağdan ileri. Tüneller köşeli ve eğriydiler, hiçbiri dümdüz gitmiyordu. "Sonra Hendek'in kenarından geçmelisin," dedi Thar'ın sesi, zihninin karanlıklarından, "yol çok dardır".

Kız adımlarını yavaşlatarak eğildi ve önündeki yolun zeminini eliyle yokladı. Şimdi koridor, uzun bir süre düz devam ediyor, yolcuya sahte bir güven veriyordu. Aniden yeri yoklayan eli, o ana kadar önündeki taşı ellemeyi ve süpürmeyi hiç bırakmamış olan eli, hiçbir şey hissetmedi. Burada taştan bir çıkıntı, bir kenar vardı: kenardan sonra da boşluk. Sağda, koridorun duvarı dimdik çukura dalıyordu. Solda ise, ancak bir karış genişliğinde, kayadan bir çıkıntı veya bir kenar taşı vardı.

"Burada bir çukur var. Yüzünüzü soldaki duvara doğru dönün, duvara yapışın ve yan yan gidin. Ayağınızı kaydırarak yürütün. Manan zincirleri iyi tut... Kenara geldiniz mi? Gittikçe

daralıyor. Ağırlığınızı topuklarınıza vermeyin. Evet, ben çukuru geçtim. Bana elini uzat. Tamam…”

Tünel, yanlara açılan bir sürü girişle küçük zigzaglar halinde ilerliyordu. Bunların bazılarından geçerken, ayak sesleri garip bir şekilde, derin derin yankılanıyordu; bundan da garibi, insanı içeri doğru çeken belli belirsiz bir esinti de hissediliyordu. Bu koridorlar da biraz önce geçmiş oldukları çukur gibi çukurlarla son buluyordu herhalde. Belki de Labirent’in bu alt bölümünün altında boş bir yer, çok derin ve çok geniş, büyük bir mağara bulunuyordu, öyle ki Altmezar mağarasının bile yanında küçük kalacağı bir mağara, içeri doğru giden muazzam siyah bir boşluk.

Fakat bu boşluğun üzerinde, karanlık tünellerin içinde ilerledikleri yerde, koridorlar yavaş yavaş daraldı ve alçaldı, ta ki Arha bile çömelmek zorunda kalıncaya kadar. Bu yolun bir sonu yok muydu?

Son, birdenbire önlerine çıktı: kapalı bir kapı. İki büklüm, normalden biraz daha hızlı giderken Arha, kapıya elleri ve yüzüyle çarptı. Eliyle anahtar deliğini buldu, sonra da belindeki halkada duran, o güne kadar hiç kullanmadığı, sapma ejderha şekli verilmiş olan küçük gümüş anahtarı. Anahtar, deliğe uydu ve kilidi açtı. Kız, Atuan Mezarları‘nın Büyük Hazine Dairesi’nin kapısını açtı. Kuru, ekşi ve bayat bir hava, karanlıkta dışarı doğru uğuldadı.

“Manan, sen buraya giremezsin. Kapının dışında bekle.”

“O girecek de ben giremeyecek miyim?”

“Eğer odaya girersen Manan, bir daha çıkamazsın. Bu benim dışımdaki herkes için geçerli bir kanun. Benim dışımda hiçbir ölümlü bu odayı diri olarak terk edemedi. İçeri girecek misin?”

“Ben dışarıda beklerim,” dedi üzgün ses karanlıkta. “Hanımefendi, hanımefendi, kapıyı kapamayın-”

Onun korkusu kızı o kadar huzursuz etti ki kapıyı ağzına kadar açık bıraktı. Gerçekten de bu yer Arha’yı kasvetli bir dehşetle doldurmuştu; ayrıca, eli kolu bağlı olduğu halde tutsağa karşı da bir güvensizlik taşıyordu, İçeri girer girmez hemen ışığını yaktı. Elleri titredi. Lambanın mumu, alevi zar zor aldı; içerisi havasızdı. Onca uzun ve karanlık geçitten sonra insana parlak gelen sarımsı titrek ışık altında gölgelerle dolu hazine dairesi önlerinde uzanıyordu.

Hepsi taştan, hepsi ekmeğin üstündeki küf gibi ince gri bir tozla kaplı altı tane büyük sandıktan başka bir şey yoktu. Duvarlar kaba, tavan da alçaktı. Soğuktu; insanın kalbindeki kanı donduracak kadar derin ve havasız bir soğuk. Hiç örümcek ağı yoktu, hiçbir şey yoktu, hatta Labirent’in nadir, küçük, beyaz örümceklerinden bile yoktu. Toz kalındı; her bir zerreciği burada, zamanın ve ışığın olmadığı bu yerde geçmiş olan bir gün sayılabilirdi: Günler, aylar, yıllar, asırlar hep toz olmuşlardı.

“Aradığın yer burası,” dedi Arha, sesi ciddiydi. “Burası Mezarlar’ın Büyük Hazine Dairesi. İşte geldin. Hiçbir zaman da ayrılamazsın.”

Adam hiçbir şey söylemedi; yüzü sakindi fakat gözlerinde Arha’yı duygulandıran bir şey vardı: Bir keder, ihanete uğramış birinin bakışı.

“Bana canlı kalmak istediğini söylemiştin. Burası, senin hayatta kalabileceğin, benim bildiğim tek yer. Kossil ya kendi öldürür, ya da bana öldürtürdü seni, Çevik Atmaca. Ama buraya ulaşamaz.”

Adam hâlâ bir şey söylemiyordu.

“Zaten Mezarlar’dan hiçbir zaman ayrılamazdın, anlamıyor musun? Burasının hiçbir farkı yok. Sonra en azından yolculuğunun… yolculuğunun sonuna geldin. Aradığın şey burada.”

Adam, bitmiş bir şekilde, büyük sandıkların birinin üzerine oturdu. Sürüklenen zincirler taşa sertçe şangırdayarak çarptı. Adam etrafına, gri duvarlara ve gölgelere baktıktan sonra gözlerini Arha’ya çevirdi.

Kız bakışını kaçırarak taş sandıklara baktı. Onları açmak için en ufak bir arzusu yoktu. İçlerinde ne gibi harikaların çürümekte olduğunu hiç umursamıyordu.

“Burada o zinciri takmana gerek yok.” Arha adamın yanına gitti, demir kemeri açıp Manan’ın deri kemerini kollarından çıkardı. “Kapıyı kilitlemek zorundayım ama geri geldiğimde sana güveneceğim. Buradan ayrılamayacağını, bunu denememen gerektiğini biliyorsun değil mi? Ben onların öcünü alıyorum, onların isteklerini yerine getiriyorum; eğer güvenimi boşa çıkartırsan o zaman onlar kendileri öç alırlar. Geri geldiğimde, canımı acıtarak veya beni kandırarak odadan ayrılmaya çalışmamalısın. Bana inanmalısın.”

“Dediklerine uyacağım,” dedi adam kibarca.

“Getirebildiğim zaman, su ve yiyecek getireceğim. Çok fazla olmayacak. Su yeterli olur ama bir süre için yiyecek fazla olmayabilir; ben de acıkıyorum, anlıyor musun? Ama hayatta kalmana yetecek kadar getiririm. Bir veya iki gün gelemeyebilirim, belki daha bile uzun sürebilir. Kossil’i aradan çıkarmalıyım. Ama geleceğim. Söz veriyorum. Burada matara var. Sakla bunu, hemen gelemem. Ama geri geleceğim.”

Adam başını ona doğru kaldırdı. Yüzündeki ifade tuhaftı.

“Kendine iyi bak, Tenar,” dedi.

SEKİZ: İSİMLER

ARHA, Manan'ı karanlıkta dolambaçlı yollardan geri götürdü ve Altmezar'ın karanlığında, Kossil'e, tutsağın gerçekten de cezalandırılmış olduğunu kanıtlayacak olan mezarı kazması için bıraktı. Geç olmuştu; doğruca Küçük Ev'e yatmaya gitti. Gece aniden uyandı; pelerinini Boyalı Oda'da unuttuğunu hatırladı. Adamı, o rutubetli mahzende ısıtabilecek kendi kısa pelerininden başka bir şeyi, yatabilecek tozlu taştan da başka yeri yoktu. Soğuk bir mezar, soğuk bir mezar, diye düşündü üzüntü içinde ama tamamen uyanamayacak kadar yorgundu ve kısa bir süre sonra tekrar uykuya daldı. Rüya görmeye başladı. Boyalı Oda'nın duvarındaki ölülerin, karanlık yerlerin tozuna çömelmiş, çamura bulanmış, insan elli, insan ayaklı ve insan kafalı o büyük kuş şekillerinin ruhlarını gördü. Uçamıyorlardı. Yemekleri çamur, içecekleri de tozdu. Bunlar tekrar doğmayanların ruhlarıydı; İsimsizler'in hırsla yutmuş oldukları eski insanlar, inançsızlardı. Gölgeler içinde Arha'nın etrafına çömelmişlerdi ve ara sıra çıtırtı ve cıvıltı sesleri geliyordu, İçlerinden biri ona iyice yaklaştı. İlk başta Arha korktu ve kovalamaya çalıştı ama kıpırdayamadı. Bu yaratıkta insan değil kuş yüzü vardı; ama saçları altındandı ve bir kadın sesiyle, "Tenar," dedi şefkatle, yumuşakça, "Tenar".

Uyandı. Ağzı çamur ile kapatılmıştı. Yeraltında taştan bir mezarda yatıyordu. Kolları ve bacakları kefenle bağlanmıştı; ne kıpırdayabiliyor ne de konuşabiliyordu.

Ümitsizliği o kadar büyüdü ki bağrı patlayıp açıldı ve bir ateş kuşu gibi, taşı parçalayıp gün ışığına çıktı - gün ışığına, penceresiz odasındaki zayıf gün ışığına.

Bu kez gerçekten uyanarak, gece boyunca gördüğü rüyalardan bitmiş, kafası karışmış olarak yatakta oturdu. Giysilerini giydi ve Küçük Ev'in etrafı duvarlarla çevrili avlusundaki sarnıca gitti. Kollarını, yüzünü, başını olduğu gibi, vücudu soğuktan sarsılıp kanı vücudunda harekete geçinceye kadar, buz gibi suya daldırdı. Sonra sular damlayan saçını geriye doğru savurup dimdik ayakta durarak sabahın gökyüzüne baktı.

Güneş doğalı çok olmamıştı; güzel bir kış günüydü. Sarımsı hava çok berraktı. Yukarıda, çok yukarıda, güneşin ışığını yakalamış, altın bir benek gibi parlayan bir kuş daireler çizerek uçuyordu; bir atmaca, bir çöl kartalı.

"Ben Tenar'ım," dedi, pek yüksek olmayan bir sesle ve orada, açık, güneşle yıkanmış göğün altında, soğuktan, korkudan ve sevinçten titredi, "İsmimi geri aldım. Ben Tenar'ım!"

Altın nokta, batıya, dağlara doğru dönerek gözden kayboldu. Güneşin doğuşu Küçük Ev'in saçaklarını yaldıza boyadı. Aşağıda ağıllarda koyunların çıngırakları çalıyordu. Mutfağın bacasından yayılan odun dumanı ve karabuğday lapasının kokuşu, hoş ve serin rüzgârla dağılıyordu.

"Çok açım... Nasıl bildi? İsmimi nasıl bildi?.. Ah, yemek yemem lazım, çok acıktım..."

Başlığını başına çekerek kahvaltıya koştu.

Üç günlük yarı oruçtan sonra yemek, kendine gelmesine neden oldu ve ona bir denge verdi; şimdiye kadar kendini bu

kadar çılgın, kaygısız ve ürkek hissetmemişti. Kahvaltıdan sonra kendisini Kossil'le başa çıkabilecek yeterlilikte hissediyordu.

Büyük Ev'in yemek salonundan dışarı çıkarken uzun boylu, iriyarı kadının yanına giderek alçak bir sesle, "Hırsız işini hallettim... Ne kadar güzel bir gün!" dedi.

Soğuk gri gözler, siyah başlığın içinden yan yan baktı.

"Rahibenin, kurban edilen bir insandan sonra üç gün yemek yemekten sakınması gerektiğini zannediyordum."

Bu doğruydu. Arha bunu unutmuştu ve yüzünden de bunu unuttuğu okunuyordu.

"Daha ölmedi," dedi en sonunda; biraz önce son derece kolayca takındığı umursamaz tonla konuşmaya çalışarak. "Diri diri gömüldü. Bir tabutun içinde. Biraz daha havası vardır, tabutun delikleri kapatılmadı; tahta bir tabut. Yavaş yavaş olacak ölüm. Öldüğüne emin olunca oruca başlarım."

"Nasıl bileceksiniz?"

Arha bocalayarak yine duraksadı. "Ben bilirim, İsim... Efendilerim bana söyler."

"Anlıyorum. Mezar nerede?"

"Altmezar'da. Manan'a Pürüzsüz Taş'ın altını kazmasını söyledim." Bu kadar aceleyle, bu kadar aptalca ve göze girmek ister gibi konuşmamalıydı; Kossil'le mevkiine göre konuşmalıydı.

"Tahta bir tabutta canlı. Bu bir sihirbaz için riskli bir şey hanımefendi. Büyülü sözler söyleyemesin diye ağzını iyice kapattınız mı? Elleri bağlı mı? Dilleri kesilse bile parmaklarının uçlarıyla bile büyü yapabilir bunlar."

“Sihirbazlığında bir şey yok, numara hepsi,” dedi kız, sesini yükselterek. “Adam gömüldü ve Efendilerim onun ruhunu bekliyorlar. Ve de gerisi sizi ilgilendirmez rahibe!”

Bu kez çok ileriye gitmişti. Diğerleri duyabilirdi; Penthe ile birkaç kız, Duby, rahibe Mebbeth; hepsi onları duyabilecek yakınlıktaydı. Kızların hepsi kulak kesilmişti ve Kossil de bunun farkındaydı.

“Burada olan her şey beni ilgilendirir hanımefendi. Ülkesinde olan her şey, benim hizmetinde bulunduğum Tanrıkral’ı, Ölümsüz Adam’ı ilgilendirir. Yerin altındaki yerleri, insanların kalplerinin içini bile araştırır, bakar; ve hiç kimse onun girmesini yasaklayamaz!”

“Ben yasaklarım. Eğer İsimsizler yasaklarsa hiç kimse Mezarlar’a giremez. Onlar senin Tanrıkral’ından önce de vardı, sonra da olacak. Onlardan tatlılıkla söz et, rahibe. Sana karşı öfkelerini kabartma. Senin rüyalarına, kafanın karanlık köşelerine girip seni delirtirler.”

Kızın gözleri alev alevdi. Kossil’in yüzü siyah kukuletasının içine çekilmiş, gizleniyordu. Penthe ve diğerleri seyrediyorlardı; büyülenmiş bir halde, dehşet içinde.

“Onlar yaşlı,” dedi Kossil’in pek yüksek olmayan ama kukuletasının derinliklerinden ıslık gibi ince çıkan sesi. “Onlar yaşlı. Bir burası hariç, onlara tapınan kalmadı. Güçleri bitti. Onlar sadece gölge. Artık onların gücü yok. Beni korkutmaya kalkma, Yutulmuş. Sen İlk Rahibe’sin, bu aynı zamanda senin son rahibe olduğun anlamına da gelmez mi?.. Beni oyuna getiremezsin. Karanlık benden hiçbir şey gizlemez. Dikkatli ol Arha!”

Döndü ve cüsseli, emin adımlarla, kırağı düşmüş yabani otları, ağır, sandaletli ayaklarıyla ezerek, Tanrıkral’ın beyaz

direkli evine doğru yoluna devam etti.

Zayıf ve kara kız. Büyük Ev'in ön avlusunda, sanki donmuş da toprağa yapışmış gibi kalakaldı. Kimse kıpırdamadı, hiçbir şey kıpırdamadı; avlunun, tapınağın, tepenin, çöl düzlüğünün ve dağların o enginliğinde Kossil'den başka kıpırdayan olmadı.

"Karanlık Varlıklar senin ruhunu yutsunlar Kossil!" diye bağırdı, şahinin çığlığına benzeyen bir sesle ve ileriye doğru gerginleşmiş kolunu kaldırarak, tapınağının basamaklarına tam adım atmışken, lanetini rahibenin cüsseli sırtına doğru indirdi. Kossil sendeledi ama ne durdu ne de döndü. Yoluna devam edip Tanrıkral'ın kapısından içeri girdi.

Arha o günü, Boş Taht'ın en alt basamağında oturarak geçirdi. Labirent'e girmeye cesaret edemedi; diğer rahibelerin arasındayken oraya giremezdi. İçine bir ağırlık çöktü ve büyük binanın soğuk loşluğunda, saatler ilerledikçe bu ağırlık onu orada alıkoydu. Binanın karşı köşesinin kasvetine doğru çift çift uzanan kalın, solgun sütunlara, çatıdaki deliklerden eğik olarak içeri sızan gün ışığı çizgilerine ve Taht'ın yakınındaki üç ayaklı tunç kaptaki kömürden bukle bukle tüten kalın dumana uzun uzun baktı. Başı önüne eğik, aklı durmadan çalışarak ama yine de sanki aptallaşmış gibi, sıçanların kemikleriyle mermer basamaklara şekiller çizdi. Ben kimim, diye sordu kendi kendine ve bir cevap alamadı.

Manan, karşıdan, çifte sütunlar arasından, ayaklarını sürüye sürüye geldiğinde, ışık artık çoktandır binanın karanlığını çizgilerle aydınlatmıyor ve soğuk yoğunlaşıyordu. Manan'ın hamur gibi yüzü üzgündü. Büyük elleri yanına sarkmış, kızın uzağında durdu; cüppesinin sökük bir kenarı topuklarına kadar sarkmıştı.

“Küçük hanım.”

“Ne var Manan?” Kız Manan’a donuk bir sevgiyle baktı.

“Küçüğüm, bırak da söylediğini yapayım… yapıldı dediğin şeyi. Ölmeli o, küçüğüm. Seni büyüledi. Kossil öcünü alacaktır. O hem yaşlı hem de gaddar, sen ise çok gençsin. Yeterince kuvvetin yok.”

“Bana bir şey yapamaz.”

“Seni herkesin gözü önünde, açıkta öldürse bile, tüm İmparatorluk’ta onu cezalandırmaya cesaret edecek bir kişi bile çıkmaz. O, Tanrıkral’ın Yüksek Rahibesi; ve şu anda Tanrıkral hüküm sürüyor. Ama o, seni gözler önünde öldürmez. Bunu gizlice, zehirle, gece yapar.”

“O zaman ben de yeniden doğarım.”

Manan iri ellerini oğuşturdu. “Belki de seni öldürmez,” diye fısıldadı.

“Ne demek istiyorsun?”

“Seni orada aşağıdaki… odaya kilitleyebilir… Senin o adama yaptığın gibi. Ve sen de yıllarca ve yıllarca canlı kalırsın, belki. Yıllarca… Ve sen ölmediğin için yeni bir Rahibe de doğmaz. Ama Mezarlar’ın bir Rahibesi de olmaz, ayın karanlığında yapılması gereken danslar yapılamaz, kurbanlar verilemez, kan dökülemez ve Karanlık Varlıklar’a tapınmayı unutur insanlar, sonsuza kadar. Efendisiyle birlikte onların istediği de bu.”

“Onlar beni serbest bırakır Manan.”

“Sana öfkeliyken bırakmazlar, küçük hanım,” diye fısıldadı Manan.

“Öfkeli mi?”

“O adam yüzünden… Hürmetsizliğinin cezası verilmediğinden. Ah, küçüğüm, küçüğüm! Onlar affetmezler!”

Kız, başı önünde, en alt basamağın tozları içinde oturdu kaldı. Avucunda tuttuğu küçük şeye baktı; bir farenin minik kafatası. Tahtın üstünde çatı kirişindeki baykuşlar biraz kıpırdadılar; hava geceye doğru kararmaya başlamıştı.

“Bu gece aşağıya, Labirent’e inme,” dedi Manan yavaş yavaş. “Evine git ve uyu. Sabah olunca Kossil’e git ve laneti onun üzerinden kaldırdığını söyle. Hepsi bu kadar. Ondan sonra korkmana gerek yok. Ona kanıtı ben gösteririm.”

“Kanıt mı?”

“Büyücünün öldüğüne dair.”

Kız kıpırdamadan oturdu. Yavaş yavaş yumruğunu sıktı; narin kafatası kırıldı ve göçtü. Elini açtığında avucunda kemik ve toz kıymıklarından başka bir şey yoktu.

“Hayır,” dedi. Avucunun içindeki tozu silkeledi.

“O ölmeli. Sana büyü yaptı. Sen yolunu şaşırdın Arha!”

“Bana büyü müyü yapmadı. Sen hem yaşlı, hem de ödleksin Manan; yaşlı kadınlar seni korkutuyor. Onun yanına gidip, onu öldürüp, ‘kanıtını’ nasıl alabileceğini düşünüyorsun? Dün gece karanlıkta izlediğin yolu, Büyük Hazine Dairesi’ne giden yolu biliyor musun? Dönemeçleri sayıp, basamaklara, sonra çukurlara, sonra da kapıya gidebilir misin? Kapıyı açabilir misin?.. Ah zavallı yaşlı Manan, kafan çok kalın. Kossil seni korkutmuş. Şimdi Küçük Ev’e git, uyu ve tüm bunları unut. Beni de ölümle ilgili konuşmalarınla boğup durma… Ben sonra gelirim. Haydi, haydi, aptal moruk, yaşlı ahmak.” Ayağa kalktı ve kibarca Manan’ın geniş göğsünü itti, sırtını sıvazlayarak gitmesi için onu iteledi, “İyi geceler, iyi geceler!”

Manan, istemeye istemeye, huzursuzca ama itaatkar bir şekilde döndü; sütunlar ve yıkık çatının altında, uzun salondan zahmetle yürüdü. Kız onun gidişim seyretti.

Gittikten bir süre sonra ve Taht'ın kürsüsünün etrafında dolaştı, arkasındaki karanlıkta kayboldu.

DOKUZ: ERRETH-AKBE'NİN HALKASI

ATUAN MEZARLARI'nın Büyük Hazine Dairesi'nde zaman geçmezdi. Işık yoktu; hayat yoktu; ne tozun içinde en ufak bir örümcek hareketi ne de soğuk toprakta bir solucan vardı. Kaya ve karanlık; bir de geçmeyen zaman.

İç Adalar'dan gelen hırsız, büyük bir sandığın taştan kapağına sırtüstü uzanmıştı, tıpkı bir mezarın üzerine oyulmuş bir şekil gibi. Onun hareketleriyle yerinden kalkmış olan toz, giysileri üzerine çökmüştü. Kıpırdamıyordu.

Kapının kilidi takırdadı. Kapı açıldı. Işık, ölü siyahlığı kırdı; taze hava akımı ölü havayı karıştırdı. Adam hareketsiz yatıyordu.

Arha kapıyı kapatarak içerden kilitledi; lambasını bir sandığın üzerine koyarak yavaşça hareketsiz şekle doğru yaklaştı. Ürkek ürkek hareket ediyordu; gözleri fal taşı gibi açılmış, karanlıkta yaptığı uzun yolculuk nedeniyle, göz bebekleri büyümüştü.

"Çevik Atmaca!"

Kız adamın omuzuna dokunup ismini tekrar söyledi, bir daha söyledi.

O zaman kıpırdanarak inledi adam. Sonunda, yüzü bitkin, gözleri boş boş oturdu. Kıza, tanımıyormuş gibi baktı.

"Benim ben, Arha - Tenar. Sana su getirdim. Al, iç."

Sanki elleri uyuşukmuş gibi matarayı beceriksizce tutmaya çalıştı adam ve suyu içti, ama kana kana değil.

“Ne kadar oldu?” diye sordu, zorlukla konuşarak.

“Bu odaya geleli iki gün geçti. Bu üçüncü gece. Daha önce gelmedim. Yemeği çalmam gerekiyordu - işte burada.” Yanında getirdiği torbadan gri yassı somunlardan birini çıkardı ama adam başını salladı.

“Aç değilim. Burası... öldürücü bir yer.” Başını elleri arasına alarak kıpırdamadan oturdu.

“Üşüyor musun? Boyalı Oda’dan pelerini getirdim.”

Cevap vermedi.

Kız pelerini elinden bırakarak, adama gözlerini dikerek durdu. Biraz titriyordu ve gözleri hâlâ siyah ve faltaşı gibi açıktı.

Aniden, dizleri üzerine çöküp iki büklüm oldu ve ağlamaya başladı; gözlerinden yaş getirmeyen ama vücudunu sarsan derin hıçkırıklarla.

Adam ağır ağır sandığın üzerinden kalktı ve kızın üzerine eğildi. “Tenar-”

“Ben Tenar değilim. Ben Arha değilim. Tanrılar öldü, tanrılar öldü.”

Adam elini kızın başına koyarak başlığım geriye çekti. Konuşmaya başladı. Sesi yumuşak, sözcükler ise kızın hiç duymamış olduğu bir dildendi. Sözcüklerin sesi, kızın gönlüne yağan yağmur gibi geldi. Dinlemek için sustu.

Kız sustuğunda, adam kızı kucağına alarak, biraz önce kendi yattığı büyük sandığın üzerine, bir çocuk gibi bıraktı. Kendi ellerini kızın elleri üzerine koydu.

“Neden ağladın Tenar?”

“Anlatayım. Sana ne söylesem fark etmez. Sen bir şey yapamazsın. Yardım edemezsin. Sen de ölüyorsun, öyle değil mi? O yüzden hiç, hiç önemi yok. Hiçbir şeyin önemi yok. Kossil, Tanrıkral’ın Rahibesi, zaten hep gaddardı; seni bana öldürtmeye çalışıyordu. Diğerlerini öldürdüğüm gibi. Ben de yapmak istemedim. Onun ne hakkı var? Sonra İsimsizler’e meydan okuyarak onlarla alay etti; ben de onu lanetledim. O zamandan beri de ondan korkuyorum, çünkü Manan’ın söyledikleri doğru, Kossil tanrılara inanmıyor. Onların unutulmasını istiyor ve beni de uyurken öldürecek. O yüzden uyumadım. Küçük Ev’e geri dönmedim. Dün bütün gece Taht Binası‘nda kaldım, dans giysilerinin bulunduğu çatı katındaki odalardan birinde. Gün ışımadan Büyük Ev’e gidip mutfaktan biraz yiyecek çaldım; sonra da Taht Binası‘na geri dönüp bütün gün orada durdum. Ne yapmam gerektiğini bulmaya çalışıyordum. Ve bu gece… bu gece, çok yorgundum; kutsal yere gidip uyuyabileceğimi düşündüm; oraya gitmeye korkabilirdi. Seni ilk gördüğüm o büyük mağara. Ve… oradaydı. Kırmızı kayadaki kapıdan girmiş olmalı. Elinde bir lambayla oradaydı. Manan’ın kazmış olduğu mezarı eşeliyordu, içinde bir ceset var mı yok mu diye bakmak için. Aynı mezarlıktaki bir sıçan gibi; eşelenen büyük, şişko, siyah bir sıçan. Ve Kutsal Yer’de ışık yanıyordu, karanlık yerde. Ve İsimsizler hiçbir şey yapmadılar. Onu ne öldürdüler ne de çıldırttılar. Onlar ölmüş. Ben artık rahibe değilim.”

Elleri kızın ellerinde, başı biraz öne eğik, durmuş dinliyordu adam. Yanağındaki yaralar sinirden mosmor, giysileri ve saçı toz içinde olduğu halde yüzüne ve duruşuna bir dinçlik gelmişti.

“Yanından geçip gittim, Altmezar’ın içinden. Mumu, ışıktan çok gölgeler yaratıyordu; beni duymadı. Ondan

uzaklaşmak için Labirent'e girmek istedim. Fakat girdiğim zaman, beni izliyormuş gibi gelmeye başladı. Bütün koridorlar boyunca, arkamda birisini duydum durdum. Ve nereye gideceğimi bilemedim. Burada emniyette olacağımı düşündüm; Efendilerim'in beni burada koruyup savunacaklarını düşündüm. Ama korumuyorlar, gitmişler, ölmüşler..."

"Onlar için mi ağlıyordun - öldükleri için? Ama onlar buradalar Tenar, burada!"

"Nasıl bilebilirsin ki?" dedi kız kayıtsızca.

"Çünkü, Altmezar'ın altındaki büyük mağaraya adımımı attığımdan beri, her an onları hareketsiz tutabilmek için, onların dikkatini çekmemek için uğraşmak zorunda kaldım. Tüm hünerim bu işe gitti; tüm gücümü bunun için harcadım. Bu tünelleri sonu gelmez büyü ağlarıyla ördüm; uyku büyüleri, hareketsizlik büyüleri, gizleme büyüleri; ama yine de beni fark ettiler, yarı fark ettiler; yarı uykuda yarı uyanıklar. Böyle olduğu halde bile onlara karşı böyle uğraşmaktan çok yıprandım. Burası korkunç bir yer. Burada insanın umudu olamaz. Bana su verdiğin zaman susuzluktan ölüyordum, yine de beni kurtaran tek şey su değildi. Bu suyu veren ellerin gücüydü." Bunu söylerken, bir an için, kızın avucunu kendi avucu içinde havaya doğru döndürdü, gözleri kızın avucuna dalarak; sonra arkasını döndü ve odanın içinde birkaç adım attı sonra tekrar kızın önünde durdu. Kız bir şey söylemedi.

"Onların gerçekten öldüklerini mi düşündün? İçinden öyle olmadığını biliyordun. Onlar karanlık ve ölmez varlıklar; ışıktan da nefret ederler: Bizim ölümlülüğümüzün kısa, parlak ışığından. Onlar ölümsüzdür ama tanrı değiller. Asla tanrı

olmadılar. Onlar hiçbir insan ruhunun tapınmasına layık değiller.”

Kız, gözleri ağırlaşmış; bakışı, titreyen lambaya dikilmiş, dinledi.

“Sana şimdiye kadar ne verdiler Tenar?”

“Hiç,” diye fısıldadı kız.

“Verebilecekleri hiçbir şeyleri yok. Yapıcı hiçbir güçleri yok. Tüm güçleri karartmak ve zarar vermek. Bu mahalden ayrılamazlar; onlar burası; ve burası onlara bırakılmalı. Onlar inkar edilmemeli ve unutulmamalı ama onlara tapmamalı da. Yer güzeldir, parlaktır ve şefkatlidir ama hepsi bu kadar değil. Aynı zamanda Yer korkunçtur, karanlıktır, acımasızdır. Tavşan, yeşil çayırlarda ölürken çığlık atar. Dağlar, gizli ateşlerle dolu büyük ellerini yumruk yaparlar. Denizde köpekbalıkları vardır; ve insanların gözlerinde acımasızlık. Ve eğer insanlar bu şeylere taparlarsa ve kendilerini bunların önünde alçaltırlarsa, bundan kötülük doğar; bunların mahalleri karanlığın toplandığı yerlere, bizim İsimsiz dediğimiz Varlıklara, Işık’tan önce varolan Yer’in Güçleri’ne, karanlığın, yıkımın, deliliğin güçlerine, tamamen bırakılmış yerlere kurulmuştur... Sanırım onlar, senin şu rahibe Kossil’ini de uzun zaman önce delirtmişler; sanırım o, bu mağaralarda gizli gizli dolaştığı gibi kendi kişiliğinin labirentinde de dolaşıyor ve artık gün ışığını hiç göremiyor. Sana İsimsizler’in öldüğünü söylüyor; ancak kaybolmuş bir ruh, kaybolmuş bir gerçek, buna inanabilir. Onlar varlar. Ama onlar senin Efendin değil. Hiç olmadılar. Sen özgürsün Tenar. Sana bir köle olduğun öğretildi ama sen kendini özgür kıldın.”

Yüzündeki ifade değişmediği halde, kız dinledi. Adam başka bir şey söylemedi. İkisi de sessizdi; ama bu, kız odaya

girmeden önceki sessizlik değildi. İki kişinin nefesleri vardı şimdi ve damarlarında yaşamın hareketi ve teneke lambanın içinde yanan mum, cılız, canlı bir ses.

“Benim ismimi nerden biliyordun?”

Adam odanın içinde bir aşağı bir yukarı, ince tozu kaldırarak, insanı uyuşturan ürpertiyi üstünden atmak için bir güç sarfederek kollarını ve omuzlarını gererek, yürüdü.

“İsimleri bilmek benim işim. Benim sanatım. Bak, bir şeye büyü örmek için onun gerçek ismini bulmak gerekir. Bizim adalarda gerçek isimlerimizi tüm yaşamımız boyunca, son derece güvendiğimiz kişiler hariç, herkesten saklı tutarız, çünkü bir isimde çok büyük bir güç ve çok büyük tehlike vardır. Bir zamanlar, zamanın başlarında Segoy Yerdeniz adalarını okyanusun derinliklerinden çıkardığı zaman, herşey kendi gerçek ismini taşıyormuş. Ve büyü işleri ile bilgelik, hâlâ Yaradılış’ın bu gerçek ve eski dilinde, bu bilgidedir - yeniden öğrenmekte ve yeniden yapmakta. Öğrenilmesi gereken tılsımlar vardır elbette, kelimeleri kullanma yolları; sonra insan sonuçlarını da bilmelidir. Ama bir büyücünün tüm yaşamı boyunca yaptığı şey isimleri bulmaktır, isimleri nasıl bulacağını bulmak.” ,

“Benimkini nasıl buldun?”

Bir an için adam kıza baktı; aralarındaki gölgeleri delerek geçen derin, açık bir bakış; bir an duraladı. “Sana bunu söyleyemem. Sen sarılıp sarmalanmış, üstü örtülmüş, karanlık bir yere gizlenmiş bir fener gibisin. Yine de ışığın parıldıyor; ışığını söndürememişler. Seni gizleyemiyorlar. Işığı bildiğim gibi, seni bildiğim gibi, senin ismini de biliyorum Tenar. Bu benim yeteneğim, benim gücüm. Sana daha fazlasını söyleyemem. Fakat bana söyle: Şimdi ne yapacaksın?”

“Bilmiyorum.”

“Kossil şimdiye kadar boş mezarı bulmuştur. Ne yapar?”

“Bilmiyorum. Eğer geriye, yukarıya gidersem, beni öldürtebilir. Yüksek Rahibe’nin yalan söylemesinin bedeli ölümdür. Eğer isterse beni Taht’ın basamaklarında kurban ettirebilir. Ve Manan, kılıcını kaldırıp Karanlık Siluet’in onu durdurmasını beklemek yerine, bu kez gerçekten benim başımı kesmek zorunda kalabilir. Bu kez. Karanlık Siluet onu durdurmaz. Kılıç inip kafamı keser.”

Sesi donuk ve yavaştı. Adam kaşlarını çattı. “Eğer burada uzun süre kalırsak,” dedi, “sen delireceksin Tenar. İsimsizler’in öfkeleri senin aklına çökmüş. Ve benimkine. Sen buradayken daha iyi oldu, çok daha iyi. Ama sen gelinceye kadar çok vakit geçti ve gücümün çoğunu harcadım. Hiç kimse Karanlık Varlıklar’a uzun süre, tek başına dayanamaz. Onlar çok güçlüler.” Durdu; sesi alçaldı, lafının ucunu kaçırmış gibiydi. Elleriyle alnını ovuşturdu ve hemen tekrar mataradan su içmeye gitti. Ekmekten koca bir parça koparak karşıdaki sandığa gitti, oturup yemeye başladı.

Söylediği doğruydu; kız kafasında, tüm düşüncelerini ve duygularını karartan ve karıştıran bir ağırlık, bir baskı hisseder gibiydi. Yine de, tek başına koridorlardan gelirken olduğu gibi dehşete kapılmamıştı. Sadece, odanın dışındaki mutlak sessizlik korkunç geliyordu ona. Bunun nedeni neydi? Yeraltının sessizliğinden daha önce hiç korkmamıştı. Ama şimdiye kadar hiç İsimsizler’e itaatsizlik etmemişti, onlara karşı hiç durmamıştı.

En sonunda kız, ağlamaklı küçük bir kahkaha attı. “İşte burada, İmparatorluğun en büyük hazinesinin üzerinde oturuyoruz,” dedi. “Tanrıkral, sadece bir sandığını alabilmek

için tüm karılarını verirdi. Ve biz, içlerine bakmak için birinin bile kapağını kaldırmadık.”

“Ben kaldırdım,” dedi Çevik Atmaca, ağzındakini çiğneyerek.

“Karanlıkta mı?”

“Küçük bir ışık yaptım. Bir tılsımışığı. Burada yapması zordu. Asam olsaydı bile zor olurdu ama onsuz, yağmur altında, ıslak odunla ateş yakmaya benziyor. Fakat sonunda geldi. Ve aradığım şeyi buldum.”

Kız, ona bakmak için, yüzünü yavaş yavaş kaldırdı. “Halka mı?”

“Yarım halka. Öbür yarısı sende.”

“Bende mi? Öbür yarısı kaybolmuştu”

“Ve ben buldum. Bir zincirle onu boynuma taktım. Onu sen çıkardın ve bana, daha iyi bir tılsım edinemedin mi diye sordun. Erreth-Akbe’nin Halkası‘nın yarısından daha iyi bir tılsım, onun tamamıdır. Ama öte yandan yarısı da hiç yoktan iyidir. Sonuç olarak, şimdi sende benim yarım halkam, bende de senin yarım halkan var.” Adam kıza, mezarın gölgeleri arasından gülümsedi.

“Onu aldığım zaman bana bununla ne yapacağını bilemezsin demiştin.”

“Bu doğruydu.”

“Ya sen biliyor musun?”

Evet anlamında başım salladı adam.

“Anlat bana. Bunun, bu halkanın ne olduğunu ve kaybolmuş olan yarısına nasıl rastladığını, buraya nasıl ve

neden geldiğini anlat. Bütün bunları bilmem gerek, o zaman belki ne yapabileceğimizi bulurum.”

“Belki bulabilirsin. Pekala. Erreth-Akbe’nin Halkası ne mi? Gördüğün gibi kıymetli bir görünüşü yok, bir yüzük bile değil bu. Çok büyük. Belki bir bileziktir, ama bunun için de çok küçük görünüyor. Hiç kimse bunun kimin için yapılmış olduğunu bilmiyor. Bir keresinde bunu Zarif Elfarran takmış, Solea Adası denizin dibinde kaybolmadan önce; ve o taktığı zaman da halka eskiymiş. Ve sonunda, Erreth-Akbe’nin eline geçmiş... Madeni, sert gümüş, üstüne dokuz delik delinmiş. Dışında, sanki dalgalar çizilmiş gibi bir deseni var, içinde de dokuz Güç Rünü. Sendeki yarıda dört tane bütün ve bir tane de yarım rün var; benimki de aynı. Kırık, tam o sembolün ortasına denk geliyor ve onu bozuyor. O zamandan beri ona Kaybolmuş Rün deniliyor. Diğer sekiz tanesi Büyücülerce biliniyor: Delilikten ve rüzgâr ile ateşten koruyan Pirr, dayanma gücü veren Ges ve diğerleri. Fakat kırılmış olan rün adaları birbirine bağlayan ründü. Bu, Bağ Rünü‘ydü, yönetimin alametiydi, barışın alameti. Hiçbir kral ülkesini, eğer o alametin etkisinde yönetmiyorsa, iyi yönetiyor sayılmaz. Kimse onun nasıl yazıldığını bilmiyordu. O kaybolduğundan beri Havnor’da hiçbir büyük kral ortaya çıkmadı. Prensler ve zalim hükümdarlar, Yerdeniz’deki adalar arasında savaşlar ve kavgalar oldu.

“Böylece Denizler Diyarı‘nın bilge hükümdarları ve Büyücüleri, belki kaybolmuş rünü eski haline getirebilirler ümidiyle, Erreth-Akbe’nin Halkası‘nı istiyorlardı. Fakat sonunda, hiç kimse Atuan Mezarları‘ndaki yarıyı bile getiremediği için, onu aramaya adam yollamaktan vazgeçtiler; diğer yarı, Erreth-Akbe’nin Karglı krala vermiş olduğu yarı da

çok uzun zaman önce kaybolmuştu. Aramanın bir faydası olmadığını söylüyorlardı. Bu yüzlerce yıl önceydi.

“Sonra ben buna rastgeldim. Şimdi senin olduğundan birkaç yaş daha büyüktüm; deniz üzerinde bir... kovalamaca, bir çeşit av üzerindeydim. Avladığım şey beni oyuna getirdi; Karego-At ve Atuan kıyılarından pek uzak olmayan, buranın güney batısında, tenha bir adacıkta karaya vurdum. Burası, ortasında uzun, yeşillikli kum tepecikleri ve bir tuzlu su kaynağından başka hiçbir şeyi olmayan bir kum şeridinden ibaret küçücük bir adaydı.

“Yine de burada iki kişi yaşıyordu. Yaşlı bir adamla bir kadın; sanırım kardeştiler. Benden ödleri kopmuştu. Kimbilir ne kadar uzun zamandır hiç insan yüzü görmemişlerdi. Yıllarca, belki de onlarca yıl boyunca görmemişlerdi. Fakat ben yardıma muhtaçtım ve bana iyi davrandılar. Denizde sürüklenerek gelmiş tahtalardan yapılmış bir kulübeleri ve bir ateşleri vardı. Yaşlı kadın bana yiyecek verdi; deniz çekildiği zaman kayaların üzerinden topladığı midyeler ve taş atarak yakaladıkları kuşların kurutulmuş etleri. Benden korkuyordu ama yine de bana yiyecek verdi. Sonra ben onu korkutacak hiçbir şey yapmayınca bana güvenmeye başladı ve bana hazinesini gösterdi. Onun da bir hazinesi vardı... Bu küçük bir elbiseydi. İncilerle işlenmiş saf ipek kumaş. Küçük bir kız elbisesi, bir prensesin elbisesi. Kendi üstündeyse işlenmemiş fok derisi vardı.

“Konuşamıyorduk. O zamanlar Karg dilini bilmiyordum; onlar ise Adalar Diyarı‘nın hiçbir dilini bilmedikleri gibi kendi dillerini de ancak biraz biliyorlardı. Oraya küçük birer çocukken getirilip ölüme terk edilmiş olmalılar. Nedenini bilmiyorum, korkarım onlar da bilmiyorlardır. O adadan, rüzgârdan ve denizden başka hiçbir şey bilmiyorlardı. Fakat ayrılırken, kadın

bana bir armağan verdi. Bana, Erreth-Akbe'nin Halkası'nın kaybolmuş yarısını verdi."

Bir süre sustu.

"Bunun ne olduğu hakkında ondan fazla bir bilgim yoktu. Asrın dünya üzerindeki en büyük hediyesi; ve bu hediye, fok derisi içindeki, zavallı, yaşlı, saf bir kadın tarafından, onu cebine atıp, 'Teşekkürler!' diyerek yelken açıp uzaklaşan, salak, kaba bir adama verilmişti... Neyse, böylece ben yoluma devam ettim ve yapmam gerekeni yaptım. Derken başka şeyler oldu ve batıya. Ejderhalar Yolu'na gittim, falan, filan. Fakat, halkayı hep yanımda bulunduruyordum, çünkü verebileceği tek şeyi bana armağan olarak veren kadına karşı minnettarlık duyuyordum. Üstüne açılmış deliklerden birinden zincir geçirerek onu boynuma taktım ve bir daha aklıma hiç getirmedim. Sonra bir gün, Selidor'da, En Uzak Ada'da, Erreth-Akbe'nin ejderha Orm ile dövüşürken öldüğü kara parçasında Onn'un soyundan gelen bir ejderha ile konuştum. O bana, göğsümde taşıdığım şeyin ne olduğunu söyledi.

"Bunu bilmememi çok komik buldu. Ejderhalar bizi pek komik bulurlar. Ama Erreth-Akbe'yi hatırlıyorlar; ondan sanki bir insan değil de bir ejderhaymış gibi söz ediyorlar.

"İç Adalar'a geri dönünce sonunda Havnor'a gittim. Ben Gont'ta doğdum; Gont sizin Karg adalarının en batısında yer alır. Doğduğumdan beri epeyce gezmiştim ama hiç Havnor'a gitmemiştim. Artık oraya gitmenin zamanı gelmişti. Beyaz kuleleri gördüm, büyük adamlarla, tüccarlarla, prenslerle, eski ülkelerin hükümdarlarıyla konuştum. Onlara bende olanı söyledim. Onlara, eğer isterlerse, barışın anahtarı olan Kaybolmuş Rün'ü bulmak için gidip halkanın Atuan Mezarları'nda bulunan diğer yarısını arayabileceğimi

söyledim. Çünkü dünyada barışa ciddi şekilde ihtiyacımız var. Çok müteşekkir oldular; hatta bir tanesi kayığımı hazırlamam için bana para bile verdi. Böylece sizin dilinizi öğrendim ve Atuan'a geldim."

Önündeki gölgelere dalarak sustu.

"Bizim kasabalarımızdaki insanlar, derinin renginden, telaffuzundan senin bir Batılı olduğunu anlamadılar mı?"

"Ah, insanları kandırması kolaydır," dedi oldukça dalgın, "eğer gerekli numaraları biliyorsan. Gözbağıyla bazı değişiklikler yapar insan; bir Büyücü'den başka kimse bunların altındakini göremez. Sizin buralarda, Karg ülkelerinde ne Büyücüler var ne de sihirbazlar. Çok önceleri büyücülerinizi kovdunuz ve Büyü Sanatı'nın uygulanmasını yasakladınız; şimdi de bunun varlığına pek inanmıyorsunuz."

"Büyüye inanmamam öğretildi bana. Bu Rahip Kral'ın öğretilerine ters düşüyor. Ama ben senin Mezarlar'a ve oradan da kırmızı kayadaki kapıdan içeriye ancak sihir yoluyla girebilmiş olacağını biliyorum."

"Sadece sihirbazlık değil, aynı zamanda iyi öğütler sayesinde. Yazıyı biz sizlerden daha çok kullanıyoruz sanırım. Okumasını biliyor musun?"

"Hayır. Kara sanatlardan biri o."

Adam evet anlamında başını salladı. "Ama kullanışlı bir şey," dedi. "Atuan Mezarları'nın eski ve başarısız bir hırsızı bazı tarifler ve Büyük Açma Büyüleri'ni kullanabilen birinin içeri girebilmesi için talimat bırakmış. Bunların hepsi, Havnor prensinin hazine dairesindeki bir kitapta yazılıydı. Prens bunu okumama izin verdi. Böylece büyük mağaraya kadar girebildim"

“Altmezar’a.”

“İçeri nasıl girileceğini yazmış olan hırsız, hazinenin orada, Altmezar’da olduğunu zannediyormuş. O yüzden oraya baktım ama tılsımın bundan daha iyi saklanmış olması gerektiğini hissediyordum, labirentte daha derin yerlere. Labirent’in girişini biliyordum; seni gördüğümde, labirente saklanıp, orasını araştırmak düşüncesiyle içeri girdim. Bu bir hataydı elbette, İsimsizler beni ellerine geçirmiş, aklımı kaçırtmışlardı. O zamandan beri de gitgide daha da zayıfladım ve aptallaştım. İnsanın onlara teslim olmaması gerek, karşı koymak, ruhunu hep güçlü tutmak ve şüpheye yer vermemek gerek. Bunu uzun bir zaman önce öğrendim. Ama bunu yapmak çok zor; bu kadar kuvvetli oldukları bir yerde. Onlar tanrı değil, Tenar. Ama insanlardan daha kuvvetliler.”

İkisi de bir süre sustular.

“Hazine sandıklarında başka neler buldun?” diye sordu kız donuk donuk.

“Fasa fiso. Altın, mücevher, taçlar, kılıçlar. Yaşayan hiçbir insanın sahiplenmeyeceği şeyler... Söyle bana Tenar, sen nasıl Mezarlar’ın Rahibesi seçildin?”

“İlk Rahibe öldüğü zaman, tüm Atuan’da gezip Rahibe’nin öldüğü gece doğan bir kız çocuğu ararlar. Ve her zaman da bulurlar. Çünkü bu yeniden doğan Rahibe’dir. Çocuk beş yaşına gelince onu buraya, Mahal’e getirirler. Ve altı yaşına gelince de onu Karanlık Varlıklar’a verirler; Karanlık Varlıklar çocuğun ruhunu yutarlar. Böylece çocuk onlara ait olur; ilk günden beri de hep onlara ait olmuştur. Ve ismi de yoktur.”

“Buna inanıyor musun?”

“Buna her zaman inandım.”

“Buna şimdi inanıyor musun?”

Kız bir şey söylemedi.

Tekrar, gölgeli sessizlik düştü aralarına. Uzun bir süre sonra kız, “Bana... bana Batı‘daki ejderhaları anlatır mısın?”

“Tenar, ne yapacaksın? Burada oturup, mum bitinceye ve tekrar karanlık gelinceye kadar, birbirimize masallar anlatıp duramayız.”

“Ne yapmam gerektiğini bilmiyorum. Korkuyorum.” Taş sandığın üzerinde, acı çeken biri gibi, ellerini birbirine sıkı sıkı kenetleyerek dimdik oturdu. “Karanlıktan korkuyorum,” dedi.

Adam tatlı tatlı cevap verdi. “Seçimini yapman gerek. Ya beni bırakıp, kapıyı kilitleyip, yukarıya, sunaklarına gidip beni Efendilerine vereceksin; o zaman Rahibe Kossil’e gidip onunla barışırsın - bu da bu öykünün sonu olur - ya da kapıyı açıp benimle birlikte buradan çıkacaksın. Mezarlar’ı terk edeceksin, Atuan’ı terk edeceksin ve benimle birlikte denizleri aşacaksın. Bu da başka bir öykünün başlangıcı olur. Ya Arha olman gerek ya da Tenar. Her ikisi birden olamazsın.”

Derin sesi, kendinden emin ve kibardı. Kız gölgeler arasından onun sert, yaralı ama gaddarlık ve hile bulunmayan yüzüne baktı.

“Eğer Karanlık Varlıklar’ın hizmetinden ayrılırsam, beni öldürürler. Eğer bu mahalden ayrılırsam ölürüm.”

“Sen ölmezsin. Arha ölür.”

“Ben yapamam...”

“Bir insanın yeniden doğabilmesi için, ölmesi gerekir Tenar. O taraftan görüldüğü kadar zor bir şey değil bu.”

“Dışarı çıkmamıza izin vermezler. Hiçbir zaman.”

“Belki vermezler. Yine de denemeye değer. Senin bilgin, benim de hünerim var; ve aramızda…” Durdu.

“Erreth-Akbe’nin Halkası var.”

“Evet ya, o var. Ama ben aramızda başka bir şeyin daha olduğunu düşünüyordum. Güven diyelim… İsimlerden biri de bu. Bu çok büyük bir şey. Tek başına her ikimiz de zayıf olduğumuz halde, buna sahip olduğumuz için kuvvetliyiz; Karanlığın Güçleri’nden daha kuvvetliyiz.” Gözleri, yaralı yüzünde aydınlık ve parlaktı. “Dinle Tenar!” dedi. “Ben buraya, sana karşı silahlanmış bir hırsız, bir düşman olarak geldim; sen bana merhamet gösterdin ve bana güvendin. Ben de sana, yüzünü ilk gördüğüm zamandan, Mezarlar’ın altındaki mağarada seni karanlığın içinde tüm güzelliğin ile gördüğüm o andan beri güvendim. Sen benim güvenimi boşa çıkartmadın. Benim de bunu ödemem gerekir. Sana verebileceğim tek şeyi vereceğim. Benim gerçek adım, Ged. Senin bu sırra sadık kalman gerekir.” Ayağa kalktı ve kıza yarım ay şeklindeki, delinmiş ve oyulmuş gümüşü uzattı. “Bırak da halka tamamlansın,” dedi.

Kız yarım halkayı onun elinden aldı. Diğer yarının asılı durduğu gümüş zinciri boynundan, parçayı da zincirden çıkardı. Her iki parçayı da, kırık kenarları birleşecek ve bir bütün haline gelecek şekilde avucunun içine koydu.

Yüzünü kaldırmadı.

“Seninle geleceğim,” dedi.

ON: KARANLIĞIN ÖFKESİ

KIZ bunu söyleyince, adı Ged olan adam, elini, kızın tılsımı tutan elinin üzerine koydu. Kız şaşırarak başını kaldırıp bakınca, adamın yaşam ve zaferle al al olmuş, gülümsediğini gördü. Adamdan korktu ve ümitsizliğe kapıldı. “Her ikimizi de özgür kıldın,” dedi adam. “Hiç kimse tek başına özgürlüğünü kazanamaz. Gel, henüz zamanımız varken vakit harcamayalım! Tekrar avucunu aç, biraz daha.” Kız parmaklarını gümüş parçasının üzerine kapatmıştı ama onun isteği üzerine tekrar parmaklarım açarak, halkayı kırılan köşeleri denk gelecek şekilde avucunun içinde tuttu.

Adam parçaları almadı ama parmaklarını üzerlerine koydu. Birkaç sözcük söyler söylemez, yüzünden ter boşandı. Kız avucunun içinde, sanki orada küçük bir hayvancık uyuyormuş da kıpırdanmış gibi, garip, hafif bir titreşim hissetti. Ged içini çekti; gergin duruşu gevşedi ve alnındaki teri sildi.

“İşte,” dedi; Erreth-Akbe’nin Halkası‘nı eline alarak kızın sağ elinin parmaklarından, elinden zar zor bileğine geçirdi. “İşte!” dedi, memnuniyetle seyrederken. “Uyuyor. Bu bir kadının veya bir çocuğun bileziği olmalı.”

“Bir arada kalacak mı?” diye mırıldandı, gümüş halkanın soğuk ve narin bir şekilde ince kolundan kaydığını hisseden kız, huzursuzca.

“Kalacak. Erreth-Akbe’nin Halkası‘na, bir çaydanlığı tamir eden köy cadısı gibi sadece bir tamir büyüsü

koyamazdım. Bir Şekilleme büyüsü kullanıp onu bir bütün yapmalıydım. Artık hiç kırılmamışçasına bütün. Tenar, gitmemiz gerekiyor. Ben torbayla matarayı getireyim. Sen pelerinini giy. Başka bir şey var mıydı?"

Kız kapıda, kapıyı açmak için beceriksizce uğraşırken, adam, "Keşke asam olsaydı," dedi; kız hâlâ fısıldayarak, "Hemen kapının dışında. Getirmiştim," dedi.

"Neden getirmiştin?" diye sordu adam merakla.

"Seni... kapıya götürmeyi düşünmüştüm. Bırakmayı."

"Böyle bir seçeneğin yoktu aslında. Beni kölen yapıp, sen de bir köle olabilirdin, ya da bana özgürlüğümü verip, benimle birlikte sen de özgür olurdun. Haydi küçüğüm, cesaretini topla, anahtarı çevir."

Kız ejderha saplı anahtarı çevirdi ve alçak, karanlık koridora bakan kapıyı açtı. Mezarlar'ın Hazine Dairesi'nden, kolunda Erreth-Akbe'nin halkasıyla dışarı çıktı, adam da peşindeydi.

Duvarın, zeminin ve kubbenin taşlarında, pek ses sayılamayacak, hafif bir titreşim vardı. Uzaktan gelen bir gökgürültüsü veya çok uzaklarda kocaman bir taş yuvarlanıyormuş gibi.

Kızın saçları diken diken oldu ve düşünmek için bir an bile durmadan, teneke lambanın içindeki mumu üfleyerek söndürdü. Adamın arkasında kıpırdadığını duydu; o kadar yakındı ki, adamın sakin sesi, kızın saçlarını kıpırdatıyordu; adam, "Lambayı bırak. Eğer gerekirse ben ışık yakarım. Dışarının zamanı ne?" dedi.

"Buraya geldiğimde geceyarısını çoktan geçmişti."

“O halde ilerlemeliyiz.”

Ama kıpırdamadı. Kız, yolu göstermesi gerektiğini fark etti. Labirent’ten çıkış yolunu bir tek o biliyordu; adam da onu izlemek için bekliyordu. Kız, tünel burada alçak olduğu için eğilerek yola koyuldu, ama oldukça hızlı gidiyordu. Görünmeyen dörtyol ağızlarından, soğuk bir nefes ve keskin, rutubetli bir koku, altlarındaki muazzam boşluğun yaşamsız kokuşu geliyordu. Geçit biraz daha yükselince kız dik durabildi ve çukura yaklaştıkça adımlarını sayarak, daha yavaş gitmeye başladı. Ged, kızın tüm hareketlerinin farkında çevik adımlarla onu biraz gerisinden izliyordu. Kızın durduğu an, o da durdu.

“Çukura geldik,” diye fısıldadı kız. “Çıkıntıyı bulamıyorum. Yo hayır, burada. Dikkat et, sanırım taşlar gevşemiş... Hayır, hayır, bekle gevşemiş.” Ayağının altındaki taşlar sallandıkça kız yan yan geriye sağlam zemine çekildi. Adam kızı kolundan yakaladı ve tuttu. Kalbi çarpıyordu. “Çıkıntı emniyetli değil, taşlar gevşemiş.”

“Küçük bir ışık yapıp bakayım. Belki doğru sözü kullanarak onları onarabilirim. Her şey yolunda küçüğüm.”

Kız, adamın ona hep Manan’ın hitap ettiği şekilde hitap etmesinin ne kadar garip olduğunu düşündü. Ve adam asasının ucunda, kor alevi veya sisin arkasındaki bir yıldız gibi zayıf bir ışık yakıp, kara cehennem çukurunun yanındaki dar yola adım atınca, kız adamın arkasında karanlığın derinliğinde hayal meyal seçilen bir cüsse gördü ve bunun Manan olduğunu anladı. Fakat sesi boğazında bir yumru gibi düğümlenip kalmıştı; bağıramadı.

Tam Manan gelip, onu sallantılı tüneğinden, yanındaki çukura iteceği sırada, Ged başını kaldırarak onu gördü ve şaşkınlıkla veya bir öfke çılgınlığıyla, ona asası ile vurdu.

Çığlığıyla birlikte asadaki ışık, tam hadımağasının yüzüne doğru, dayanılmayacak bir beyazlıkla parladı. Manan, büyük ellerinden birini gözlerine siper etmek için kaldırdı ve Ged'i yakalamak için ümitsizce bir hamlede bulundu, elinden kaçırdı ve düştü.

Düşerken hiç sesi çıkmadı. Kara çukurdan yukarı hiç ses yükselmedi; ne yere çarpan vücudunun sesi, ne ölümünün sesi, ne bir şey. Çıkıntıya korkuyla yapışan, çukurun ağzında diz çökmüş olan Ged ile Tenar kıpırdamadılar; dinlediler; hiçbir şey duymadılar.

Işık, belli belirsiz görünebilen gri bir tutam şeklindeydi.

"Gel!" dedi Ged elini uzatarak; kız bu eli tuttuğunda üç gözüpek adımla onu karşıya geçirdi. Işığı söndürdü. Kız tekrar, ona yolu göstermek için öne geçti. Uyuşmuş, bir şey düşünemiyordu. Ancak bir süre sonra düşünmeye başladı. Sağa mı sola, mı?

Durdu.

Onun birkaç adım arkasında duran adam, yavaşça, "Ne oldu?" dedi.

"Kayboldum. Işık yak."

"Kayıp mı oldun?"

"Dönemeçlerin... geçtiğimiz dönemeçlerin sayısını unuttum."

"Ben saymıştım," dedi Ged, biraz daha yaklaşarak. "Çukurdan sonra sola, sonra sağa, sonra tekrar sağa döndük."

"O halde bundan sonraki sağa olacak," dedi kız otomatikman ama kıpırdamadı. "Işık yak."

"Işık bize yolu göstermez, Tenar."

“Hiçbir şey göstermez. Bitti. Kaybolduk.”

Ölü sessizlik kızın fısıltısının üzerine çöküp onu yuttu.

Kız, soğuk karanlıkta, yanıbaşında duran ötekinin hareketini ve sıcaklığını hissetti. Adam elini arayarak tuttu. “Devam et, Tenar. Sağdaki ilk dönemeç.”

“Bir ışık yak,” diye yalvardı kız. “Tüneller öyle dönüyor ki...”

“Yapamam. Boşa harcayacak gücüm yok. Tenar onlar, Hazine Dairesi’nden ayrıldığımızı biliyorlar. Çukuru geçtiğimizi biliyorlar. Bizi arıyorlar, bizim irademizi, bizim ruhlarımızı arıyorlar. Söndürmek için, yutmak için. Ben bunu yanık tutmalıyım. Tüm gücüm buna gidiyor. Onlara karşı koymalıyım; seninle birlikte. Senin yardımınla. Yolumuza devam etmeliyiz.”

“Çıkış yok,” dedi kız ama ileri doğru bir adım attı. Sonra, sanki her adımının altında siyah bir boşluk, toprağın altındaki boşluk ağzına kadar açılacakmış gibi bir adım daha attı. Ged elini sıkı sıkı, sıcacık kavramıştı. İlerlediler.

Onlara uzun gelen bir süre sonra basamaklara vardılar. Basamaklar daha önce böylesine dik değildi; basamaklar kayalarda bulunan daracık kaygan çıkıntılardan başka bir şey değildi. Fakat tırmandılar ve biraz daha hızlanarak yollarına devam ettiler, çünkü kız eğri geçidin, basamaklardan sonra uzun süre sapmalar olmadan devam ettiğini biliyordu. Yolu takip edebilmesi için, sol duvar üzerinde iz süren parmakları bir boşluğa geldi, sol tarafa açılan bir geçide. “Buradan,” diye fısıldadı; ama adam çekingen davranıyor gibiydi, sanki kızın hareketlerindeki bir şey onda kuşku uyandırmış gibi.

“Yo,” diye mırıldandı kız kafası karışmış bir halde, “bu değil, bundan sonra yola açılan geçit. Bilmiyorum.

Yapamayacağım. Çıkış yok.”

“Boyalı Oda’ya gidiyoruz,” dedi sakin ses karanlıkta. “Nereden gitmemiz gerek?”

“Bundan sonraki sol geçitten.”

Kız yoluna devam etti. Uzun bir yay çizdikten sonra, iki tane aldatmaca yol geçip sağa doğru ayrılan. Boyalı Oda’ya doğru giden geçite geldiler.

“Dümdüz ileri,” diye fısıldadı kız; artık karanlığı aşmak daha kolaydı, çünkü kız demir kapıya doğru giden bu geçitleri daha iyi biliyordu ve yüzlerce kez buradaki dönemeçleri saymıştı; eğer düşünmeye çalışmazsa, beynine çökmüş olan o garip yük, kafasını karıştıramıyordu. Fakat sürekli, onun üstüne çökmüş, onu bastıran şeye daha da, daha da yaklaşıyorlardı; bacakları o kadar yorulmuş ve ağırlaşmıştı ki onları kıpırdatmak için harcadığı çaba yüzünden bir iki kere inledi. Ve yanıbaşında adam, sanki tüm bedeninin gücünü kullanarak büyük bir çaba harcıyormuş gibi derin bir nefes alıp, nefesini tutuyor, sonra tekrar tekrar aynı şeyi yapıyordu. Bazen kesik ve keskin bir kelime veya bir kelimenin bir bölümünü söylediği duyuluyordu. Böylece sonunda demir kapıya geldiler; kız ani bir korkuyla ellerini uzattı.

Kapı açıktı.

“Çabuk!” diyerek arkadaşını kapıdan geçirdi. Sonra, en uzak köşede durdu.

“Kapı neden açıktı?” diye sordu.

“Çünkü, kapatmak için Efendilerinin senin ellerine ihtiyaçları var.”

“Artık önümüzde…” Sesi kısıldı, konuşamadı.

“Karanlığın merkezi var. Biliyorum. Yine de Labirent’ten çıktık. Altmezar’dan dışarıya kaç yol var?”

“Sadece bir yol. Senin gelmiş olduğun kapı içeriden açılmaz. Yol, büyük mağaradan geçip, Taht’ın arkasındaki odaya, tavandaki kapıya giden geçitlerden ilerliyor. Taht Binası‘na.”

“O halde o tarafa doğru gitmeliyiz.”

“Ama o orada,” diye fısıldadı kız. “Orada, Altmezar’da. Büyük mağarada. Boş mezarı kazıyor. Onun yanından geçemem, ah, bir kere daha onun yanından geçemem!”

“Şimdiye kadar gitmiştir.”

“Oraya gidemem.”

“Tenar, üstümüzdeki tavanı çökmesin diye tutuyorum şu an. Duvarların üzerimize çökmesini engelliyorum. Ayaklarımızın altındaki zeminin açılmasını engelliyorum. Bunu, çukuru, hizmetkarlarının beklediği yeri geçtiğimizden beri yapıyorum. Eğer ben zelzeleyi engelleyebiliyorsam, sen benimle birlikte bir insan ruhuyla karşılaşmaktan mı korkuyorsun? Bana güven; benim sana güvenmiş olduğum gibi! Şimdi benimle gel.”

Birlikte ilerlediler.

Ucu bucağı olmayan tünel açıldı. Daha fazla havanın varlığını hissettiler, karanlığın genişlediğini. Mezar Taşları‘nın altındaki büyük mağaraya girmişlerdi.

Sağ taraftaki duvar tarafından, mağarayı dolanmaya başladılar. Tenar bir iki adım gitmişti ki durakladı. “Bu ne?” diye mırıldandı, sesi dudaklarından zorla geçti. Havanın ölü, engin ve kara kabarcığında bir gürültü vardı: Bir titreme veya

sarsıntı, insanın iliklerine, kemiklerine kadar hissettiği bir gürültü. Kızın parmaklarının altındaki, zamanın oyduğu duvar, sarsılıyor, sarsılıyordu.

“Devam et,” dedi adamın kuru sesi, zorlanarak. “Çabuk ol Tenar.”

Kız ileri doğru tökezlenirken, en az yeraltındaki gizli mahzen kadar sarsıntı içinde olan, kapkaranlık kafasının içinde, “Affedin beni. Ey Efendilerim, ey isimsiz varlıklar, en eskiler, affedin beni, affedin beni!” diye bağırdı.

Hiçbir cevap gelmedi. Hiçbir zaman cevap gelmemişti zaten.

Taht Binası‘nın altındaki geçide geldiler, merdivenleri tırmanarak son basamağa, tavandaki kapağın altına vardılar. Kapak kapalıydı, kızın her zaman bırakmış olduğu gibi. Kız, kapağı açan yaya bastı. Kapak açılmadı.

“Kırılmış,” dedi kız. “Kilitlenmiş.”

Adam kızın yanından geçerek kapağın yanına geldi ve sırtıyla kapıya dayandı. Kapak kıpırdamadı.

“Kilitli değil, ağır bir şeyle açılmasını engelliyorlar.”

“Açabilir misin?”

“Belki. Herhalde Kossil orada bekliyordur. Adamı var mı?”

“Duby’yle Uatho, belki diğer muhafızlar - erkekler buraya giremez.”

“Hem açma büyüsü yapıp, hem orada duran insanları etkisiz hale sokup, hem de karanlığın iradesine aynı anda karşı gelemem,” dedi adamın ciddi sesi, düşünceyle. “O halde diğer kapıyı denemeliyiz, kayaların içindeki kapıyı, benim girmiş

olduğum kapıyı. Kossil onun içeriden açılamayacağını biliyor mu?”

“Biliyor. Bir keresinde benim kapıyı açmaya çalışmama izin vermişti.”

“O halde, Kossil orasını yok sayıyordur. Gel. Gel, Tenar!”

Kız, yeraltının derinliklerinde gerilmiş muazzam bir yay gibi titreyen ve uğuldayan taş basamaklara çökmüştü.

“Nedir bu - bu titreşim?”

“Gel,” dedi adam; o denli ciddi ve o denli kendinden emin bir şekilde söyledi ki bunu, kız ona itaat etti ve tekrar basamaklardan ve geçitlerden inerek o korkunç mağaraya gitti.

Mağaranın girişinde, sanki toprağın kendi ağırlığıymışçasına, öylesine kör ve uğursuz, öylesine büyük bir nefret yüküyle ezilmeye başladı ki, yılarak farkında bile olmadan yüksek sesle, “Buradalar! Buradalar!” diye bağırdı.

“O halde bırakalım, onlar da bizim burada olduğumuzu bilsinler,” dedi adam; asasıyla ellerinden ileriye doğru, deniz dalgalarının gün ışığına saçıldığı gibi, tavandaki ve duvarlardaki binlerce elmasa doğru beyaz bir parlaklık saçıldı: Işığın zaferi; içinden iki kişinin büyük mağaranın tam ortasından geçerek kaçtıkları ışığın zaferi. Bu iki insanın gölgesi, taştaki beyaz yapraksı süsler, parlayan yarıklar ve boş, açık mezarlar üzerinde yarışıyordu. Eğilerek alçak kapıdan, tünelden aşağı doğru kaçtılar; önce kız, arkasından adam. Orada, tünelde, kayalar gürlemeye ve ayaklarının altından kaymaya başladı. Ama yine de ışık onlarla birlikteydi, insanın gözünü kamaştırıyordu. Kız önündeki taştan çehreyi, ölü çehreyi görür görmez, toprağın gümbürtülerinin arasından adamın sesini, tek bir sözcük söylerken duydu ve dizlerinin üzerine düşerken,

adamın asası, başının üzerinden kapalı kapının kırmızı kayasına vurdu. Kaya tutuşmuşçasına beyaz bir alevle yanarak paramparça oldu.

Dışarıda, gökyüzü tan vaktine doğru ağarıyordu. Gökyüzünde birkaç beyaz yıldız, yükseklerde soğuk soğuk duruyordu.

Tenar yıldızları gördü, yüzünde tatlı rüzgârı hissetti fakat ayağa kalkmadı. Orada, toprak ile göğün arasında elleri ve dizleri üzerine çömeldi.

Tan vaktinden önceki o yan aydınlıkta adam; o yabancı, esmer şekil, dönerek, kızı ayağa kaldırmak için kolundan çekti. Yüzü simsiyah ve bir ifritinki kadar sapkındı. Kız ürkerek ve sanki ağzının içinde ölü bir dil dönüyormuş gibi kendine ait olmayan bir sesle ciyaklayarak ondan uzaklaştı, “Hayır! Hayır! Bana dokunma - bırak beni. Git!” Ve debelenerek ondan uzaklaşıp geriye, Mezarlar’ın parçalanmakta olan dudaksız ağzına doğru ilerledi.

Adamın kızı sıkı sıkı tutan eli gevşedi. Sakin bir sesle, “Takmakta olduğun bağ adına, gelmeni istiyorum Tenar,” dedi.

Kız, kolundaki halkanın gümüşünde, yıldızların ışığını gördü. Gözleri bu ışıkta, sendeleyerek ayağa kalktı. Elini adamın avucuna bırakarak onunla birlikte gitti. Koşamıyordu. Tepeden aşağıya doğru yürüdüler. Arkalarında, kayalar arasındaki kara ağızdan, nefret ve ağıt dolu, uzun bir uluma duyuldu. Etraflarına taşlar düşüyordu. Toprak titredi. Onlar yollarına devam ettiler; kızın gözleri hâlâ bileğindeki yıldız ışığının parıltısındaydı.

Mahal’in batısındaki loş vadideydiler. Artık tırmanmaya başlamışlardı; sonra birdenbire, adam kıza dönmesini söyledi. “Bak-”

Kız döndü ve gördü. Vadiden geçmiş, şimdi elmasların ve mezarların üzerinde ayakta veya yatık duran dokuz büyük dikilitaşla, Mezar Taşları'yla aynı hizada duruyorlardı. Daha önce oldukları yerde sabit duran taşlar, hareket ediyorlardı. Taşlar silkindiler ve gemi yelkenleri gibi yavaş yavaş yana yatmaya başladılar. Aralarından biri, yerinden kopup yükselir gibi oldu; derken taşı bir titremedir aldı ve taş devrildi. Bir başkası ilkinin üzerine, onu ezerek çaprazlamasına düştü. Arkalarında, doğudaki sarı ışık karşısında simsiyah duran Taht Binası'nın kubbesi titredi. Duvarlar esnedi. O harap, muazzam bir bütün halindeki taş kütle, akar su içindeki çamur gibi şekil değiştirmeye başladı, kendi içine çöktü; bir kükremeyle ve ani bir moloz ve toz fırtınasıyla yana yatarak çöktü. Vadinin toprağı dalgalanıp sallandı; bir tür büyük dalga tepeye doğru tırmandı ve Mezar Taşları arasında, tozları gri duman misali dışarıya püskürten ağzım aşağıdaki siyahlığa doğru açmış muazzam bir yarık oluştu. O ana kadar ayakta duran taşlar devrilerek, yarık tarafından yutuldular. Sonra, insana gökyüzünün kendisinde yankılanmış gibi gelen bir çatırtı ile yarığın kaba siyah dudakları kapandı; tepeler bir kere daha sarsılarak duruldular.

Kız bakışlarını zelzelenin dehşetinden, yüzünü gün ışığında hiç görmemiş olduğu yanındaki adama çevirdi. "Bunu sen alıkoyuyordun," dedi. Sesi, toprağın kudretli kükremesinden ve bağırışlarından sonra, kamışlar arasındaki esinti gibiydi. "Sen zelzeleyi, karanlığın öfkesini alıkoydun."

"Yolumuza devam etmeliyiz," dedi adam, doğan güneşe ve harap olmuş Mezarlar'a sırtını dönerek. "Yorgunum, üşüyorum..." Yolda ilerlerlerken tökezleyince, kız onun koluna girdi. Her ikisi de ayaklarını sürüye sürüye ilerliyor, daha hızlı gidemiyorlardı. Büyük bir duvardaki iki minik örümcek gibi,

tepede, yükselmekte olan güneşle sararmış ve seyrek adaçayı gölgeleriyle yol yol olmuş kuru toprak üzerinde duruncaya kadar, tepenin engin yokuşundan zahmetle tırmandılar. Önlerinde, etekleri mosmor, başları altın gibi parlayan batı dağları uzanıyordu, İkisi de bir an için durduktan sonra tepenin doruğunu aşarak Mezarlar Mahalli'nin görüş açısından çıktılar, gittiler.

ONBİR: BATI DAĞLARI

TENAR uyandı; uzun süreler boyunca yürüdüğü, tüm etlerinin çürüyüp döküldüğü ve kemiklerinin çifte beyazlığının karanlıkta zayıf zayıf parladığı kötü rüyalardan zar zor kurtuldu. Gözlerini altın sarısı ışığa açarak adaçayının keskin kokusunu ciğerlerine çekti. Uyandıkça üzerine bir hoşluk geldi, bir haz onu yavaş yavaş, tümüyle kapladı, ta ki taşıncaya kadar; kollarını cüppesinin siyahlığından çıkartıp gerinerek, doğrulup oturdu, etrafına sorgusuz sualsiz bir memnuniyetle baktı.

Akşamdı. Güneş, yüce ve batıya doğru uzanan birbirine yakın dağların ardından kaybolmuştu ama battıktan sonraki parlaklığı yeri ve göğü dolduruyordu: Engin, berrak bir kış göğü; dağların ve vadilerin engin, çorak ve altın sarısı toprakları. Rüzgâr dinmişti. Hava soğuktu ve her yer tamamen sessizdi. Hiçbir şey kıpırdamadı. Yakındaki adaçayı çalılarının yaprakları kuru ve boz renkliydi; kurumuş minik çöl bitkilerinin sapları eline hafif hafif batıyordu. Işığın muazzam sessiz ihtişamı, tepelerde, havada, her dal, solmuş her yaprak ve gövde üzerinde parlıyordu.

Sol yanına bakınca adamın çöl toprağı üzerinde, pelerinine sarınmış olarak, bir kolu başının altında, derin derin uyuduğunu gördü. Uykudayken yüzü neredeyse kaşlarını çatıyormuşçasına sertti ama sol eli toprağın üzerine; üstünde hâlâ gri tüyden eski püskü kılıfı, diken ve başakçıklarıyla kendini zar zor savunan küçük bir devedikeninin yanına,

gevşek bir şekilde uzanmıştı. Adam ve minik çöl devedikeni; devedikeni ve uyuyan adam…

Adam, gücü toprağın Kadim Güçleri'ne denk ve en az o kadar kuvvetli olan biriydi; ejderhalarla konuşmuş ve tek bir sözüyle zelzeleleri durdurmuş biri. Ve orada, toprağın üzerinde, elinin yanıbaşında büyümekte olan bir devedikeniyle birlikte uykuya dalmış yatıyordu. Bu çok garipti. Yaşamak ve dünyada olmak, onun düşlediğinden çok daha büyük, çok daha garip bir şeydi. Gökyüzünün haşmeti adamın tozlu saçlarına değiyordu; bir an için devedikenini de altın rengine çevirmişti.

Işık yavaş yavaş soluyordu. Işık solarken, soğuk da giderek keskinleşmeye başladı. Tenar kalkarak kurumuş adaçayı çalısı toplamaya başladı; düşmüş dalları topluyor, kendi çaplarında en az meşe ağaçlarının büyük dalları kadar boğum boğum ve iri olarak büyümüş olan kaba dalları kırıyordu. Yorgunluktan daha fazla yürüyemeyecek halde oldukları için, sıcak öğle vaktinde burada konaklamışlardı. Birkaç bodur ardıç ağacı ile henüz inmiş oldukları batıdaki bayırın meyli onlara yeterli bir sığınak oluşturmuştu. Mataradan biraz su içtikten sonra yatıp uykuya dalmışlardı.

Küçük ağaçların altında daha büyük dallardan oluşmuş bir çerçöp yığını vardı; Arha bunları topladı. Toprağa gömülmüş kayaların köşesine gelecek şekilde bir çukur kazarak, çelik çakmağı ile içinde bir ateş yaktı. Adaçayı yaprakları ve çırpılarından oluşan kav bir anda alev aldı. Kuru dallar kızıl alevlerle reçine kokulu çiçekler açtı. Artık ateşin çevresi oldukça karanlık görünüyor, yıldızlar tekrar heybetli gökte beliriyordu.

Alevlerin çıtırtısı uyuyan adamı uyandırdı. Asık yüzünü elleriyle ovuşturarak oturdu ve sonunda dimdik ayağa kalkarak ateşe yaklaştı.

“Acaba-” dedi uykulu uykulu.

“Biliyorum, ama geceyi burada, ateşsiz geçiremeyiz. Hava çok soğuyor.” Bir dakika sonra da ekledi, “Ya da senin bizi sıcak tutacak veya ateşi gizleyecek bir büyün yoksa…”

Ayakları neredeyse ateşin içine girmiş bir halde, kolları dizlerinin çevresinde, ateşin yanına oturdu adam. “Bir,” dedi, “Ateş büyüden çok daha iyi. Burada, etrafımıza bir gözbağı yaptım; eğer biri gelirse, bizi çalıçırpı veya taş gibi görsün diye. Neden düşünüyorsun? Bizi izlerler mi?”

“Bundan korkuyorum ama yine de izleyeceklerini zannetmiyorum. Kossil’den başka hiç kimse senin orada olduğunu bilmiyordu. Kossil ve Manan’dan başka. Onlar da öldüler. Taht Binası çökerken, mutlaka o da oradaydı. Tavandaki kapağın orada bekliyordu. Diğerleri, geriye kalanlar benim de Taht Binası‘nda veya Mezarlar’da olduğumu ve zelzelede ezildiğimi düşüneceklerdir.” Kız da kollarıyla dizlerine sarılarak titredi. “Umarım diğer binalar yıkılmamıştır. Tepeden insan pek anlayamıyordu, ortalıkta çok toz toprak vardı. Herhalde bütün tapınaklar ve evler yıkılmamıştır; kızların uyudukları Büyük Ev mesela.”

“Zannetmem. Kendi kendisini yutan sadece Mezarlar’dı. Dönüp giderken, bir tapınağın yaldızlı damını gördüm; hâlâ ayaktaydı. Sonra tepenin altında kıpırtılar vardı, koşuşan insanlar.”

“Ne diyecekler, ne düşünecekler… Zavallı Penthe! Şimdi Tanrıkral’ın Yüksek Rahibesi olmak zorunda kalabilir. Buradan kaçmak isteyen hep oydu. Ben değil. Belki şimdi kaçar.” Tenar

gülümsedi. İçinde, hiçbir düşüncenin ve korkunun karartamayacağı bir neşe vardı; altın rengi ışıkta uyanınca içinden yükselen o aynı kesin neşe. Torbasını açarak, iki tane küçük pide çıkardı; birini ateşin üzerinden Ged'e uzattı, diğerini ısırdı. Ekmek sert ve ekşiydi; yemesi de çok hoştu.

Bir süre beraberce yediler.

"Denizden ne kadar uzaktayız?"

"Buraya gelmek iki gün ve gecemi almıştı. Dönmemiz daha çok vakit alacaktır."

"Benim gücüm kuvvetim yerinde," dedi kız.

"Öyle. Yüreklisin de. Ama yoldaşın yorgun," dedi adam gülümseyerek. "Ayrıca çok da ekmeğimiz yok."

"Su bulabilecek miyiz?"

"Yarın, dağlarda."

"Bize yiyecek bir şeyler bulabilir misin?" diye sordu kız, çekinerek, belli belirsiz.

"Avlanmak için hem zamana hem de silaha ihtiyaç vardır."

"Ben şey demek istemiştim, yani sihirle."

"Tavşanları çağırabilirim," dedi adam, ateşi eğri büğrü bir ardıç çomağıyla karıştırarak. "Şimdi, etrafımızda, tavşanlar deliklerinden ortaya çıkıyorlar. Gece onların zamanıdır. Birini ismiyle çağırırsam, yanıma gelir. Ama o şekilde yanına çağırdığın bir tavşanı yakalayıp, derisini yüzüp kızartabilir misin? Belki açlıktan ölecek duruma gelirsen. Ama bu güvene ihanet etmektir bence."

"Evet. Ben düşünmüştüm ki, belki sadece..."

“Bir sofra dizivereyim,” dedi. “Ah, bak onu yapabilirim. Eğer istersen altın tabaklar içinde hem de. Ama bu sadece gözbağı olur ve eğer gözbağını yersen, daha da çok acıkırsın. İnsan kendi sözcüklerini yiyince ne kadar beslenirse o kadar beslenirsin.” Kız, bir an için onun beyaz dişlerinin ateş ışığında parladığını gördü.

“Senin şu büyün de tuhaf,” dedi kız, biraz da eşitlikten doğan bir vakarla; Büyücü‘ye hitap eden bir Rahibe olarak. “Sadece büyük meseleler için yararlı oluyor gibi.”

Adam ateşe biraz daha odun attı; ateş, ardıç kokulu kıvılcım ve çıtırtılardan oluşan havai fişekler halinde yükseldi.

“Gerçekten de bir tavşan çağırabilir misin?” diye sorguladı Tenar birdenbire.

“Çağırmamı ister misin?”

Kız evet anlamında başını salladı.

Adam yüzünü ateşten çevirerek yıldızların ışıklarıyla dopdolu, sınırsız karanlığa yumuşak bir sesle seslendi, “Kebbo… O kebbo…”

Sessizlik. Hiç ses yoktu. Hiçbir kıpırtı yoktu. Hemen, titreyen ateşin ışığının tam kenarında, yere çok yakın, kara kehribar çakılı gibi bir göz yalnızca. Kürklü bir sırtın kavisi; bir kulak, uzun, tetikte, havaya kalkmış.

Ged bir daha konuştu. Kulak seğirdi ve aniden, gölgeden diğer kulak da çıktı; sonra minik hayvan dönerken, Tenar bir an için hayvanın tümünü gördü; gecenin içindeki işine umursamazca dönerken, küçük, yumuşak, kıvrak sıçrayışını.

“Ah!” dedi kız, nefesini bırakırken. “Çok hoştu.” Ve hemen sordu, “Ben de yapabilir miyim?”

“Şey-”

“Anladım, bu bir sır,” dedi hemen, tekrar ağır başlılığına dönerek.

“Tavşanın ismi bir sırdır. En azından, insan onu olur olmaz, nedeni yokken kullanmamalıdır. Fakat sırdan ziyade bir yetenek veya bir esrar olan şey, çağırmanın gücüdür, anlıyor musun?”

“Evet,” dedi kız, “sende olan güç. Biliyorum!” Sesinde, yalandan bir alaya gizlenmemiş bir tutku vardı. Adam ona baktı ve cevap vermedi.

İsimsizler’e karşı verdiği savaştan ötürü hâlâ bitkindi; gücünü kuvvetini sarsılan tünellerde harcamıştı. Kazanmış olduğu halde övünecek hali kalmamıştı. Biraz sonra, ateşe mümkün olduğu kadar yakın bir yere tekrar kıvrılarak uyudu.

Tenar, ateşi besleyerek ve bir ufuktan bir ufuğa, kış takım yıldızlarının aydınlığını seyrederek oturdu, ta ki bu ihtişam ve sessizlikten başı dönüp uykuya dalıncaya kadar.

Her ikisi de uyandılar. Ateş sönmüştü. Kızın seyrettiği yıldızlar şimdi dağın ardında uzaklardaydı ve doğudan yenileri doğmuştu. Onları uyandıran soğukta, çöl akşamının kuru soğuğu ve bıçak gibi kesen rüzgâr. Güneybatıdan, gökyüzünü kaplayan, buluttan bir peçe geliyordu.

Odun yığını hemen hemen bitmişti. “Yürüyelim,” dedi Ged, “şafak vaktine pek bir şey kalmadı.” Dişleri o kadar takırdıyordu ki, kız söylediklerini zar zor anladı. Yola koyuldular, batıya doğru giden bayırı yavaş yavaş tırmandılar. Çalılar ve kayalar, yıldızların ışığında simsiyah beliriyorlardı; yürümek, gündüzki kadar kolaydı. Bir süre üşüdükten sonra yürüyüş onları ısıttı; iki büklüm olup titremeyi bıraktılar ve

daha rahat ilerlemeye başladılar. Böylece, günün ilk ışıklarıyla, o güne kadar Tenar'ın yaşamını sınırlamış olan batı dağlarının ilk yükseltilerine varmışlardı.

Titreşen altın yaprakları hâlâ dallarında duran ağaçlardan meydana gelmiş bir koruda durdular. Adam bunların telli kavak olduğunu söyledi; kız ardıçtan, pınarın kenarındaki hastalıklı kavaklardan ve Mahal'in meyve bahçesindeki kırk tane elma ağacından başka ağaç tanımıyordu. Telli kavaklar arasındaki küçük bir kuş, "cik, cik" dedi alçak bir sesle. Ağaçların altından ince ama gür, kayalar ve çağlayanlardan kuvvetle aşan bir dere bağıra bağıra akıyordu; donmaya fırsat bulamayacak kadar hızla. Tenar, neredeyse korkmuşta ondan. O, her şeyin yavaş hareket ettiği sessiz çöle alışkındı: Tembel tabiatlı nehirler, bulutların gölgeleri, dönüp duran akbabalar.

Kahvaltı için bir parça ekmekle son peynir kırıntısını da bölüştürüp biraz dinlendikten sonra yollarına devam ettiler.

Akşama oldukça yükseğe varmışlardı. Hava, kasvetli, rüzgârlı ve dondurucuydu. Bol odunu bulunan başka bir derenin vadisinde konakladılar ve bu kez kütüklerden onları oldukça sıcak tutacak kuvvetli bir ateş yaktılar.

Tenar mutluydu. Bir sincabın içi oyuk bir ağacın devrilmesiyle ortaya çıkan kabuklu yemiş hazinesini bulmuştu: birkaç kilo iyi ceviz ile Ged'in Kargca'daki ismini bilmediği için *ubir* dediği, pürüzsüz kabuklu bir yemiş. Kız bunları, teker teker, yassı bir taşla, çekiç olarak kullandığı başka bir taş arasında kırdı; kırdığı her iki cevizden birini adama verdi.

"Burada kalabilmek isterdim," dedi, tepeler arasında kalmış rüzgârlı ve alacakaranlık vadiye bakarak. "Burayı sevdim."

“Güzel bir yer burası,” diye kabul etti adam.

“İnsanlar hiçbir zaman buraya gelmezler.”

“Pek sık değil... Ben dağlarda doğmuşum,” dedi adam, “Gont Dağı‘nda. Havnor’a giderken oradan geçeceğiz, eğer kuzeyden giden yolu seçersek. Kışın, denizden, büyücek bir dalga gibi, bembeyaz yükselen o dağı görmeye doyum olmaz. Benim köyüm de bunun gibi bir derenin hemen yanındaydı. Sen nerede doğmuşsun Tenar?”

“Atuan’ın kuzeyinde, Entat’ta sanırım. Hatırlamıyorum.”

“Seni o kadar küçükken mi almışlar?”

“Beş yaşındaymışım. Bir ocakta yanan bir ateş hatırlıyorum... Başka da bir şey yok.”

Adam, sakalları uzamaya başlamış olsa da en azından temiz görünen çenesini ovuşturdu; soğuğa rağmen her ikisi de dağlardaki derelerde yıkanmışlardı. Çenesini ovuşturdu; düşünceli ve ciddi görünüyordu. Kız adamı seyretti; onu ateşin ışığında, dağın alacakaranlığında seyrederken kalbinde hissettiklerini kimselere söyleyemezdi.

“Havnor’da ne yapacaksın?” dedi adam, soruyu kıza değil de ateşe doğru sorarak. “Sen benim tahmin ettiğimden de fazlasıyla gerçekten yeniden doğdun.”

Kız evet anlamında başını salladı, hafifçe gülümseyerek. Kendini yeniden doğmuş gibi hissediyordu.

“En azından dili öğrenmek zorundasın.”

“Senin dilini mi?”

“Evet.”

“Öğrenmek isterim.”

“İyi öyleyse. Bu *kabat*,” diyerek kızın siyah cüppesinin kucağına bir taş fırlattı.

“*Kabat*. Bu ejderha dilinde mi?”

“Yo, yo. Senin amacın büyü yapmak değil, diğer adamlarla ve kadınlarla konuşmak!”

“İyi ama çakıltaşının ejderha dilindeki karşılığı ne?”

“*Tolk*,” dedi adam. “Ama benim, seni sihirbaz çırağı yapmaya niyetim yok. Ben sana İç Adalar’da, Denizler Diyarı‘nda insanların konuştukları dili öğreteceğim. Buraya gelmeden önce ben de sizin dilinizi öğrenmek zorunda kaldım.”

“Çok acaip konuşuyorsun.”

“Hiç kuşkusuz. Şimdi, *arkemmi kabat*,” diyerek taşı geri vermesi için elini kıza uzattı.

“Havnor’a gitmem şart mı?” dedi kız.

“Başka nereye gitmek istersin Tenar?”

Kız tereddüt etti.

“Havnor çok güzel bir şehirdir,” dedi adam. “Ve sen, halkayı, barışın simgesini, kaybolmuş hazineyi götürüyorsun. Havnor’da seni bir prenses gibi karşılarlar. Onlara götürdüğün bu büyük armağan için sana saygı gösterirler, hoş karşılarlar, hoş tutarlar. O şehirdekiler soylu ve cömert insanlardır. Derinin renginden dolayı sana Beyaz Hanım derler ve bu kadar genç olduğun için de seni daha çok severler. Ve bu kadar güzel olduğun için. Sana gözbağcılığıyla gösterdiğim elbise gibi yüzlerce elbisen olur, ama hakikileri. Övgü, şükran ve sevgiyle karşılanırsın. Sen, şimdiye kadar yalnızlık, kıskançlık ve karanlıktan başka hiçbir şey öğrenmemiş olan, sen.”

“Manan vardı,” dedi kız, kendini savunarak, dudaklarının kenarı birazcık titreyerek. “O beni seviyordu ve her zaman bana iyi davranıyordu. Bildiği kadarıyla da beni koruyordu ve ben onu bu yüzden öldürdüm; kara çukurun içine düştü. Ben Havnor’a gitmek istemiyorum. Ben burada kalmak istiyorum.”

“Burada - Atuan’da mı?”

“Dağlarda. Şu anda bulunduğumuz yerde.”

“Tenar,” dedi adam ciddi ve sakin sesiyle, “o halde burada kalacağız. Benim bıçağım bile yok ve kar yağarsa her şey çok zor olacak. Ama yiyecek bulduğumuz sürece -”

“Hayır. Kalamayacağımızı biliyorum. Sadece aptal gibi davranıyorum,” dedi Tenar ve ateşe yeni bir odun atmak için, ceviz kabuklarını etrafa saçarak ayağa kalktı. Yırtık pırtık, tozlu cüppesi ve siyah pelerini içinde incecik ve dimdik duruyordu. “Bildiklerim artık hiçbir işe yaramıyor,” dedi, “ben de başka hiçbir şey öğrenmedim. Öğrenmeye çalışacağım.”

Ged sanki acıyla kıvranır gibi başka bir tarafa doğru baktı.

Ertesi gün zirvedeki kahverengimsi bir otlaktan geçtiler. Geçitte sert bir rüzgâr esiyordu, insanı kör eden ve insana batan karla karışık bir rüzgâr. Ancak, dağın diğer tarafından iyice aşağıya indikten sonra, zirvelerdeki kar bulutlarının altında, Tenar, dağdan duvarın arkasındaki toprakları gördü. Yeşildi - çam ağaçlarının, otların yeşili, kar içindeki tarlaların ve nadasa bırakılmış tarlaların yeşili. Kışın bu ölü halinde bile; çalılıklar çıplak ve ormanlar gri dallarla doluyken bile, buraları yemyeşil topraklardı, mütevazı ve zarif. Dağın yüksek ve kayalıklı eğiminden aşağısını seyrettiler. Tek kelime etmeden

Ged, güneşin bulutların kalın örtüşü ve bulamacı ardından alçalmakta olduğu batıyı işaret etti. Güneşin kendisi gizlenmişti ama ufukta, neredeyse Altmezar'ın duvarlarındaki kristallerin göz kamaştıran pırıltısı gibi bir pırıltı vardı; dünyanın kenarında neşeli bir titreşim sanki.

"Bu nedir?" dedi kız, ve adam, "Deniz," dedi.

Kısa bir süre sonra, kız bundan daha az harikulade, ama yine de yeterince harikulade bir şey gördü. Bir yola vardılar ve bu yolu takip ettiler; yol onları hava kararırken bir köye ulaştırdı: Yolun etrafına dizilmiş on, on iki ev. İnsanlar arasına girmekte olduklarını fark edince korkuyla yoldaşına baktı. Kız baktı bakmasına ama onu göremedi. Yanında, Ged'in giysileri içinde, onun gibi yürüyen, onun pabuçlarını giyen, başka bir adam yürüyordu. Cildi beyazdı ve sakalı yoktu. Adam kıza bir bakış fırlattı; gözleri maviydi. Göz kırptı.

"Onları kandırabilecek miyim?" dedi. "Giysilerini nasıl buldun?"

Kız kendi üstüne başına baktı. Üzerinde, köylü kadınların giydiği kahverengi etek ve ceket ile büyük kırmızı yün bir şal vardı.

"Aa," dedi kız birdenbire durarak. "A, sen - sen Ged'sin!" Daha kız onun adını söylerken, adamı son derece açık seçik, bildiği kara ve yaralı yüzüyle, kara gözleriyle gördü; yine de karşısında soluk yüzlü yabancı duruyordu.

"Başkalarının yanında adımı söyleme. Ben de seninkini söylemeyeceğim. Biz Tenacbah'dan gelen iki kardeşmişiz. Eğer merhametli bir çehre görebilirsem, bir lokma yemek isteyeceğim." Adam kızın elini tuttu ve birlikte köye girdiler.

Ertesi sabah, dolu bir karın ile ve samanlıkta uyunmuş rahat bir uykudan sonra, köyden ayrıldılar.

“Büyücüler sık sık dilenir mi?” diye sordu Tenar, keçiler ile benekli ineklerin otladıkları yeşil tarlalar arasındaki yolda.

“Neden soruyorsun?”

“Dilenmeye alışıkmışsın gibi geldi bana. Hatta bu konuda çok başarılıydın.”

“Şey, evet. Eğer o açıdan bakarsan, tüm hayatım boyunca dilendim. Büyücülerin pek bir şeyleri yoktur, anlayacağın. Daha doğrusu asaları ve giysilerinden başka bir şeyleri yoktur, eğer gezginseler. Birçok insan onları iyi karşılayıp, yiyecek ve yatacak yer verir. Onlar da iyi kötü karşılığını verirler.”

“Ne karşılığı?”

“Mesela, köydeki o kadın. Onun keçilerini iyileştirdim.”

“Neleri vardı?”

“Her ikisinin memesinde de iltihap vardı. Küçük bir oğlanken ben de keçi otlatırdım.”

“Kadına onları iyileştirdiğim söyledin mi?”

“Hayır. Nasıl söyleyebilirdim? Neden söyleyeyim ki?”

Biraz sustuktan sonra kız, “Görüyorum ki büyün sadece büyük meseleler için geçerli değilmiş,” dedi.

“Misafirperverlik,” dedi adam, “yabancılara gösterilen iyi niyet, bu çok büyük bir şeydir. Teşekkür etmek de yeterlidir elbette. Ama keçilere acıdım.”

Akşamüstü, büyük bir kasabaya vardılar. Burası, evleri tuğladan, etrafında Karg usulü, mazgallı siperleri ve dört

köşesine yerleştirilmiş gözetleme kuleleri bulunan surların altında, celeplerin büyük bir koyun sürüsünü güttükleri bir kasabaydı. Sarımsı tuğladan örülmüş duvarlarının üzerinden, yüz hatta daha fazla evin, kırmızı kiremitli damları başlarını uzatıyorlardı. Kapıda, kırmızı tüylü başlıklarıyla Tanrıkral'ın hizmetinde iki muhafız duruyordu. Tenar, bu başlıkları takan adamların, aşağı yukarı her yıl Tanrıkral'ın tapınağına para veya tutsak bağışlarına eşlik etmek için, Mahal'e geldiklerini görmüştü. Surların dışından geçerlerken Ged'e bunu söylediğinde, o da, "Ben de görmüştüm bunları, çocukken," dedi. "Gont'a akınlar düzenlemişlerdi. Benim köyüme de gelmişlerdi yağmalamak için. Ama geri püskürtülmüşlerdi. Sonra, Annouth'da, kıyıda bir savaş olmuştu; bir sürü adam ölmüştü, yüzlerce diyorlardı. Belki şimdi halka birleştiğine ve Kaybolmuş Rün yeniden ortaya çıktığına göre Karg imparatorluğu ile İç Adalar arasında böyle saldırılar ve ölümler olmaz."

"Böyle şeylerin devam etmesi aptallık olur," dedi Tenar. "Tanrıkral bu kadar köleyi ne yapar ki?"

Arkadaşı, bunu bir süre düşündü. "Eğer Karg ülkeleri, Adalar Diyarı'nı yenerse mi demek istiyorsun?"

Kız evet anlamında başını salladı.

"Bunun pek olabileceğini sanmıyorum."

"Ama baksana imparatorluk ne kadar kuvvetli - surlarıyla, insanlarıyla şu büyük şehre baksana. Eğer saldırırlarsa, sizin topraklarınız nasıl bunlara karşı koyabilir?"

"Orası pek büyük bir şehir değil," dedi adam dikkatle ve kibarca. "Ben de dağımdan yeni indiğim zaman böyle bir şehri muazzam bulurdum. Fakat Yerdeniz'de, bir sürü, bir sürü şehir

var; bu onların yanında kasaba gibi kalır. Bir sürü, bir sürü ada var. Bunları göreceksin Tenar.”

Kız bir şey söylemedi. Yüzü asık, yolda zorlukla yürümeye devam etti.

“O şehirleri görmek harika bir şey: Kayığın yaklaşırken, onların denizden yükselişlerini görmek. Çiftlikler ve ormanlar; limanları ve saraylarıyla şehirler, dünyadaki her şeyin satıldığı pazar yerleri.”

Kız onaylarcasına başını salladı. Adamın kendisini neşelendirmek istediğini biliyordu ama o neşesini dağlarda, o derenin açtığı loş vadide bırakmıştı. Şimdi ise içinde gitgide büyüyen bir korku vardı. Önünde uzanan her şey, bilinmeyendi. Mezarlar’dan ve çölden başka bir şey bilmiyordu. Bu ne işe yarardı ki? Yıkılan labirentteki dönemeçleri, çöken sunak önünde yapılan dansları biliyordu o. Ormanlar, şehirler, adamların gönülleri hakkında bir şey bilmiyordu ki.

Aniden, “Orada, benim yanımda kalacak mısın?” diye sordu.

Adama bakmıyordu. Adam, kılık değiştirmiş halindeydi, beyaz tenli bir Karg köylüsü; kız onu o şekilde görmeyi sevmemişti. Fakat sesi değişmemişti, Labirent’in karanlığında konuşan aynı sesti.

Adam cevap vermekte gecikti. “Tenar. Ben gönderildiğim yere gidiyorum. Ben çağrımı izliyorum. Şimdiye kadar bir yerde fazla kalmama izin verilmedi. Bunu anlayabiliyor musun? Ben yapmam gerekeni yapıyorum. Gitmem gereken yere gitmem gerekir. Bana ihtiyacın olduğu sürece, Havnor’da senin yanında olacağım. Ve sonra, eğer bana ihtiyacın olursa,

beni çağır. Gelirim. Beni çağırırsan, mezarımdan bile çıkar gelirim Tenar! Ama seninle kalamam.”

Kız hiçbir şey demedi. Bir süre sonra adam, “Orada, bana çok ihtiyacın olmayacak. Mutlu olacaksın,” dedi.

Kız sessizce kabullenerek başını salladı.

Yan yana denize doğru ilerlediler.

ONİKİ: YOLCULUK

KAYIĞINI, yakındaki köylülerin Bulut Burnu dedikleri, büyük kayalık bir burnun yan tarafındaki bir mağaraya saklamıştı, Köylülerden biri onlara akşam yemeği olarak güveçte balık verdi. Sarp kayalıklardan kumsala, gri günün son ışıklarıyla varmışlardı. Mağara, kayanın içine dokuz metre kadar giren dar bir yarıktı; denizin yükselme şeridinin tam üzerinde bulunduğu için de kumlu zemini nemliydi. Mağaranın ağzı, denizden görülebiliyordu; Ged, küçük teknelerinde avlanan gece balıkçıları ateşi görüp merak edebilecekleri için ateş yakmamalarını söylemişti. Böylece, insanın parmaklarına yumuşacık, yorgun bedenine ise taş gibi sert gelen kum üzerine, acınacak bir halde yattılar. Ve Tenar, mağaranın ağzının biraz altında bulunan, kayalara çarpan, kayaları emen ve kayalar üzerinde patlayan denizi ve doğuya doğru millerce uzanan kumsaldaki gökgürültüsünü dinledi. Tekrar, tekrar, tekrar aynı sesleri çıkarttı deniz; yine de aynı değildi sesler. Hiç dinlenmedi deniz. Dünyanın bütün adalarındaki kıyılarda, bu durmak bilmez dalgalarla kendi kendini kabarttı ve hiç dinmedi, hiç durulmadı. Çöl, dağlar: onlar kıpırtısız duruyordu. Onlar sonsuza kadar gür ve donuk bir sesle bağırmıyordu. Deniz durmadan konuşuyordu ama dili kıza yabancıydı. Anlayamıyordu.

Deniz alçakken, ilk gri ışıkla kız huzursuz uykusundan uyanarak büyücünün mağaradan çıkmakta olduğunu gördü. Onun, yalın ayak ve belinden sıktığı peleriniyle, aşağıdaki siyah tüylü kayalar üzerinde bir şey arayarak gezinmesini seyretti.

Adam geri geldi. Mağaraya girerken ışığı keserek içerisini karartmıştı. “Al,” dedi, bir avuç doluşu, kavuniçi dudaklı mor taşlara benzeyen, ıslak, iğrenç şeyi uzatarak.

“Bunlar da ne?”

“Midye, kayalardan. Bunlar da iki tane istiridye, daha da makbuldür. Bak - böyle.” Kızın ona dağlarda ödünç vermiş olduğu, anahtar halkasındaki küçük hançerle kabuğunu açarak, içindeki deniz suyunu da sos niyetine kullanıp kavuniçi midyeyi yedi.

“Pişirmeden mi yiyorsun? Diri diri?”

Bir süre için kız, ona bakmayı reddetti; mahcup bir yüzle ama azimle midyeleri birer birer açarak yemeye devam etti adam.

İşini bitirince, mağaraya, burnu ileri dönük, denizde sürüklenip gelmiş bir iki tane kütükle kumdan yükseltilmiş olan kayığın yanına gitti. Tenar bir gece önce kayığa baktığında pek gözü tutmamış ve pek bir şey de anlamamıştı. Boyu tahmin ettiğinden daha uzundu, kendi boyunun üç misliydi. İçi, nasıl kullanılacağını bilmediği ve ona tehlikeli görünen nesnelerle doluydu. Kayığın başının (o buruna böyle diyordu) iki yanına göz resmi çizilmişti; ve yarı uykudayken, ona hep kayık kendisini seyrediyormuş gibi gelmişti.

Ged bir an için kayığın içini arayıp taradıktan sonra, bir şeyle geri geldi: Kuru kalması için iyice sarılıp sarmalanmış bir paket sert ekmek. Kıza büyük bir parça ikram etti.

“Aç değilim.”

Adam kızın asık yüzüne baktı.

Ekmeği daha önceki gibi sararak kaldırdı; mağaranın ağzına oturdu. “Denizin yükselmesine iki saat kadar var,” dedi. “Sonra gidebiliriz. Huzursuz bir gece geçirdin, neden şimdi uyumuyorsun?”

“Uykum yok.”

Adam cevap vermedi. Orada, kıza yan dönerek, taşların karanlık kemeri altında, ayak ayak üstüne atarak oturdu; kız onu mağaranın içlerinden seyrederken denizin pırıl pırıl kabartısı ve hareketi arkasında kalıyordu. Adam kıpırdamadı. Taşların kendisi kadar hareketsizdi. Adamdan, suya atılan bir taşın halkaları gibi, hareketsizlik yayılıyordu. Sessizliği, konuşmanın yokluğundan çok, çöldeki sessizlik gibi, kendi başına bir şey haline geldi.

Uzun bir süre sonra, Tenar ayağa kalkarak mağaranın ağzına geldi. Adam kıpırdamadı. Kız adamın yüzüne baktı. Yüzü bakırdan dökülmüş gibiydi - katı, kara gözleri kapalı değil ama yere bakıyor; ağzı sakin.

Adam da deniz gibi kızın çok uzağındaydı.

Şimdi neredeydi, hangi ruhani yolda yürüyordu? Kız onu izleyemezdi.

Adam, kızı izlemesi için zorlamıştı. Onu ismiyle çağırmıştı; kız da emekleyerek onun eline gitmişti, aynı karanlıktan çıkıp gelen küçük, yabani çöl tavşanının ona gittiği gibi. Ve şimdi, halka da adamda olduğuna göre, şimdi Mezarlar yıkıldığına ve rahibesi yeminini sonsuza kadar bozduğuna göre, şimdi ona ihtiyacı yoktu ve kızın onu izleyemeyeceği bir yere gitmişti. Kızla kalmayacaktı. Onu kandırmıştı ve onu yapayalnız bırakacaktı.

Kız eğilerek yumuşak bir hareketle, adamın kemerinden, ona vermiş olduğu küçük çelik hançeri çekip aldı. Bir heykeli soymak gibi birşeydi bu.

Hançerin sadece bir tarafı keskindi ve ancak on santim uzunluğundaydı; kurban bıçaklarının bir minyatürüydü. Bu, Mezarlar'ın Rahibesi'nin giysilerinin, at kılından kemeri ve bilinen bir amacı olmayan diğer bazı parçaların yanı sıra, anahtar halkasında taşıması gereken bir parçasıydı. Hançeri, ayın karanlık zamanında yaptığı danslardan biri hariç hiç kullanmamıştı; dans sırasında hançeri Taht'ın önünde havaya atarak yakalıyordu. O dansı seviyordu; dans, ayaklarının ritminden başka eşlik eden bir müzik olmayan vahşi bir danstı. Bu dansa çalışırken, hançeri sapından tutmanın hilesini öğreninceye kadar hep ellerini kesmişti. Küçük hançer, insanın elini kemiğine kadar, ya da bir boynun atardamarlarım kesecek derecede keskindi. Onlar kıza ihanet edip, yüzüstü bırakmış olsalar bile, kız hâlâ Efendileri'ne hizmet edebilirdi. Karanlığın bu son eyleminde kıza rehber olup, elini yönetebilirlerdi. Kurbanı kabul edebilirlerdi.

Kız, adama doğru eğildi, bıçak sağ elinde, kalçasının arkasında duruyordu. Kız bunu yaparken, adam yüzünü yavaşça kaldırarak kıza baktı. Yüzünde, uzun bir yoldan gelmiş, korkunç şeyler görmüş birinin ifadesi vardı. Yüzü sakindi ama ıstırap doluydu. Kıza doğru bakıp, onu her an biraz daha net görmeye başladıkça, yüzündeki ifade belirginleşti. Sonunda, "Tenar," dedi, onu selamlarcasına, kızın bileğindeki delikli ve oymalı gümüş halkaya dokunmak için elini uzatırken. Bunu adeta güvenini tazelemek istercesine, tevekkül ile yaptı. Kızın elindeki hançeri önemsemedi. Bakışlarını çevirdi, aşağıdaki kayalar üzerinden derin derin kabaran dalgalara baktı ve güçlükle, "Zamanı geldi... Gitme zamanı geldi," dedi.

Adamın sesiyle kızdaki çılgınlık yok oldu. Korkuyordu.

“Onları geride bırakacaksın Tenar. Onlardan kurtularak gidiyorsun şimdi,” dedi adam, ani bir gayretle yerinden kalkarak. Gerindi ve pelerinini kemerle yeniden iyice sıktı. “Kayığı indirirken bana yardım ediver. Kütüklerin üzerine koydum, yuvarlayabilmek için. İşte böyle, it... bir daha. Tamam, tamam, oldu. ‘Atla’ dediğimde, içine atlamaya hazırlan. Burası, kayığı suya indirmek için maharet isteyen bir yer - bir kez daha. Tamam! Atla içine!” - ve kızdan sonra kayığa sıçrayarak, tam o dengesini kaybettiği anda yakalayıp kayığın içine, yere oturttu; bacaklarını ardına kadar açarak yere sağlam bastı; küreklere yüklenerek kayığı, köpük içinde gürleyen burnun ucundan, kayalar üzerinden aşmış bir gelgit dalgası üzerinden ok gibi doğru denize fırlattı.

Sığlık yerden uzaklaştıktan sonra kürekleri kayığa alarak kayığın direğini dikti. Şimdi, Tenar içinde ve deniz dışarıda olunca kayık çok küçük görünüyordu.

Adam yelkeni taktı. Donuk kırmızı renkli yelken büyük bir özenle yamanmıştı, kayık da olabildiğince temiz ve düzenli olmasına rağmen bütün takımlar, uzun ve zorlu bir kullanımın izlerim taşıyordu. Ustalarına benziyorlardı: Çok uzaklara gitmişler ve iyi muamele görmemişlerdi.

“Şimdi,” dedi adam, “şimdi uzaklaştık, şimdi kurtulduk, gerçekten uzaklaştık Tenar. Bunu hissediyor musun?”

Hissediyordu. Karanlık el, kalbinin üzerindeki, ömür boyu süren hükmünü geri çekmişti. Ama dağlarda olduğu gibi neşelenemiyordu. Başını kollarına gömerek ağladı; yanakları tuzlu ve ıslaktı. İşe yaramaz bir kötülüğe bağımlı geçirdiği, boşa harcanmış yıllarına ağladı. Acı acı ağladı çünkü özgürdü.

Öğrenmeye başladığı şey aslında özgürlüğün yüküydü. Özgürlük ağır bir yüktür, ruhun yüklenmesi gereken büyük ve garip bir sorumluluk. Kolay değildir. Verilen bir armağan değil, yapılan bir seçimdir; bu seçim de zor bir seçim olabilir. Yol, yukarıya, ışığa doğru çıkar; ama yüklü yolcu oraya hiçbir zaman yaramayabilir.

Ged bıraktı kız ağlasın; ne onu avutacak tek bir söz söyledi; ne de gözyaşlarını dindirdikten sonra, oturup Atuan adasının alçak mavisine doğru bakarken onunla konuştu. Adamın yüzü sert ve tetikteydi, sanki tek başınaymış gibi; hep ileriye bakarak, sessiz ve seri, yelken ve dümenle ilgileniyordu.

Akşamüstü, gitmekte oldukları yönü, güneşin batı yanını işaret etti. “Orası Karego-At,” dedi; Tenar adamın işaretini izleyerek, tepelerin uzaktaki buluta benzer hayalini, Tanrıkral’ın büyük adasını gördü. Atuan geride gözden kaybolmuştu. İçinde büyük bir sıkıntı vardı. Güneş gözlerine altından bir çekiç gibi iniyordu.

Akşam yemekleri kuru ekmek, Ged’in bir akşam önce Bulut Burnu’ndaki dereden kayığın fıçısına doldurduğu su ve Tenar’a iğrenç gelen tütsülenmiş kuru balıktan ibaretti. Kış akşamı, çabuk ve soğuk, deniz üzerine indi. Kuzey tarafında, uzakta, bir süre zayıf ışık kıpırtılarını, Karego-At’ın uzak sahilindeki küçük köylerin ateşlerinden yayılan sarı ışıkları görebildiler. Bunlar, okyanustan yükselen pus içinde kayboldu; derin sular üzerindeki yıldızsız gecede yalnızdılar.

Kız kayığın kıçına kıvrılıverdi; Ged de su matarasını başına yastık yaparak buruna yattı. Rüzgâr güneyden gelen hafif bir esinti olmasına rağmen, alçak dalgalar yanlarını yalarken, kayık aralıksız yoluna devam ediyordu. Burada,

kayalıklı sahilden uzaklarda deniz de sessizdi; sadece kayığa değdikçe birazcık fısıldıyordu.

“Eğer rüzgâr güneyden eserse,” dedi Tenar fısıltıyla, çünkü deniz de fısıldıyordu, “kayık kuzeye gitmez mi?”

“Evet, eğer biz orsa etmezsek. Ama ben kayığın yelkenine büyü rüzgârı koydum, batıya gitsin diye. Yarın sabaha kadar Karg sularından çıkmış oluruz. O zaman dünya rüzgârıyla gitmesine izin veririm.”

“Kendi kendine mi dümen kırıyor?”

“Evet,” diye cevapladı Ged ciddiyetle, “uygun talimatı verdikten sonra. Kayığımın pek fazla talimata ihtiyacı yok. Açık denize çıkmıştı o, Doğu Uçyöre’deki en uzak adanın ilerilerine; Erreth-Akbe’nin ölmüş olduğu, en batıdaki Selidor adasına gitmişti. Benim Ufkabakan’ım, çok akıllı, becerikli bir kayıktır. Ona güvenebilirsin.”

Muazzam derinliğin üzerinde büyü ile ilerleyen kayığın içinde kız, karanlığa bakarak yatıyordu. Tüm hayatı boyunca karanlığa bakmıştı; ama bu daha engin bir karanlıktı, bu okyanusun üzerine çöken gece. Hiç sonu yoktu. Hiç tavanı yoktu. Yıldızların gerisine uzanıyordu. Hiçbir dünyevi Güç yönetmiyordu onu. Işıktan önce de vardı, sonra da olacaktı. Tüm kötülüğün ötesine uzanıyordu.

Karanlıkta, kız konuştu: “Sana tılsımın verilmiş olduğu küçük ada bu denizde mi?”

“Evet,” diye cevap verdi adamın sesi karanlığın içinden. “Buralarda. Belki de güney taraflarında. Bir daha bulamam.”

“Ben onun kim olduğunu biliyorum, sana halkayı veren yaşlı kadının.”

“Biliyor musun?”

“Bana hikayeyi anlatmışlardı. Bu İlk Rahibe’nin bilgilerinin bir bölümünü oluşturuyordu. Thar anlatmıştı; ilk önce Kossil’in yanında, sonra yalnızken tamamını anlattı; ölmeden önce benimle konuştuğu son seferdi. Hupun’da, Awabath’taki Yüksek Rahip’in yükselişine karşı savaşan soylu bir aile varmış. Bu ailenin kurucusu Kral Thoreg’miş; ardıllarına bıraktığı hazine içinde yarım halka da varmış, Erreth-Akbe’nin kendisine vermiş olduğu halka.”

“Bu, gerçekten de Erreth-Akbe’nin Kahramanlıkları‘nda anlatılıyor. Deniliyor ki... senin dilinde, ‘Halka kırıldığı zaman, yarısı Yüksek Rahip İntathin’in elinde, yarısı da kahramanın elinde kaldı. Yüksek Rahip, kırık yarıyı, İsimsizler’e, Atuan’daki Yerin Eskileri’ne gönderdi; bu yarı, kaybolmuş yerlerdeki karanlığa gitti. Fakat Erreth-Akbe diğer kırık yarıyı, “Bırakın, tekrar birleşinceye kadar bu parça, ışıkta, bir genç kızın çeyizinde, bu ülkede kalsın,” diyerek akıllı kralın Tiarath adlı kızına verdi. Böyle dedi kahraman, batıya yelken açmadan önce.’”

“Demek ki halka, yıllar boyunca bu ailenin kızından kızına geçti. Halkının tahmin ettiği gibi kaybolmamıştı. Fakat Yüksek Rahipler kendilerini Rahip Kral ilan edip, Rahip Krallar da İmparatorluğu kurup kendilerine Tanrıkral demeye başladıkları zaman, tüm bu süre zarfında Thoreg ailesi gitgide daha zayıflayıp fakirleşmiş. Ve en sonunda, Thar’ın bana anlattığına göre, Thoreg sülalesinden geriye sadece iki kişi kalmış, iki küçük çocuk, bir kız bir oğlan, Awabath’taki Tanrıkral, şimdi hüküm sürmekte olan Tanrıkral’ın babasıymış. Çocukları Hupun’daki saraylarından kaçırtmış. Hupunlu Thoreg ailesinden birinin sonunda, imparatorluğun sonunu getireceğine dair bir kehanet varmış, bu da onu

korkutuyormuş. Çocukları kaçırtarak, denizin ortasında ıssız bir ada bulmuş ve onları bu adada birazcık yiyecek ve üzerlerindeki elbiseyle bırakmış. Onları bıçakla, boğarak veya zehirleyerek öldürmeye korkmuş; çünkü kral kanı taşıyorlarmış ve kral öldürmek, tanrıların bile başına bela getirirmiş. Çocukların isimleri Ensar ile Anthil'miş. Sana kırık halkayı veren Anthil'di."

Adam uzun bir süre sessiz kaldı. "Şimdi öykü tamamlandı," dedi sonunda, "aynı halkanın tamamlandığı gibi. Ama bu çok acı bir hikaye Tenar. Küçük çocuklar, o ada, görmüş olduğum yaşlı adam ve kadın... İnsan dilinden zar zor anlıyorlardı."

"Sana bir şey soracağım."

"Sor."

"Ben İç Adalar'a, Havnor'a gitmek istemiyorum. Ben oraya, yabancı adamlar arasına, o büyük şehre ait değilim. Ben hiçbir yere ait değilim. Kendi halkıma ihanet ettim. Ve çok kötü bir şey yaptım. Beni de bir adaya bırak, kralın çocuklarını bıraktıkları gibi; üstünde hiç insan olmayan, hiç kimse olmayan ıssız bir adaya. Beni bırak ve halkayı Havnor'a götür. Bu benim değil, senin. Benimle hiçbir ilgisi yok. Ne de senin halkının benimle bir ilgisi var. Beni kendi halime bırak!"

Yavaş yavaş, derece derece, ama yine de kızı hayretler içinde bırakarak, önündeki siyahlıkta, küçük bir ay gibi bir ışık doğdu; adamın emriyle gelen büyülü bir ışık. Kayığın burnunda kıza dönük oturan Ged'in dik tuttuğu asasının ucuna asılı kaldı. Yelkenin altını, küpeşteyi, tahta döşemeyi, yüzünü, gümüşi bir ışıkla aydınlatıyordu. Adam dosdoğru kızın yüzüne bakıyordu.

"Ne kötülük yaptın Tenar?"

“Üç adamın Taht’ın altındaki odaya kapatılarak ölüme terk edilmelerini emrettim. Açlık ve susuzluktan öldüler. Öldüler ve oraya, Altmezar’a gömüldüler. Mezartaşları, mezarlarının üzerine devrildi.” Kız sustu.

“Daha başka da var mı?”

“Manan.”

“O ölüm benim boynumun borcu.”

“Hayır. O beni sevdiği ve bana sadık olduğu için öldü. Beni koruduğunu düşünüyordu. Kılıcı benim ensemin üzerinde tutmuştu. Küçükken bana çok iyi davranırdı - ağladığımda.” Tekrar sustu, çünkü içi kabarmış, gözyaşlarını zor tutuyordu ama yine de artık ağlamayacaktı. Elleri, elbisesinin siyah kıvrımlarına kenetlenmişti, “Ben ona hiç iyi davranmadım,” dedi. “Havnor’a gitmeyeceğim. Seninle gelmeyeceğim. Kimselerin uğramadığı bir ada bul ve beni oraya çıkartıp bırak. Kötülüğün cezası çekilmeli. Ben özgür değilim.”

Deniz pusuyla bozlaşmış yumuşak ışık, aralarında parıldıyordu.

“Dinle Tenar. Bana kulak ver. Sen kötülüğün aracıydın. Kötülük çöktü. Bitti. Kendi mezarına gömüldü. Sen hiçbir zaman zulüm ve karanlık için yaratılmamıştın; sen ışığı yakalamak için yaratılmıştın, tıpkı yanan bir lambanın ışığı yakalayıp, yaydığı gibi. Ben lambayı sönükken buldum; onu ıssız bir adada, bulunup da atılmış bir şey gibi bırakmayacağım. Seni Havnor’a götürüp Yerdeniz’in prenslerine ‘Bakın! Karanlığın yerinde ışığı, onun ruhunu buldum. Onun sayesinde kadim bir kötülük hiçe vardı. Onun tarafından mezardan dışarıya çıkarıldım. Onun sayesinde kırılmış olan bir bütün oldu; nefret olan yerde artık barış olacak,’ diyeceğim.”

“Gelmeyeceğim,” dedi Tenar ıstırapla. “Gelemem. Bu doğru değil!”

“Ve ondan sonra,” diye devam etti adam sükunetle, “seni prenslerden ve zengin beylerden ayıracağım, çünkü senin yerinin orası olmadığı doğru. Çok genç ve çok akıllısın. Seni kendi memleketime, doğduğum yer olan Gont’a, eski ustam Ogion’a götüreceğim. Şimdi iyice yaşlandı o, çok ulu bir Büyücü, yumuşak kalpli bir adam. Ona ‘Sessiz’ derler. Denize hâkim Re Albi uçurumunda küçük bir evde oturur. Birkaç keçisi ve küçük bir bahçesi var. Sonbaharlarda, tek başına, adayı dolaşmaya çıkar; derelerin açtığı vadilerden ormanları, dağları dolaşmaya. Bir zamanlar ben de onunla, orada yaşamıştım; senden daha küçükken. Pek uzun süre kalmadım yanında, kalacak kadar akıllı değildim. Kötülük peşinde koştum, emin ol, çok geçmeden de belamı buldum... Ama sen beladan kaçıp geliyorsun, özgürlük arıyorsun; kendi yolunu buluncaya kadar sessizlik istiyorsun. Orada iyilik ve sükunet bulacaksın Tenar. Lamba, orada, bir süre rüzgârın içinden ışıyacak. Bunu yapar mısın?”

Yüzlerinin arasından denizin boz pusu geçiyordu. Kayık, uzun dalgaların üzerinde hafifçe yükseliyordu. Etraflarında gece, altlarında da deniz uzanıyordu.

“Yaparım,” dedi kız, uzun uzun iç geçirerek. Ve uzun bir süre sonra, “Ah, hemen olmasını isterdim... oraya şimdi gitmek...”

“Pek uzun sürmeyecek, küçüğüm.”

“Oraya gelecek misin, hiç?”

“Gelebildiğim zaman geleceğim.”

Işık söndü; etraflarını olduğu gibi karanlık sardı.

Gün doğuşları ve batışlarından, kış yolculuğunun sakin günleri ve buz gibi rüzgârlarından sonra İç Deniz'e vardılar. Büyük gemiler arasından, kalabalık deniz yollarında yelken açtılar; Ebavnor Boğazı'ndan geçerek Havnor'un göbeğinde sıkışmış kalmış körfeze ve körfezi geçerek Büyük Havnor Limanı'na girdiler. Beyaz kuleleri ve kar içinde beyaz ve parlak duran şehri gördüler. Köprülerin çatıları, evlerin kırmızı damları kar kaplıydı; kış güneşi altında limandaki yüzlerce geminin buz tutmuş armaları pırıldıyordu. Gelişlerinin haberi onlardan önce varmıştı, çünkü Ufkabakan'ın yamalı kırmızı yelkeni bu sularda tanınırdı; karlı rıhtımda büyük bir kalabalık toplanmıştı; insanların başları üzerinde, parlak ve soğuk rüzgârda renkli bayraklar çırpınıyordu.

Tenar, kayığın arkasında, yırtık pırtık siyah pelerininin içinde dimdik oturuyordu. Önce bileğindeki halkaya, sonra da kalabalık, rengarenk sahile, saraylara, kulelere baktı. Sağ elini havaya kaldırdı; halkanın gümüşünden güneş ışığı yansıdı. Hareketli suların üzerinden, rüzgârda, belirsiz ve neşe dolu bir alkıştır koptu. Ged kayığı içeri soktu. Ged'in gemi babalarına doğru attığı ipi tutabilmek için yüzlerce el uzandı. Ged iskeleye sıçrayarak elini kıza uzattı. "Gel!" dedi gülümseyerek, kız kalktı ve geldi. Havnor'un beyaz caddelerinden onun yanında, elini tutarak ağır ağır ilerledi, tıpkı evine dönen bir çocuk gibi.